

Obstarávateľ:

Obec Dúbravica

Dúbravica 29, 976 33 Poniky

Dokument vznikol za podpory

Obce Dúbravica

Za množstvo užitočných a vzácných informácií, aktívnu spoluprácu pri analýzach, hodnotení súčasného stavu ako aj pri programovaní budúcnosti obce do roku 2030

ďakujeme

p. starostke a pracovníkom obecného úradu, aktívnym zástupcom inštitúcií, organizácií, podnikateľom, zástupcom občianskych iniciatív, spolkov, klubov, partnerom, a všetkým zúčastneným obyvateľom obce, ktorí prejavili záujem a spolupracovali na tomto dokumente.

Júl 2022

OBSAH

ANALYTICKÁ ČASŤ	3
1. Úvod	3
1.1 Program rozvoja obce	3
1.2 Ciele a procesy programovania	4
1.3 Štruktúra dokumentu	9
1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia	10
1.5 Širšie územné väzby	11
2. Analýza geografického a environmentálneho potenciálu	12
2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)	12
2.2 Životné prostredie	17
2.3 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)	20
3. Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov	22
3.1 Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)	22
3.2 Kultúro-historický potenciál	23
3.3 Demografická situácia	24
3.4 Dopravná a technická infraštruktúra	28
3.5 Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie	30
3.6 Hospodárska základňa	33
3.7 Rekreačia, voľný čas a cestovný ruch	34
3.8 Trh práce	37
3.9 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)	38
3.10 Územná a integrovaná spolupráca	39
3.11 Bezpečnosť a kriminalita	45
3.12 Územný a investičný rozvoj obce	45
3.13 Inteligentné riešenia	53
3.14 Realizovaný rozvoj	53
3.15 Finančná analýza	54
4. SWOT analýza	55
5. Problémová analýza	57
6. Hodnotenie	58
6.1 Sociálna a ekonomická analýza problémov	58
STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ	61
1. Strategický cieľ a opatrenia	62
Špecifický cieľ 1:	63
Špecifický cieľ 2:	67
Špecifický cieľ 3:	83
2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu	86
2.1 Riadiaci orgán Programu rozvoja –PR	87
2.2 Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja –PR	87
3. Finančné zabezpečenie	88
4. Monitoring	89
4.1 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu	89
4.2 Monitorovací orgán Programu rozvoja obce	89
5. Časový harmonogram realizácie programu	90
5.1 Krátkodobé plánovanie do roku 2028	90
5.2 Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2021-2028 príloha č. 1	90
INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA	91
Prílohy k dokumentu	92
Použitá materiály pre spracovanie programového dokumentu	92

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Úvod

1.1 Program rozvoja obce

Program rozvoja obce (ďalej len PR) je rozvojový dokument obce, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni **v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení jeho neskorších predpisov (č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.).

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jeho vedenia a obyvateľov o jeho budúcnosti. Je komplexným dokumentom celkového pohľadu na rozvoj obce. Podrobne sa zaoberá sociálnymi a ekonomickými aspektami.

Obec Dúbravica ako obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj. Zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja, pravidelne ho monitoruje a zabezpečuje jeho súlad s programovým dokumentom vyššieho územného celku. Vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev a podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Vypracovanie Programu rozvoja obce Dúbravica zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. PR ako jeden zo základných rozvojových dokumentov obce sa spracováva v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie a inými existujúcimi rozvojovými dokumentami v zmysle platnej legislatívy.

Dokument PR pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. V analytickej časti sa v dokumente spracováva kompletná analýza sledovaných údajov vrátane hodnotenia rozvoja všetkých oblastí života obce. V strategickej časti stanovuje priority v podobe strategických cieľov a navrhuje opatrenia k ich dosiahnutiu v stanovenom strednodobom časovom úseku. V programovej časti indikuje konkrétne projektové zámery, ktoré umiestňuje v mieste a v čase s návrhom ich finančného plnenia. Spracováva sa s vnútornými aj vonkajšími rozvojovými aktérmi, ktorí sa môžu rovnocenne zapojiť do programovacieho procesu a priamo počas tvorby dokumentu pomenovať problémy a predpoklady rozvoja tak, že výsledkom je spoločná dohoda a viacstranná spokojnosť.

Výsledkom programovania má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných ale hlavne ľudských, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou a podmienkou implementácie rozvojovej stratégie v programe rozvoja obce.

Vypracovaním Programu rozvoja obce Dúbravica sa dosiahne zavedenie priebežného procesu strategického plánovania v časových úsekoch života obce. Programovaním rozvoja rôznych oblastí života obce je predpoklad dosiahnutia zlepšenia zručností a schopností aktérov rozvoja pri realizovaní rozvojových aktivít obce vrátane zvýšenia jeho konkurencieschopnosti pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ a podpory z domácich a zahraničných zdrojov.

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov, výber zo znenia cit. :

§ 5 Základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja

Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa

- a) Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „národná stratégia“),
- b) programu rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len „program rozvoja vyššieho územného celku“),
- c) programu rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja obce“),

§8 Program rozvoja obce

- (1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

- (2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.
- (3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z
 - a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
 - b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
 - c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
 - d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
 - e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce,
- (4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby rozvoja obce.
- (5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- (6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

§4 Zdroje financovania regionálneho rozvoja

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

1.2 Ciele a procesy programovania

Cieľom programovania na úrovni miest a obcí je vytvorenie podmienok ako:

- a) odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja obce/obce v regióne a zabezpečiť trvalo udržateľný regionálny rozvoj,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť miest, obcí a regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov miest a obcí v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na

- a) komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- b) rozvoj vedy, výskumu a vývoja prispievajúci k celkovému rozvoju regiónu so zreteľom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu,
- c) rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- d) rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,

- e) rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- f) predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít,
- g) realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu,
- h) zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu,
- i) zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb,
- j) rozvoj cestovného ruchu,
- k) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- l) zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel,
- m) rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku,
- n) realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu,
- o) ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- p) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- q) udržateľný rozvoj aglomerácií, obnovu, regeneráciu a rozvoj miest a obcí podľa záväznej časti príslušnej územnoplánovacej dokumentácie,
- r) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania,
- s) budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva,
- t) rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerancie v regiónoch a sídlach,
- u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky,
- v) ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia,
- w) ďalšie aktivity, ak to ustanoví osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva.

Programovanie prebiehalo v štruktúre podľa zdrojov pre rozvoj. Zdroje boli identifikované:

ZDROJE

Ekonomické – hospodárska základňa, priemysel, stavebníctvo, služby ako ekonomické oblasti, podnikanie, hospodárenie, cestovný ruch, financie, ,

Ľudské a spoločenské – ľudia, spolky, združenia, vzdelávanie, sociálna oblasť, spolupráca, komunikácia, pracovné príležitosti a zamestnanosť, kultúra, šport, tradície, zručnosti, spoločenský život

Materiálne a fyzické – technická a dopravná infraštruktúra, odpadové hospodárstvo, technický stav verejných budov, sociálna infraštruktúra, fyzická infraštruktúra (chodníky, siete, parky, pamiatky apod.), architektúra, územný rozvoj, stavebný poriadok a územné plánovanie

Prírodné – poloha územia, ochrana prírody a krajiny, trvalo udržateľné prírodné zdroje-ich využívanie, ťažba, environmentálne dopady na životné prostredie- zložky –voda, pôda, ovzdušie, odpady

Prierezové zdroje - inovácie a modernizácie, informačné technológie, originalita riešení, high tech, know how, SMART riešenia

Pre tvorbu PR je štandardne vytvorených 10 oblastí skúmania a hodnotenia:

OBLASTI

1. Administratíva a správa, rozvoj obce
2. Sociálna sféra a zdravotníctvo
3. Občianska sféra, mimovládny sektor
4. Životné prostredie a zeleň
5. Bývanie a rekreácia
6. Školstvo
7. Kultúra a šport
8. Technická infraštruktúra
9. Hospodárenie a podnikanie
10. Kriminalita a bezpečnosť

Programovanie prebehlo v dvoch rovinách, výsledkom čoho je spoločná dohoda na smerovaní rozvoja obce.

1. **Zvnútra** – Prieskum verejnej mienky (dotazníky)
Programovanie v spolupráci so zástupcami verejnosti, partnerských, záujmových skupín)
2. **Zvonku** – Audit zdrojov (prírodné, fyzické, duchovné, ľudské, a iné)
- Pohľad a hodnotenie odborníka z hľadiska existujúcich a potenciálnych zdrojov
3. **Dohoda** - Výsledkom programovacieho procesu je dohoda záujmových strán na spoločnej vízii a stratégii rozvoja.

Prieskum verejnej mienky

Na základe dotazníkového prieskumu, zverejneného na webovej stránke obce dňa 28.2.2022 v texte „**Program rozvoja obce pre obdobie 2023 - 2030.**

„Vážení spoluobčania a priatelia obce Dúbravica,

vyjadríme spoločne svoj názor a pomôžeme naprogramovať rozvoj nášho obce tak, aby sme do roku 2029 správne nasmerovali naše ekonomické, ľudské aj iné zdroje do toho, čo máme „silné“ a jedinečné a do toho, čo nás trápi, čo treba riešiť pre spokojnosť nás všetkých a pre lepšie podmienky pre prácu, oddych a život v našej obci. **Prvým krokom je vyplnenie dotazníka** pre účel prieskumu našich názorov a potrieb pri riešení Programu rozvoja obce Dúbravica 2023-2029. Priložený dotazník slúži k prieskumu verejnej mienky, názorom verejnosti a jej postojom k problémom obce. Obec zaujímajú naše návrhy ako tieto problémy riešiť a na čo sa prednostne zamerať. **Venujme, prosím, niekoľko minút svojho času na vyplnenie elektronického alebo tlačeneho dotazníka.** Náš názor významne pomôže pri tvorbe stratégie rozvoja našej obce...“

Na web stránke obce dostala široká verejnosť príležitosť zúčastniť sa procesu programovania prostredníctvom elektronického dotazníka do 25.3.2022, t.j. 15 dní a prostredníctvom tlačeneho dotazníka, ktorý bol distribuovaný do každej domácnosti. Vyplnené tlačené dotazníky boli priebežne doručované na obecný úrad. Výsledky dotazníkového prieskumu tvorili podklad pre hodnotenie situácie v rôznych oblastiach života obyvateľov a východiská pre tvorbu novej stratégie rozvoja obce na najbližších 7 rokov. Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane užívateľov územia obce, ktorí boli obcou vyzvaní zúčastniť sa procesu programovania. Účasť bola dobrovoľná a proces transparentný. Občania a všetky záujmové skupiny mali možnosť zapojiť sa do procesu v priebehu mesiacov marec, apríl, máj 2022. Pracovné stretnutia s poslancami obecného zastupiteľstva, vedením obce a pracovníkmi obecného úradu, kde sa hodnotila situácia v obci a prehodnocovala sa stratégia rozvoja obce, sa uskutočňovali priebežne podľa potreby.

Dotazníkový prieskum sa realizoval 60 dní. Prostredníctvom elektronického zberu informácií sme získali len 5 dotazníkov, z celkového počtu návštev je to 11,36%, elektronický zber informácií nebol dostatočný. Je však rovnako zdrojom zaujímavých podnetov. Fyzicky bolo doručených 43 vyplnených dotazníkov, čo predstavuje 12,43% z celkového počtu obyvateľov vo veku 15+ rokov (346 obyvateľov). Odpovede z tlačenej dotazníkov boli následne preklopené do digitálneho spracovania. Dotazníkom boli získané cenné informácie o potrebách, problémoch ale aj názoroch na rozvoj obce v budúcom období.

Dotazníkový prieskum :

	Počet návštev elektr. dotazníka	Počet zobrazení elektr. dotazníka	Počet nedokončených elektr. dotazníkov	Počet vyplnených elektr. dotazníkov	Počet doručených nehodnotených tlač. dotazníkov	Počet doručených tlačenej dotazníkov	SPOLU doručené el.+tlač. dotazníky
Počet respondentov	44	39	0	5	0	43	48
% Percentuálne zastúpenie	100%	88,64% z návštev	0% z návštev	11,36 % z el. návštev 2,26% (1900 obyvateľov vo veku 15+)	0 % z odoslaných tlač. dotazníkov	12,43% (346 obyvateľov vo veku 15+)	13,87% (z 346 obyvateľov vo veku 15+)

Zdroj: OcÚ Dúbravica, 2021

Celkový čas spracovania dotazníka bol od 10 – 30 minút. Väčšinou vzorku respondentov predstavovala **žena - obyvateľ vo veku nad 60 rokov, zamestnaný alebo dôchodca, so stredoškolským vzdelaním.**

V rámci stanovenia prioritných oblastí zoradených podľa dôležitosti bolo stanovené poradie:

1	nedostatočná kvalita ciest
2	chýbajúca kanalizácia
3	nezáujem občanov o veci verejné
4	nevyhovujúca dopravná situácia v obci
5	zanikajúce tradície, remeslá a folklór
6	chýbajúce parkovacie plochy, parkovanie automobilov na cestách a chodníkoch
7	absencia základnej vybavenosti: obchody, škôlka, pošta, lekár, lekáreň
8	nízka frekvencia spojov prímestskej autobusovej dopravy
9	chýbajúca protipovodňová ochrana
10	chýbajúci plynovod
11	chýbajúca športová vybavenosť
12	nedostatočná kvalita pitnej vody
13	prípady poškodzovania životného prostredia, neporiadok, skládky odpadu, kriminalita, vandali
14	málo možností na trávenie voľného času detí, chýbajúce detské ihriská
15	zlý stav niektorých verejných budov
16	chýbajúci verejný centrálny priestor v obci a verejné (zelené) priestory v iných častiach

Za najväčšie problémové oblasti života a rozvoja obce považujú obyvatelia nedostatočnú kvalitu ciest, chýbajúcu kanalizáciu v obci a nezáujem občanov o veci verejné.

35 % respondentov dotazníka považuje vybavenie v obci zariadeniami a službami za nedostatočné. Obyvateľom chýba: materská škola priamo v obci, pojazdná pošta, lekár, športové zariadenia (stolný tenis, ľad. plocha...), knižnica, navrhujú rozvoj cestovného ruchu. Za najlepší projekt za posledných 6 rokov, ktorý pozitívne prispel k zvýšeniu kvality života v obci, považujú rekonštrukciu kultúrneho domu, rekonštrukciu požiarnej zbrojnice, obecného úradu, úprava cintorína, vytvorenie detského ihriska, zriadenie sauny v prírode. Z usporiadaných podujatí vyzdvihujú Deň obce, MDD, stretnutie rodákov, privítanie novorodencov.

Najdôležitejšie oblasti, do ktorých by mala obec v najbližšom období investovať alebo iniciovať k investíciám relevantné subjekty sú: vybudovanie kanalizácie a ČOV, oprava verejného vodovodu, regulácia potoka, výstavba chodníka popri hlavnej ceste, oprava ciest, otvorenie materskej školy, zriadenie multifunkčného ihriska, rekonštrukcia kaštieľa, zvonice, vytvoriť klubovňu pre mládež, úpravy cintorína, riešenie výpadkov elektriny, zriadenie sociálneho podniku na pestovanie zeleniny, kultúrne a športové podujatia.

89,58 % všetkých respondentov považuje obec za bezpečnú a čistú. Objavuje sa niekoľkokrát zmienka o probléme s neprispôsobivými obyvateľmi obce, o nezodpovednosti majiteľov domácich zvierat (psie exkrementy), potreba osvety vo vzťahu k životnému prostrediu (odpadky na uliciach, nelegálne skládky odpadu).

100 % všetkých respondentov triedi odpady. 88,37% respondentov využíva na prepravu osobnú automobilovú dopravu a 32,56% verejnú dopravu (autobus). V súvislosti s verejnou dopravou vytýkajú respondenti nedostatočný počet víkendových spojov.

Najčastejšie návrhy ako zlepšiť život v obci obyvatelia uvádzali vybudovanie kanalizácie a oprava vodovodu, regulácia potoka, vytvorenie chodníka popri hlavnej ceste, organizovanie viacerých kultúrnych akcií, opravu ciest, optimalizáciu autobusového spojenia, obnovu materskej školy, optimalizáciu dodávky el. energie, zlepšenie GSM a tel. signálu, lepšiu starostlivosť o verejné priestory, zlepšiť komunikáciu obce s občanmi, zriadenie terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov či ZŤP a rozvoj cestovného ruchu.

65,12% dotazovaných občanov prostredníctvom tlačeného dotazníka získava informácie o dani v obci hlavne prostredníctvom obecného rozhlasu, 55,81% ústnym podaním, 11,63% respondentov prostredníctvom sociálnych sietí a webovej stránky obce. Informácie o dani získavajú respondenti aj cez informačné tabule obce (27,91%).

Forma ankety a dotazníka bola pozitívne hodnotená ako vhodná forma komunikácie vedenia obce s obyvateľmi. Respondenti najviac preferujú osobný rozhovor.

Celkovo možno hodnotiť prieskum verejnej mienky ako dostatočný. Boli zozbierané bohaté podnety, návrhy a riešenia problémov obce.

Audit zdrojov

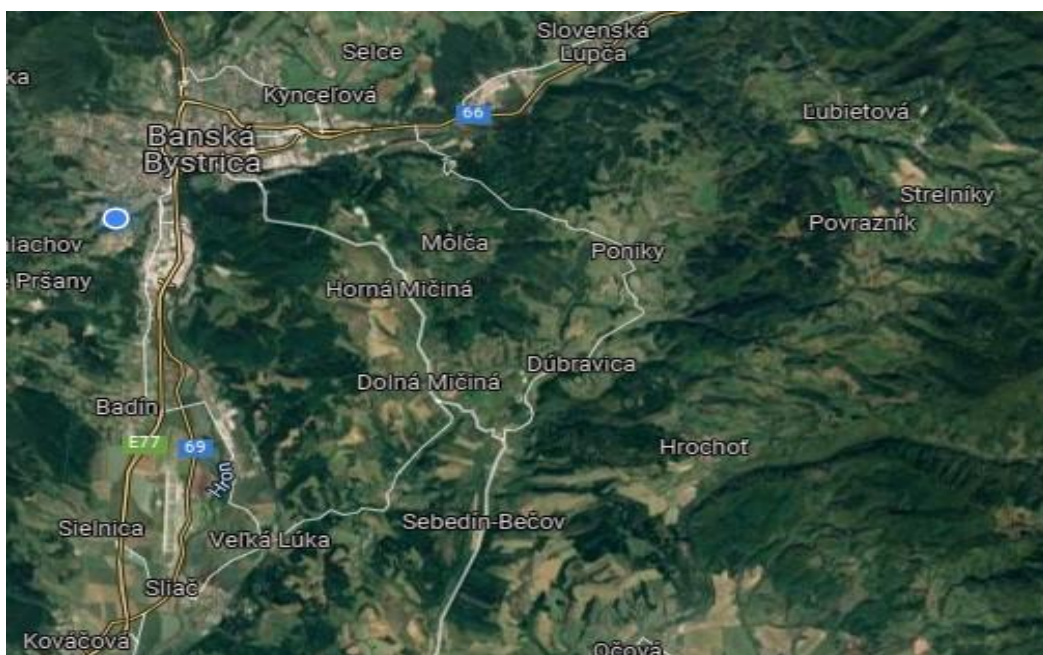
Audit zdrojov analyzuje východiskový stav podľa jednotlivých kapitol. Analýzou existujúcich zdrojov z pohľadu štatisticky sledovaných ukazovateľov ŠÚ SR a hodnôt, hodnotení z úrovne miestnych znalcov, mestských evidencií, štatistik MsÚ a národných, regionálnych a miestnych inštitúcií (SAŽP, KÚ SR, Polícia SR a iné) sa sleduje zistenie potenciálu a problémov obce ako východiska pre stanovenie správnej stratégie rozvoja. Výsledkom hodnotenia je SWOT analýza s identifikáciou silných a slabých stránok, príležitostí a rizík rozvoja obce a problémová analýza príčin a dôsledkov ako východiska pre postavenie novej stratégie rozvoja obce.

Programovanie a východiská pre stratégiu

Oznámenie o programovaní rozvoja obce bolo zverejnené na web stránke obce. Verejnosť sa zapojila do programovania účasťou na dotazníkovom prieskume. Dotazníkový prieskum bol zároveň aj prieskumom verejnej mienky, kde mali obyvatelia príležitosť pomenovať problémy a navrhnúť riešenia a smerovanie rozvoja obce do roku 2029.

Z dôvodu opatrení prijímaných v súvislosti s bojom proti pandémie COVID-19, v dôsledku koronakrízy na celom Slovensku ako aj obmedzeniu stretávania sa verejnosti, nebolo možné zabezpečiť širšiu účasť záujmových skupín na programovaní cestou otvorenej komunikácie tak, ako to bolo v minulosti. Akčná plánovacia skupina bola zúžená na účastníkov programovania z poslancov obecného zastupiteľstva. V obci existuje niekoľko spolkov, združení a záujmových skupín z rôznych oblastí života, ktoré majú vlastné rozvojové zámery ako aj vlastné nápady či podnety na riešenia problémov v sociálnej, ekonomickej a inej komunálnej problematike. Z dôvodu vyhlásenia núdzového stavu a kvôli existencii pandémie COVID-19 nebolo umožnené sa stretnúť a spoločne diskutovať. Cestou prieskumu verejnej mienky boli oslovení všetci partneri pôsobiaci na území obce Dúbravica, aby sa zapojili do vyplnenia dotazníka zverejneného na web stránke obce alebo svoje podnety doručovali priamo na uvedené kontakty elektronicky alebo telefonicky.

Akčná plánovacia skupina pracovala podobným spôsobom širšieho rozsahu vnímania obce ako celku ako jedného spoločného „hospodára“ bez hierarchizácie cieľov a oblastí rozvoja. Najdôležitejšou úlohou bola vzájomná dohoda priorít oblastí rozvoja tak, aby sa sledoval jeden spoločný cieľ. Bolo stanovené programovacie obdobie a bola zadefinovaná štruktúra dokumentu. Výsledkom práce boli priority rozvoja obce podľa rozvoja oblastí ako napr.: základná vybavenosť obce, infraštruktúra, ľudia, cestovný ruch, priemysel, malé a stredné podnikanie, technická vybavenosť, sociálna starostlivosť, životné prostredie a iné.

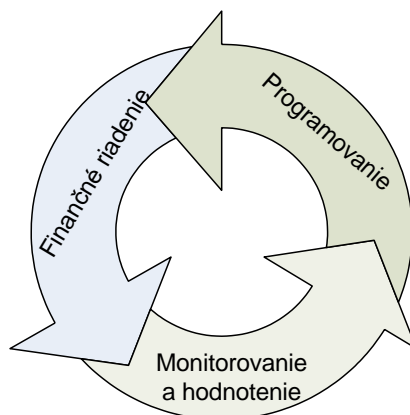
Zdroj: Google maps

1.3 Štruktúra dokumentu

Analytická časť		Popis a hodnotenie		
		SWOT analýza		
		Smery rozvoja		
		Ciele a priority		Strategická časť
		Stratégia rozvoja		
		Programovanie		
		Finančné zabezpečenie		
Implementácia		Riadenie programu		
		Monitoring		
		Organizačné zabezpečenie		

Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja pozostáva z týchto troch hlavných procesov:

- programovanie
- finančné zabezpečenie
- monitorovanie a hodnotenie

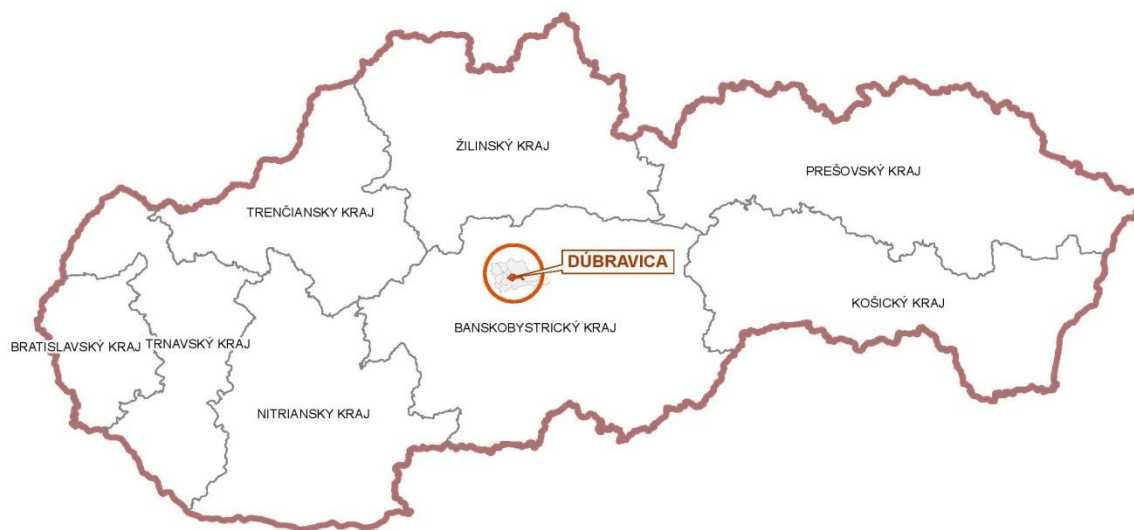
1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia

Región:	okres Banská Bystrica
Nadmorská výška:	427 m n. m.
Rozloha:	8,51 km ² (851 ha)
Počet obyvateľov:	418 (2021)
Hustota obyvateľstva:	49,71 obyvateľ(ov)/km ² (31.12.2020)
Prvá písomná zmienka:	1400
Štatistická územná jednotka:	508586
PSČ:	976 33 (pošta Poniky)
Adresa obecného úradu:	Obecný úrad Dúbravica, Dúbravica 29
Webové sídlo:	http://www.dubravica.sk

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Dúbravica súčasťou okresu Banská Bystrica a Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Obec je členom mikroregiónu Severné Podpoľanie. Obec Dúbravica je vzdialená od Banskej Bystrice 18 km a jej nadmorská výška v strede obce je 427 m. Prvé názvy obce zneli Dubravice, Dubrawyche, Dubrawitz a nakoniec Dúbravica.

Založili ju v 14. storočí na trase z Banskej Bystrice do Hrochote. Patrila k Ľupčianskemu panstvu, okolo roku 1540 za kremnického grófa Jána Dúbravického tu boli nakrátko v prevádzke železorné bane. V rokoch 1582-1657 bola obec poplatná Turkom. Pôvodné obyvateľstvo sa venovalo predovšetkým poľnohospodárstvu, obchodovali s novohradským obilím na banskobystrických trhoch.

Poloha obce v rámci Slovenska

Základná charakteristika obce Dúbravica

Tabuľka č. 1 a 2

Obec	id. číslo	okres	najnižšia nadm. výška	najvyššia nadm. výška
Dúbravica	313408	Banská Bystrica	410	824

Zdroj: ŠUSR k 31.12.2014

Obec	Kód ZUJ	Rozloha katastra v km ²	Počet obyvateľov v r. 2021	Hustota obyvateľstva v katastri: obyv./ km ²	Výročie prvej písomnej zmenky o obci v r. 2022
Dúbravica	508586	8,51	418	49,71	622

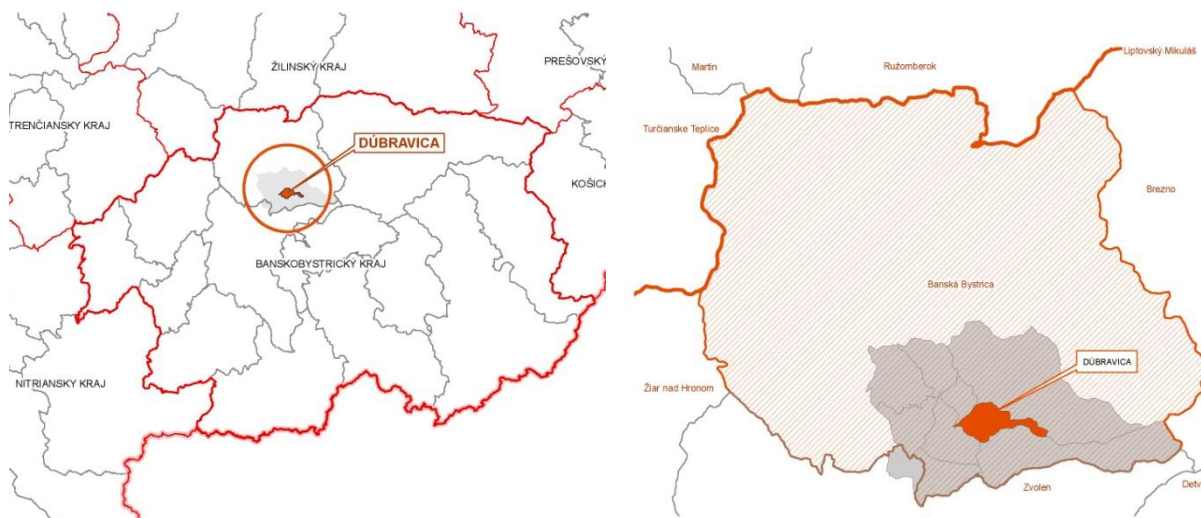
Zdroj: Obec 2022

1.5 Širšie územné väzby

Obec Dúbravica sa nachádza na strednom Slovensku, v bode definovanom matematicko-geografickými súradnicami: 48°40' s.z.š. a 19°16' v.z.d. Leží v južnej časti Zvolenskej vrchoviny, v doline potoka Zolná. Z územného hľadiska chotár obce patrí do regiónu Podpoľania. Nachádza sa v blízkosti krajského mesta Banská Bystrica cca 18 km. V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač). Obec susedí na severovýchode s obcou Poniky, na juhu s obcou Hrochoť, na juhozápade s obcou Čerín- Čačín a na severozápade s obcou Oravce.

Obec Dúbravica je členom Mikroregiónu Severné Podpoľanie. Združenie obcí MR Severné Podpoľanie vzniklo v roku 1995, má sídlo v obci Hrochoť a tvoria ho obce Mólča, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Čerín-Čačín, Lukavica, Sebedín-Bečov, Oravce, Dúbravica, Hrochoť a Poniky. Mikroregión sa nachádza v severnej časti Banskobystrického kraja a rozprestiera sa na území okresov Banská Bystrica a Zvolen. Jeho celková rozloha je 16 788 ha. Na severovýchode hraničí s mikroregiónom RENTAR a na severe s mikroregiónom Pod Panským Dielom. Severozápadnú hranicu má mikroregión spoločnú s mestom Banská Bystrica, na západe hraničí s obcami Vlkanová, Hronsek, Veľká Lúka a Sliač a na juhu s katastrom Zolnej-Zvolen a obcou Očová.

Dúbravica v rámci BB kraja a BB okresu

Mikroregión Severné Podpoľanie a obec Dúbravica

2. Analýza geografického a environmentálneho potenciálu

2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)

Územie mikroregiónu zasahuje do dvoch geomorfologických celkov Slovenského stredohoria. Ide o Zvolenskú kotlinu (Zvolenská pahorkatina, Bystrická vrchovina, Ponická vrchovina a Povraznícka brázda) a Poľanu (Detvianske predhorie a Vysoká Poľana).

2.1.1. Geologické pomery

Riešené územie má pestrú geologickú stavbu. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny rôzneho veku od prvohorných kryštálických hornín prevažne v Ponickéj vrchovine na severovýchode územia, cez druhohorné karbonátové horniny, treťohorné sopečné až po najmladšie sypké horniny v údoliach vodných tokov. Na početné zlomy tohto územia sa viažu aj doliny vodných tokov, ako aj početné minerálne pramene.

Najstaršie horniny tohto územia sú prekryté druhohornými horninami, prevažne ide o bridlice, pieskovce, vápence, dolomity, ktoré vznikali usadzovaním v druhohornom vodnom prostredí - morskom i jazernom.

2.1.2. Geomorfologické pomery

Reliéf Zvolenskej pahorkatiny je v nadmorských výškach okolo 550 m a je rozdelený sústavou dolín. Sklonitosť tejto časti územia je prevažne 3-12°, priemerná hodnota sklonu je 7°. Reliéf Ponickéj vrchoviny, Bystrickej vrchoviny, Povrazníckej brázdy je členitý vrchovinový, prechádza až do veľmi členitého dramatického vysočinového reliéfu. Podcelok Vysoká Poľana má priemerný sklon až 16,3°. Krasový reliéf je zastúpený povrchovými i podpovrchovými formami. Časté sú v nich krasové jamy - závrty, kde sa povrchovo tečúca voda náhle stráca v hĺbinách vápencového podložja, na inom mieste vyteká na povrch z podzemných dutín vo vyvierackách.

Tabuľka č. 3

Obec	Najnižšia nadmorská výška	Najvyššia nadmorská výška
Dúbravica	410	824

Zdroj: Obec 2022

2.1.3. Klimatické pomery

Územie Mikroregiónu Severné Podpoľanie patrí do mierne teplej a chladnej klimatickej oblasti. Priemerná ročná teplota v južnej časti územia dosahuje 8°C a postupne klesá každých 100m o priemerne 0,5°C, v najvyšších polohách dosahuje 4°C. Najteplejší mesiac je júl (18°C v kotline a 13°C v najvyšších polohách), najchladnejší je január (- 4°C v kotline) a na Poľane február (- 7°C). Priemerné ročné množstvo zrážok sa pohybuje od 680mm v najnižších polohách, na Poľane padne ročne až 1100mm zrážok. Sneh sa na juhozápade územia udrží 70 dní v roku, kým v najvyšších polohách až 140 dní. Prúdenie vzduchu v členitom reliéfe je rôznorodé, prevažuje prúdenie zo severu a severozápadu.

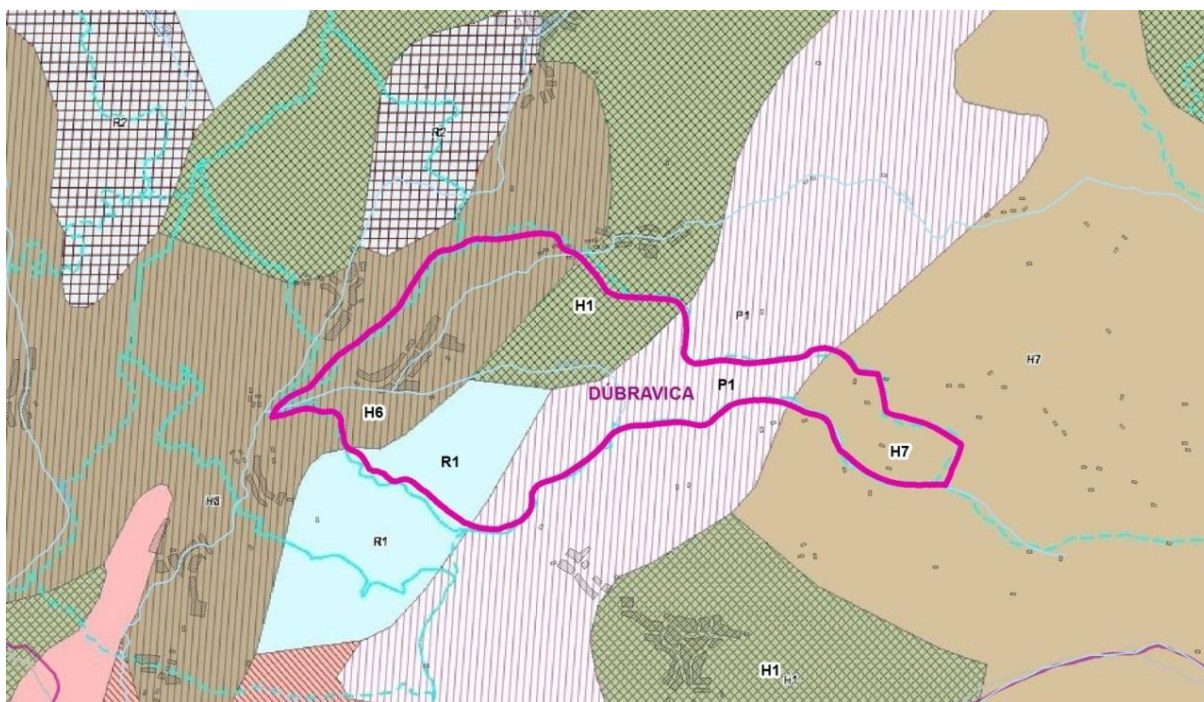
2.1.4. Hydrologické pomery

Územie mikroregiónu prináleží do povodia Hrona. Hydrologickú os tvorí tok Zolná. Juhozápadnú časť územia odvodňuje Lukavica. Severné územie je odvodňované tokmi tečúcimi na sever a vlievajúcimi sa do Hrona. Toky patria podľa režimu odtoku do vrchovinné - nížinnej oblasti s maximom v marci a minimom v septembri, tok Hučava a horný tok Zolnej patrí do stredohorskej oblasti, s maximom v apríli.

Cez kataster obce Dúbravica pretekajú dva potoky Zolná a Zolnica, ktorá na území obce zároveň vteká do Zolnej.

2.1.5. Pôdne pomery

V údoliach tokov sa vytvorili glejové pôdy a fluvialne pôdy (fluvizeme), a to fluvizem typická na dolnom toku Zolnej, na hornom toku Zolnej a na jej prítokoch ide o fluvizem glejovú. Na ňu nadväzuje po stranách v Čeríne pseudoglej. Väčšia plocha glejovej pôdy je len v údolí Zolnej nad Ponickou Hutou. Podľa zrnitostného zloženia pôdy v tejto oblasti patria prevažne k hlinitým pôdam, vo vyšších polohách k piesočnato-hlinitým pôdam, miestami sa vyvinuli ílovito-hlinité pôdy. Najrozšírenejším pôdnym typom aj na území obce Dúbravica sú hnedé lesné pôdy (kambizeme). Tieto sa striedajú s rendzinami a podzolami.

Legenda:

H1 – kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé

H4 – andozeme modálne nasýtené, kambizeme andozemné a kambizeme modálne nasýtené

H6 – kambizeme pseudoglejové nasýtené

H7 – kambizeme modálne kyslé

R1 – rendziny a kambizeme rendzinové (kultizemné, rendzinové)

P1 - podzoly modálne (kultizemné)

Zdroj: www.podnemapy.sk

2.1.6. Rastlinstvo a živočíšstvo

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu zastupujú biotopy: sucho a kyslomilné dubové lesy, kyslomilné bukové lesy, dubovo-hrabové lesy karpatské a bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy. V najnižších polohách tvoria potenciálnu vegetáciu jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy. Pozoruhodným a cenným je výskyt duba cerového v najsevernejšej časti jeho prirodzeného rozšírenia na Slovensku. V zachovalom stave s málo pozmeneným drevinovým zložením sa z lesných spoločenstiev zachovali vzhľadom na svoj ochranný charakter sucho a kyslomilné dubové lesy a dubovo-hrabové lesy karpatské.

Z nelesných biotopov sú typické nížinné a podhorské kosné lúky a mezofilné pasienky a spásané lúky, v terénnych depresiách a pozdĺž vodných tokov a sú to vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach. Zo vzácnejších či chránených druhov vyšších rastlín sa tu lokálne vyskytujú vstavačovce bazový, prílbovka dlholistá, hrachor trávolistý, lomikameň zrnitý, krtičník tŕňomilný a zemežlč menšia.

Typické sú živočíšne spoločenstvá listnatého, zmiešaného lesa, krovinných a bylinných formácií, doplnené spoločenstvami skalných biotopov s výskytom viacerých vzácnejších druhov (najmä u bezstavovcov), vzácných druhov chrobákov (plocháč červený), zástupcov motýľov (spriadač kostihojový), rovnokrídlovcov (koník modrokrídly), vážok (hadovka lesklá), obojživelníkov (kunka žltobruchá, skokan hnedý, mlok alpský), plazov (užovka obyčajná). Vzácnymi hniezdičmi je napr. bocian čierny a pri vodných tokoch aj pestro sfarbený rybárik obyčajný. Pre lesy je typická jelenia zver a vyskytuje sa tu aj medveď hnedý, ojedinele rys ostrovid či vlk. Pre vodné toky je charakteristický výskyt rýb pstruhového pásma a tiež sa tu vyskytuje rak riečny a vydra riečna.

2.1.7. Chránené územia

Chránené územia – územná ochrana

Pre územnú ochranu stanovuje zákon NR SR č. 546/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny 5 stupňov ochrany, ďalej ustanovuje 7 kategórií chránených území.

Národná sústava chránených území

Z hľadiska ochrany prírody možno považovať územie mikroregiónu ako veľmi významné územie s množstvom chránených území, čo svedčí o zachovalosti a bohatosti miestnej prírody. Priamo na území obce Dúbravica sa nenachádza žiadne chránené územie.

Tabuľka č. 4: Zoznam chránených území v uvedených kategóriách v obci a okolí

Názov CHÚ	Kategória	Rozloha (ha)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany prírody	Dôvod ochrany
Zasahujúce do katastra obce					
-	-	-	-	-	-
V okolí obce					
Poľana	CHKO	20 360,48	1981, 2001	II.	Najvyššie sopečné pohorie so zachovalou kalderou. Dochádza tu k prelínaniu teplomilných a horských druhov. Vrcholové smrečiny na andezitovom podklade. Biosferická rezervácia UNESCO.
Pri Bútlavke	PR	21,50	1993	V.	Zachovalá časť pôvodných lesov s ojedinělým výskytom vzácného tisu, ktorú vhodne dopĺňajú skalné a bralné spoločenstvá.
Jánošíkov a skala	PP	1,68	1964	V.	Zvislá stena skaly vysoká asi 50 m je budovaná andezit. brekciou. Mechanickým zvetrávaním puklín sa vytvorila jaskyňa.
Bátovský balvan	PP	0,03	1964	IV.	Doklad intenzity mrazového zvetrávania u nás počas ľadových dôb. Výška balvanu je 13,9 m, šírka 8 m.
Ponická dúbava	NPR	13,34	1895	V.	Zachovanie prirodzených spoločenstiev kyslých dubových bučín na kremencoch pre potrebu vedeckého výskumu, študijné a kultúrno-výchovne ciele.
Jelšovec	PR	5,56	1984	IV.	Ukážka podhorských lužných lesov s výskytom viacerých chránených druhov rastlín – napr. rosička okrúhlostá (<i>Drosera rotundifolia</i>).
Mičínske travertíny	NPP	3,83	1979	IV.	Sústava zaniknutých i živých, pramenistých útvarov vytvorená na báze prírodných, slabo mineralizovaných vôd.
Čačínska cerina	PR	2,56	1993	V.	Územie s výskytom duba cerového (<i>Quercus cerris</i>) v najsevernejšej časti jeho prirodzeného rozšírenia a vzácnymi živočíšnymi druhmi.
Pralesy Slovenska – lokalita Bútlavka	PR	191,05	2021	V.	Ochrana prirodzených procesov a umožnenie prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev nachádzajúcich sa na územiach PR, ako aj zabezpečenie priaznivého stavu predmetov ochrany prírodných rezervácií.

Zdroj: SAŽP 2022

NPP – Národná prírodná pamiatka
PP – Prírodná pamiatka

NPR – Národná prírodná rezervácia
CHKO – Chránená krajinná oblasť

PR – Prírodná rezervácia
CHA – Chránený areál

1. OSOBITNE CHRÁNENÉ ÚZEMIA – v národnej legislatíve:

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA

Do k.ú. Dúbravica nezasahuje chránené vtáčie územie. Hranice k.ú. sa dotýka v jeho východnej časti len CHVÚ Poľana. Chránené vtáčie územie Poľana bolo vyhlásené Vyhláškou č. 24/2008 zo 7. januára 2008.

Národný zoznam chránených vtáčích území, ktorý bol schválený vládou SR (9.7.2003) a spolu s národným zoznamom navrhovaných ÚEV bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu.

Tabuľka č. 5: Chránené vtáčie územia

Názov chráneného vtáčieho územia	ID	Výmera v ha	
		Celková	Z toho v kraji
Poľana	22	32 188,38	32 188,38
Výmera chránených vtáčích území v okrese Banská Bystrica			

Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrického kraja – Zmeny a doplnky 2004

Charakteristika chráneného vtáčieho územia Poľana:

Pestré územie tvorené rôznymi typmi lesných biotopov, pasienkami a poľnohospodárskou krajinou, vytvára jedinečnú krajinnú štruktúru. S CHKO Poľana má prekryv asi na polovici územia. Územie je navrhované najmä z dôvodu zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, ďatľa hnedkavého, ďatľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, muchárika bieločrkého, muchárika červenohrdlého, prepelice poľnej, príhľaviara čiernohlavého, strakoša kolesára, škovránka stromového, tetra hlučná, včelára lesného, žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

2. OSOBITNÉ ÚZEMIA OCHRANY- v národnej legislatíve:

ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR (17.3.2004) a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č.450/2004 Z. z.). Týmto sa považujú podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

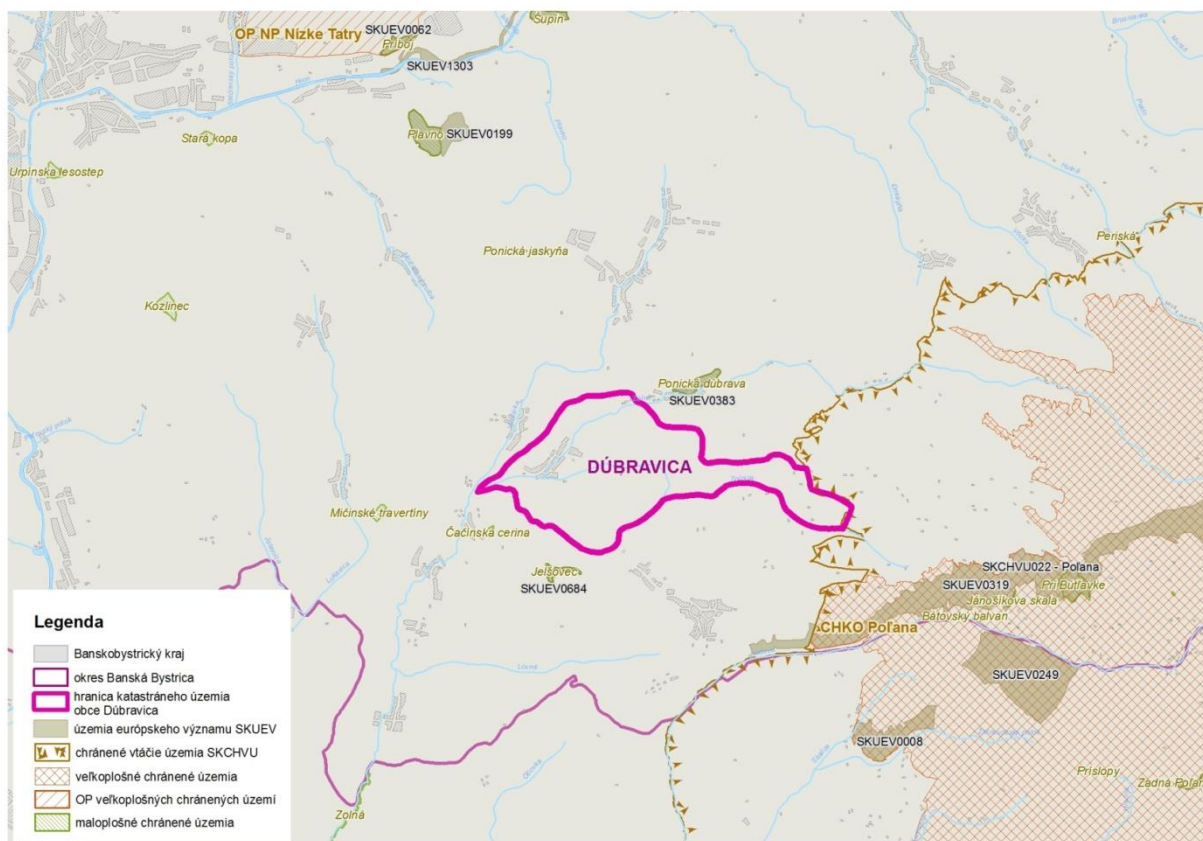
V r. 2017 bolo vydané Opatrenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu

V území obce sa predmetné územia nenachádzajú, avšak na území mikroregiónu sa nachádzajú v blízkosti k.ú. tri územia európskeho významu **Poľana, Ponická Dúbrava a Mičinské travertíny.**

Tabuľka č. 6: **Územia európskeho významu**

Poľana , Identifikačný kód: SKUEV0319, Hrochoť, Ľubietová, Hronec, Valaská, Hriňová, Očová	
Výmera	3 071,83 ha
Stupeň ochrany	2,3,4,5
Ponická dúbrava , Identifikačný kód: SKUEV0383, Poniky	
Výmera	13,28 ha
Stupeň ochrany	5
Mičinské travertíny , Identifikačný kód: SKUEV0857, Čerín, Dolná Mičiná	
Výmera	4,08 ha
Stupeň ochrany	4

Zdroj: SAŽP 2022

Zdroj: Úrad geodézie a kartografie 2015, SOP SR

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V okolí k.ú. Dúbravica sa nachádza aj územie zaradené do programu Človek a biosféra (MaB) UNESCO, ide o územie biosférickej rezervácie Poľana, ktorá bola do siete biosferických rezervácií MaB UNESCO zaradená v roku 1990.

Územný systém ekologickej stability v rámci okresu Banská Bystrica

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.

REGIONÁLNE BIOCENTRUM BC 18 HROCHOTSKÁ DUBINA (60,9 ha)

RBC na LPF predstavuje zachovalé porasty sucho a kyslomilných dubových lesov, ktoré sa vyskytujú v kombinácii s kyslomilnou bučinou na južných svahoch nad tokom Zolnica vo Zvolenskej kotline.

Regionálny biokoridor BK 6 Zolná

BK po celej dĺžke toku Zolná v území sa napája na BRBC Poľana. Na hornom toku vedie územím so súvislými lesnými komplexami a sčasti tiež lesno-lúčnou krajinou, od Ponickéj Huty širšou nivou a intenzívne využívanou poľnohospodár-skou krajinou so sústredenými sídlami Zvolenskej pahorkatiny.

Z hľadiska budovania Národnej ekologickej siete (NECONET) sa na území okresu nachádzajú jadrové územia európskeho významu (na severe Veľká Fatra, Nízke Tatry a na juhu Poľana), ďalej sú to územia s hlavnou funkciou ochrany jadrových území, územia s funkciami štruktúrnych prvkov ekologických koridorov, ako aj lokality výskytu potenciálnych jadrových území. Celý okres Banská Bystrica predstavuje Západokarpatské biosférické jadrové územie. Územím prechádza Európsky hydrický – ekologický koridor – rieka Hron, ako aj segmenty ekologických koridorov národného významu. Takmer celé územie Banskobystrického okresu patrí medzi územia s veľmi priaznivou ekologickou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny, len v severozápadnom cípe územia je identifikované územie (Harmanec), ktoré patrí medzi územia s nepriaznivou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny.

2.2 Životné prostredie

2.2.1 Environmentálna regionalizácia

Environmentálna regionalizácia Slovenska predstavuje prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v rôznych častiach územia SR. V procese environmentálnej regionalizácie sa v rámci uceleného súboru vybraných environmentálnych charakteristík podľa zvolených kritérií a postupov hodnotí životné prostredie a vplyvy naň, vyčleňujú sa regióny s istou kvalitou alebo ohrozenosťou životného prostredia.

Jedným z výstupov je mapa hodnotiaca územie SR v **5 stupňoch kvality životného prostredia**. Podľa tejto mapy boli identifikované najviac zaťažené oblasti – ich jadro predstavujú spravidla územia v 5. stupni s najviac narušeným životným prostredím. K nim boli pričlenené aj územia prevažne v 4. stupni kvality životného prostredia.

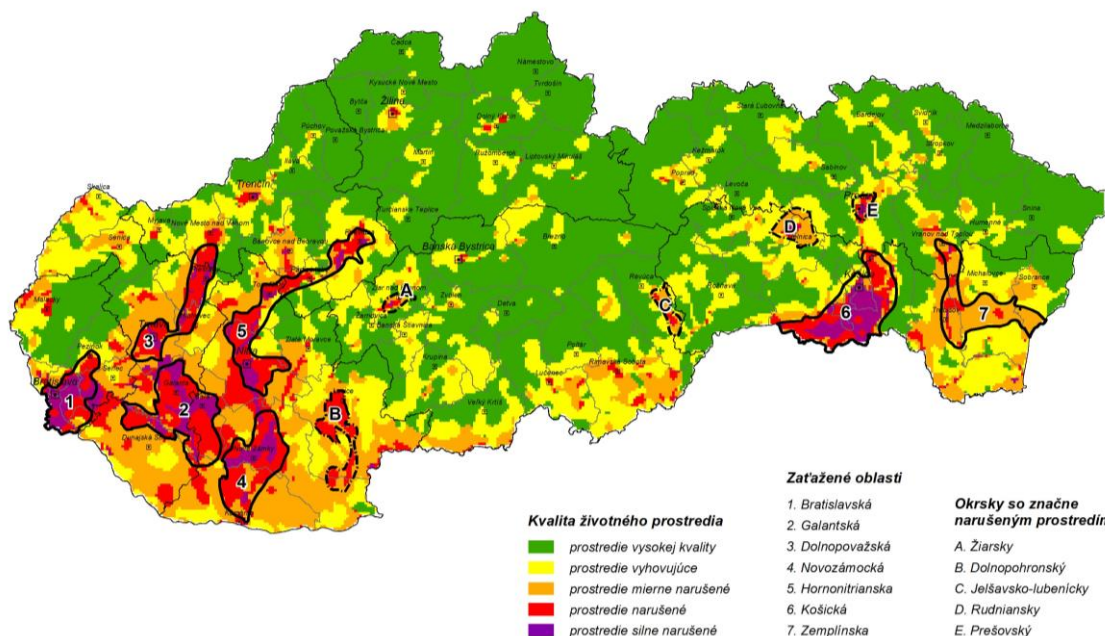
Okrem takto identifikovaných území bolo žiaduce vymedziť aj ďalšiu kategóriu území s relatívne horšou kvalitou životného prostredia – okrsky so značne narušeným prostredím. Tieto sú prejavom nedoriešených environmentálnych problémov z minulých období, keď tvorili súčasť zaťažených oblastí alebo sa vydifferentovali v súčasnosti po aplikácii nových hodnotení stavu vôd.

Následne boli na báze území s rôznou kvalitou životného prostredia vyčlenené formou ich generalizácie v rámci Slovenska **tri typy regiónov s rôznou environmentálnou kvalitou**:

1. environmentálna kvalita – regióny s nenarušeným prostredím
2. environmentálna kvalita – regióny s mierne narušeným prostredím
3. environmentálna kvalita – regióny so silne narušeným prostredím.

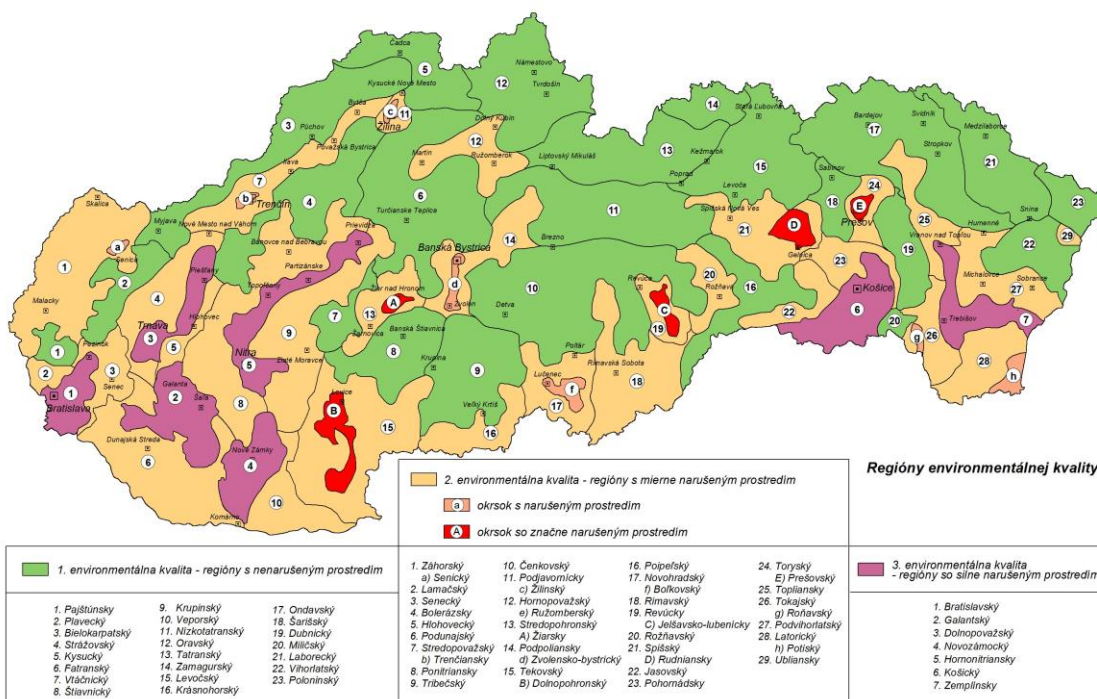
Územie obce Dúbravica patrí do Podpolianskeho okrsku s mierne narušeným prostredím a do Veporského okrsku s nenarušeným životným prostredím.

Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov so značne narušeným prostredím

Zdroj: Správa o stave životného prostredia SR 2019

Regióny environmentálnej kvality

Zdroj: Správa o stave životného prostredia SR 2019

2.2.2 Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných komunikácií sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste **III. triedy č. 06635**, ktorá prechádza cez obec v smere Čerín – Čačín – Poniky. Prípustné hodnoty nie sú prekročené.

2.2.3 Ovzdušie

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Líniovým zdrojom znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy na ceste **III. triedy č. 06635**. Na tomto úseku v čase zimnej údržby prichádza k zvýšeniu prašnosti z posypových materiálov a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Ďalším zdrojom znečistenia sú bytové objekty vykurované pevnými palivami hlavne v zimnom období. Postupný prechod k vykurovaniu peletami a drevnou štiepkou znečistenie ovzdušia v zimných mesiacoch znižuje. Celé územie Banskobystrického kraja patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k menej zasiahnutým oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu.

2.2.4 Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno - imisná kontaminácia pôd. Pri poľnohospodárskych pôdach možno reálne predpokladať, že vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu v poľnohospodárstve dochádza v týchto pôdach k úbytku rezíduí priemyselných hnojív a pesticídov. Tiež sa vyskytujú určité formy znečistenia pôd na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobnochovateľstva. Pôdy, ktoré sa vyskytujú na území obce, sú potenciálne vysoko náchylné na poškodenie hlavne vodnou eróziou. Tá je najnebezpečnejšia v oblastiach s vyššími sklonmi, pričom územie odlesnené (zbavené vegetácie) sa poľnohospodársky využíva ako trvalé trávnaté porasty. Územie obce patrí tiež medzi územia náchylné na zosuvy pôdy. K zakysľovaniu pôd nedochádza. Súčasný stav pôdnej reakcie je stabilizovaný v rovnováhe medzi chemizmom pôd a záťažou H⁺ z kyslých zrážok a z rozkladu organickej hmoty.

2.2.5 Voda

V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia ani čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy a septiky. Novostavby sú povinne napojené na domové čističky odpadových vôd. Podľa SOBD 2021 využívajú domácu čističku odpadových vôd 3 domy (2,44%).

Vyprázdňovanie žump a septikov sa prevádza prevažne vypúšťaním tzv. trativodmi do miestneho potoka, či rigolov, čo spôsobuje značné hygienické závady alebo vývozom fekálnymi vozmi RD, pričom nie všetky žumpy a septiky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Dažďové vody odtekajú miestnymi rigolami do voľného terénu.

Pitná voda je dodávaná do obce verejným vodovodom v správe STVPS a.s., správa o kvalite pitnej vody z 3.5.2021 nevykazuje žiadne nadlimitné ukazovatele, avšak zaznamenala mierne zvýšenú úroveň dusičnanov.

Tabuľka č. 7: Kvalita pozorovaných vôd v území

Názov sídla	Názov vodného zdroja	Číslo a typ Objektu	Prekročený ukazovateľ
Dúbravica	Lučatín	538290	Mn, Fe, Fe2+

Zdroj: SHMÚ 9.11.2020

2.2.6 Radónové riziko

Väčšia časť územia okresu Banská Bystrica sa nachádza v nízkom až strednom radónovom riziku. Takmer celé územie katastra obce Dúbravica sa nachádza v území s nízkym radónovým rizikom len na východe a západe sa nachádzajú ostrovčekovité územia so stredným radónovým rizikom.

2.2.7 Odpadové hospodárstvo

Na území obce Dúbravice je zavedený množstvový zber zmesového komunálneho odpadu. Popis celého systému nakladania s komunálnymi odpadmi vrátane triedeného zberu je zverejňovaný na webovom sídle obce.

Systém triedeného zberu

Zberné nádoby/vrecia na triedený zber odpadov sú farebne rozlíšené:

a) modrou farbou, kde patrí čistý papier, ako sú noviny, časopisy, katalógy, reklamné letáky, zošity, knihy, kancelársky papier, aj skartovaný, poskladané obaly z tvrdého kartónu alebo vlnitej lepenky. Papier sa triedi a ukladá do 1100 l kontajnera.

Výkup papiera vykonáva súromná firma.

b) zelenou farbou, kde patrí biele a farebné čisté sklo rôznej veľkosti (poháre, fľaše, a pod.), sklenené črepy. Sklo sa triedi a ukladá do zeleného plastového 1100 l kontajnera na sklo.

c) žltou farbou, kde patria stlačené PET fľaše neznečistené chemikáliami a olejmi, fólie, tégly, iné stlačené plastové obaly, plastové obaly z mlieka a iných nápojov, fólie kombinované s inými materiálmi, malé časti polystyrénu. Plasty sa triedia a ukladajú do žltého plastového vreca (zbernej nádoby označenej žltým štítkom).

d) červenou farbou, kde patria kovové obaly, konzervy, plechové obaly z nápojov a viacvrstvé obaly na báze lepenky. Kovy sa triedia a ukladajú do červeného plastového vreca.

Textil a obuv sa triedi a ukladá do dvoch 240 l kontajnerov so štítkom „textil“ a „obuv“.

Objemné (nadrozmerné) odpady z domácností a drobný stavebný odpad je zbieraný do veľkorozmerných kontajnerov. Na škodlivé látky z domácností a drobný elektroodpad je určený 110 l kontajner.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom (BRO)

Medzi biologicky rozložiteľný komunálny odpad patrí:

- odpad zo záhrad, parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- kuchynský odpad z domácností.

Obyvatelia obce majú možnosť kompostovať a ukladať svoj vlastný biologicky rozložiteľný kuchynský odpad a biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad na svojich domácich kompostoviskách.

Pre biologicky rozložiteľný odpad je určený veľkorozmerný kontajner s termínovým zberom.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom (BRKO) a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne

Na území obce Dúbravica sa nezavádza triedený zber komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z dôvodu, že 100 % domácností kompostuje vlastný odpad.; týmto nie je dotknutá zodpovednosť prevádzkovateľa kuchyne za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom v súlade s § 14 tohto nariadenia.

2.2.8 Zhodnotenie

Územie obce Dúbravica sa zaraďuje medzi územie s nenarušeným životným prostredím až mierne narušeným životným prostredím. Obec vykonáva aktivity na rozvoj a ochranu zelených plôch. Obec organizuje a zabezpečuje triedený zber komunálneho odpadu. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za kalendárny rok **2020 bola 17,16% a za kalendárny rok 2021 je 22,26% (zdroj: OcÚ)**. Úroveň bola vypočítaná z údajov evidencie o druhoch a množstve a o nakladaní s ním za príslušný rok. Hodnota ukazovateľa postupne rastie. Obec vyvíja aktivity smerujúce k predchádzaniu vzniku odpadu. Najvýraznejším problémom obce, z hľadiska ochrany životného prostredia, je nevhovujúci systém odvádzania a čistenia odpadových vôd a protipovodňové opatrenia. Čiastočné znečistenie ovzdušia je v dôsledku vykurovania domácností tuhým palivom.

2.3 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)

Územie, na ktorom sa obec nachádza má členitý reliéf a pestrú krajinnú pokrývku. Rozloha územia obce je necelých 850,68 ha, z čoho približne 60% tvorí poľnohospodárska pôda a 36% lesná pôda, zvyšok územia tvoria zastavané, vodné a ostatné územia.

Tabuľka č. 8: Členenie pôdneho fondu v území k 31.12.2021

Obec	Poľnohospodárska pôda/ha	Lesná pôda/ha	Vodné plochy/ha	Zastavané plochy/ha	Ostatné plochy/ha	Spolu/ha
Dúbravica	510,61	304,46	5,06	27,70	2,85	850,68
% vyjadrenie	60,02	35,79	0,6	3,25	0,34	100

Zdroj: ŠÚ SR 2022

Lesné hospodárstvo

Lesná pôda v katastri obce Dúbravica zaberá až 304,46 ha, čo predstavuje takmer 36% z celkového pôdneho fondu.

Funkčný význam lesov je nasledovný:

Hospodárske lesy - hlavná funkcia je produkčná, plnia však aj mimoprodukčné, verejnoprospešné funkcie - pôdoochranné, vodohospodárske, klimatické, rekreačné a pod.

Ochranné lesy - hlavná funkcia je ochrana stanovišť a všetky mimoprodukčné funkcie lesov

Lesy osobitného určenia - plnia hlavne verejnoprospešné funkcie a súbežne plnia aj funkciu produkčnú

Graf č. 1: Zloženie nepoľnohospodárskej pôdy k 31.12.2021

Zdroj: ŠÚ SR 2022

Lesný pozemok tvoria hlavne zmiešané bukové lesy, využívané na hospodársku ťažbu drevnej suroviny.

Poľnohospodárstvo

Prevažnú väčšinu poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávnaté porasty až 71%. Záhrady sa viažu prevažne na sídelný útvar a ich rozsah je daný hustotou a charakterom sídelnej štruktúry, ktorá je pomerne malá. Vinice, chmeľnice a sady sa v tomto území nenachádzajú. Dané územie nepredstavuje vhodné podmienky pre takýto druh pozemkov.

Extenzívne obhospodarované trvalé trávnaté porasty predstavujú prevažne bývalé lúky a pasienky so skupinami náletových drevín a krovín. Neobhospodarované trvalé trávnaté porasty rýchlo podliehajú sukcesii – zarastaniu drevinami, čím sa vytrácajú lúčne druhy rastlín a tieto plochy sa menia postupne na kroviny, lesokroviny až sukcesné lesíky. Následne pri pozemkových úpravách bývajú takéto zarastajúce trvalé trávnaté porasty začleňované do lesného pôdneho fondu.

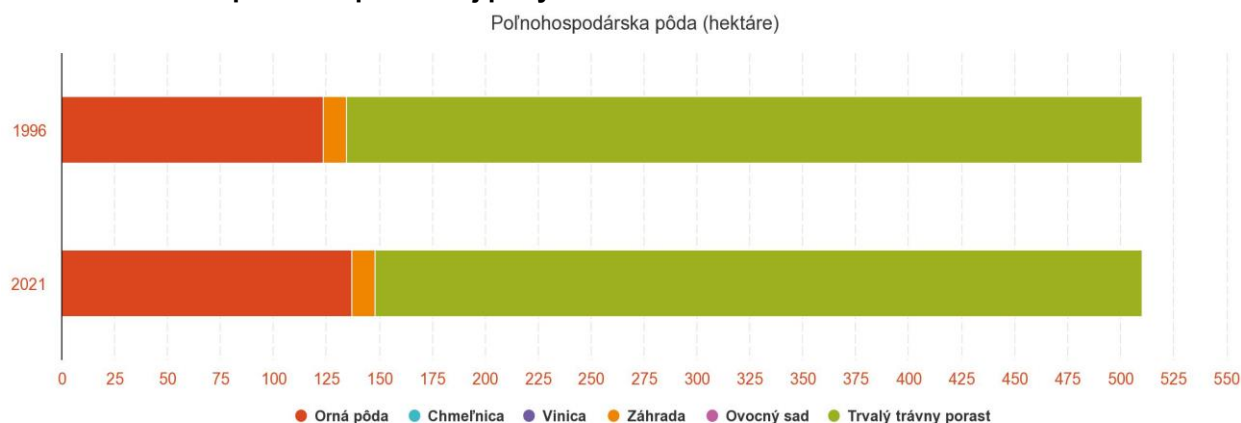
Od roku 2010 využíva obec na vykurovanie niektorých verejných budov drevnú štiepku, čo pozitívne pôsobí nielen na kvalitu ovzdušia, ale aj na udržiavanie lúk a pasienok. Tie sú využívané na chov hovädzieho dobytky, oviec a kôz.

Tabuľka č. 9: Štruktúra poľnohospodárskej pôdy k 31.12.2021

Názov KÚ	orná pôda v ha	záhrada v ha	trvalý trávny porast v ha	Poľnohospodárska pôda spolu v ha
Dúbravica	137,44	10,64	362,53	510,61
% vyjadrenie	26,92	2,08	71,00	100

Zdroj: ŠÚ SR 2022

Graf č. 2: Zloženie poľnohospodárskej pôdy k 31.12.2021

Zdroj: ŠÚ SR 2022

3. Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov

3.1 Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)

Poloha a význam obce v rámci osídlenia:

Obec Dúbravica ako nevelké vidiecke sídlo v štruktúre osídlenia podľa ÚPN VÚC BB kraja je zaradené do horehronskej rozvojovej osi BB – Brezno - Heľpa s ustáleným počtom trvale žijúcich obyvateľov. V rámci územnosprávneho členenia patrí do okresu Banská Bystrica. Okresné sídlo je vzdialené od obce 18,5 km. Pozitívnym faktorom v rozvoji obce je väzba riešeného územia na nadradené systémy technickej infraštruktúry, ktorú zaisťujú v:

- **dopravnom riešení** – cesta III tr. napojená na štátnu cestu 1/66 v smere BB-Brezno **železničná trať** Zvolen – BB – Margecany
- **zásobovaní vodou** – obec je napojená na verejný vodovod Oravce - Dúbravica
- **zásobovaní elektrickou energiou** – 4 trafostanice napojené na 22 kV vzdušné vedenie a väzba na rozvodňu Medzibrod prechádzajú exist. 110 kV a 220 kV vzdušné vedenia.
- **telekomunikáciách** - **územie obce patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica.** V roku 2016 bol zrealizovaný projekt OPIS podporený z EU zdrojov zameraný na realizáciu rozvodov optických sietí CE-1 v obciach Čerín, Sebedín Bečov, Oravce, Dúbravica a Poniky.

Tabuľka č. 10: Prehľad vývoja osídlenia na území obce

Obec	Vznik obce	Výročie založenia obce v r. 2022
Dúbravica	1400	622

Zdroj: Obec 2022

Obce mikroregiónu Severného Podpoľania sa radia pôvodnou ľudovou zástavbou k architektúre Karpatskej oblasti, do podhorského stredoslovenského regiónu, do oblasti Pohronia, s vplyvmi východných i západných kolonizácií. Pôvodnú zástavbu tvorili zrubové drevenice, pokryté šúpkami z ražnej slamy alebo šindľom. Obec Dúbravica vznikla v údolí potokov Zolná a Zolnica.

Domy v údolných obciach sa radili po oboch stranách ulice v údoliach potokov, obce Horná Mičína, Hrochoť, Čerín-Čačín, Lukavica, Sebedín-Bečov, **Dúbravica** a Oravce si domy zoskupovali v hustejšej formácii ako hromadné zástavby prevažne svahové. Osadenie domov na pozemkoch je jednoosové i dvojosové s bránou.

Architektonické tvaroslovie nových objektov obytnej zástavby ale i objektom občianskej vybavenosti nekorešponduje s architektonickým tvaroslovím staršej zástavby regiónu. Objekty sú zastrešené rôznymi modifikáciami sedlovej alebo stanovnej strechy. V súčasnosti je pôvodný ráz obce narušený novou výstavbou. Architektúra novej zástavby je charakteristická prerastaním nových domov s väčším objemom medzi pôvodné prízemné domy. Nové domy sú väčšinou dvojpodlažné s využitím podkrovia na obytné účely. K zatraktívneniu obce chýba lepšia údržba verejných i súkromných priestranstiev, zazelenenie poľnohospodárskych dvorov a architektonické preriešenie niektorých objektov bytovej výstavby a občianskej vybavenosti.

3.1.1 Zhodnotenie

Obec predstavuje menšie sídlo s nadväznosťou na systémy technickej infraštruktúry okresov Banská Bystrica a Zvolen. Vzdialenosť Banskej Bystrice je 18,5 km, Dúbravicu tak možno považovať za satelitné sídlo krajského mesta. Pôvodná potočná radová zástavba je architektonicky sčasti zachovaná. Vo väčšine prípadov sa pri rekonštrukcii zvýšilo a zobytnilo podkrovie. Domy, ktoré nebolo efektívne zrenovovať, boli nahradené najmä v 60-tych rokoch dvojpodlažnými, čo bohužiaľ narušilo vzhľad obce.

Samospráva nedisponuje vhodnými pozemkami pre individuálnu bytovú výstavbu. V blízkej budúcnosti sa nepredpokladá výraznejšia výstavba nových rodinných domov ani bytového domu.

3.2 Kultúrno-historický potenciál

Tabuľka č. 11: Druhovú členenie kultúrnych pamiatok a ich počet

Obec	pamiatky architektúry	pamiatky archeológ.	historické pamiatky	historická zeleň	pamiatky ľud. staviteľstva	pamiatky techniky	výtvarné pamiatky	spolu
Dúbravica	1	-	-	-	-	-	-	1

Zdroj: Obec 2022

Územie obce patrí do oblasti s vplyvmi banskej kolonizácie s intenzívnym rozvojom baníctva s čím súvisel rozvoj drevorubačstva i povozníctva. Územie mikroregiónu bolo osídlené už v praveku. Novoveké osídľovanie súvisí so zakladajúcou listinou opátstva sv. Benedikta z roku 1026, keď kráľ Gejza I. daroval opátstvu neobývané územie s právom osídľovania. Dejiny obcí mikroregiónu sú späté s Ľupčianskym a Víglašským panstvom. Územie od roku 1681 do roku 1784 bolo pod cirkevnou ochranou evanjelickej cirkvi v Hronseku. V 16. storočí obce trpeli pod nájazdmi Turkov. Domy v údolných obciach sa radili po oboch stranách ulice v údoliach potokov, obce Horná Mičiná, Hrochoť, Čerín-Čačín, Lukavica, Sebedín-Bečov, **Dúbravica** a Oravce si domy zoskupovali v hustejšej formácii ako hromadné zástavby prevažne svahové. Osadenie domov na pozemkoch je jednoosové i dvojosové s bránou.

Obec založili v 14. storočí na trase z Banskej Bystrice do Hrochote. Patrila šľachtickej rodine Dúbravických. Za kremnického komorného grófa Jána Dúbravického tu boli okolo roku 1540 nakrátko v prevádzke železorné bane. Okolo 1582 – 1657 bola obec poplatná Turkom. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, v 18. a 19. storočí obchodovali obyvatelia s obilím, ktoré vozili z Novohradu na pondelňajšie trhy do Banskej Bystrice. Názvy obce sa postupne menili: Dubravice (1400), Dubraviche (1424), Dobrawycza (1541), Dúbravica (1773).

Dominantou bol a naďalej ostáva kaštieľ v centre obce. Zo sústavy rybníkov sú zreteľné hrádze. V roku 1888 tu bola postavená prvá štátna škola v banskobystrickom okrese.

Tabuľka č. 12: Národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu

Obec	č.úzpf	unifikovaný názov KP	vznik	sloh	dátum zápisu
Dúbravica	40/1	Kostol sv. Žofie	15. storočie	gotický	1963

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 13: Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – hmotné zdroje, pamätihodnosti

Obec	Pamätihodnosť
Dúbravica	<ul style="list-style-type: none"> Kostol rímskokatolícky sv. Žofie z 15. storočia s drevenou sochou. Zrúcaniny renesančného kaštieľa z polovice 16. storočia

Zdroj: Obec 2022

NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO:

Súčasťou kultúrneho dedičstva sú ľudové tradície, zvyky, pôvodné remeslá, etnografické prejavy (slovesná a hudobná kultúra, odev, nástroje, výrobky), folklórne slávnosti a expozície významných osobností.

Významný posun v oblasti kultúry nastal v období konjunktúry po roku 2014 v organizovaní zaujímavých podujatí kultúrneho, spoločenského aj športového významu. Koronakríza a následná hospodárska kríza predpokladá opätovné utlmenie kultúrneho a spoločenského života. Silnou stránkou obce je bezpochyby spolupráca s viacerými neziskovými umelecky orientovanými organizáciami.

Rodáci, významné osobnosti:

Juraj Hronec – staviteľ

3.2.1 Zhodnotenie

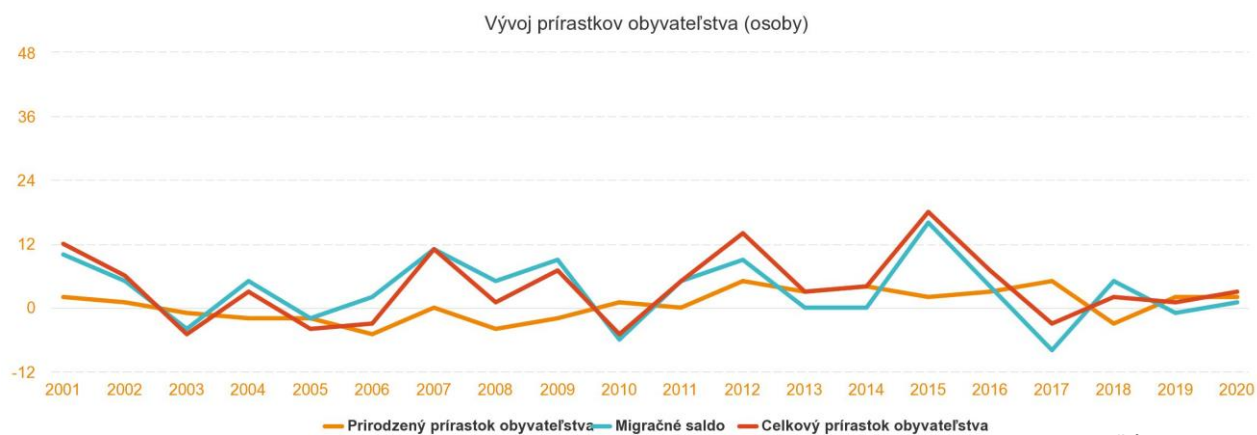
Okolie obce bolo osídľované už v praveku. Významným míľnikom, ktorý ovplyvnil historicko-kultúrny rozvoj územia je banská kolonizácia a celkovo zlatá éra baníctva v okolí Banskej Bystrice. V Dúbravici sa nachádza zrúcanina kaštieľa rodu Dúbravických. Sakrálnou dominantou je Kostol sv. Žofie z 15. storočia. Obyvatelia obce pristupujú pozitívne k zachovávaniu svojich kultúrnych zvyklostí, ale zároveň sa jedná o jednu z najotvorenejších obcí v okolí voči alternatívnym umeleckým prejavom.

3.3 Demografická situácia

3.3.1 Stav obyvateľstva

Podiel zastúpenia mužov a žien v obci je pomerne rovnaký, miernu prevahu majú ženy – 52 % na rozdiel od mužov – 48 % (SOBD 2021, stav k 1.1.2021). Vývoj počtu obyvateľstva v obci je stabilný, má mierne rastúci trend. K 31.12.2021 mala obec 422 obyvateľov.

Graf č. 3: Vývoj prírastkov obyvateľstva k 31.12.2020

Tabuľka č. 14: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 1869-2003

Obec/rok	1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2002	2003
Dúbravica	220	261	346	355	331	371	328	329	354	367	362

Zdroj: ŠÚSR 2022

Tabuľka č. 15: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 2004-2014

Obec/rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dúbravica	365	361	358	369	370	377	372	374	388	391	395

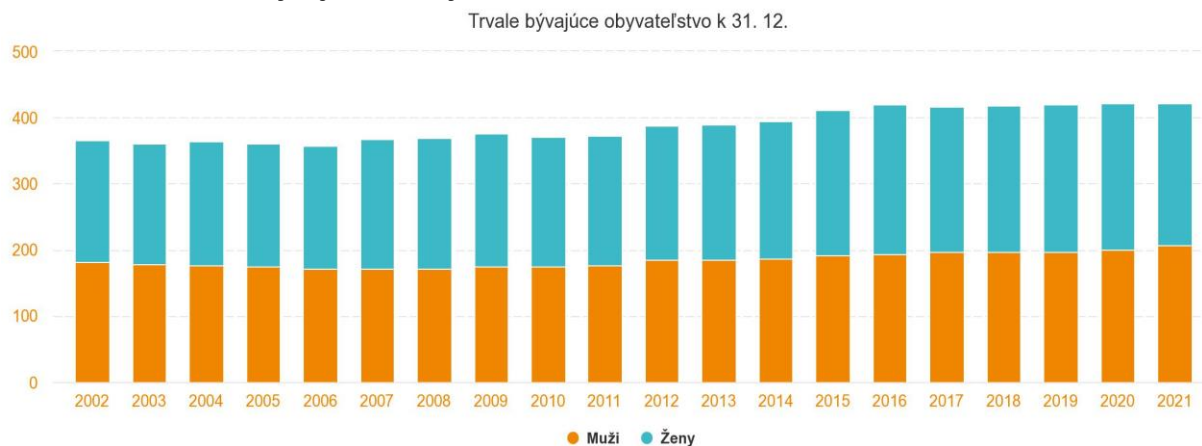
Zdroj: ŠÚSR 2022

Tabuľka č. 16: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 2015-2020

Obec/rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dúbravica	413	420	417	419	420	423	422

Zdroj: ŠÚSR 2022

Graf č. 4: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.2021

Zdroj: ŠÚ SR 2022

3.3.2 Veková štruktúra

Tabuľka č. 17: Vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2021

Vek , veková skupina, ukazovateľ	Obec Dúbravica	Vek , veková skupina, ukazovateľ	Obec Dúbravica
0-4	25	55-59	28
5-9	31	60-64	24
10-14	20	65-69	22
15-19	24	70-74	21
20-24	28	75-79	16
25-29	20	80-84	4
30-34	33	85-89	4
35-39	27	90-94	
40-44	39	95-99	
45-49	34	100-	
50-54	22		

Zdroj: ŠÚSR 2022

Graf č. 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2021

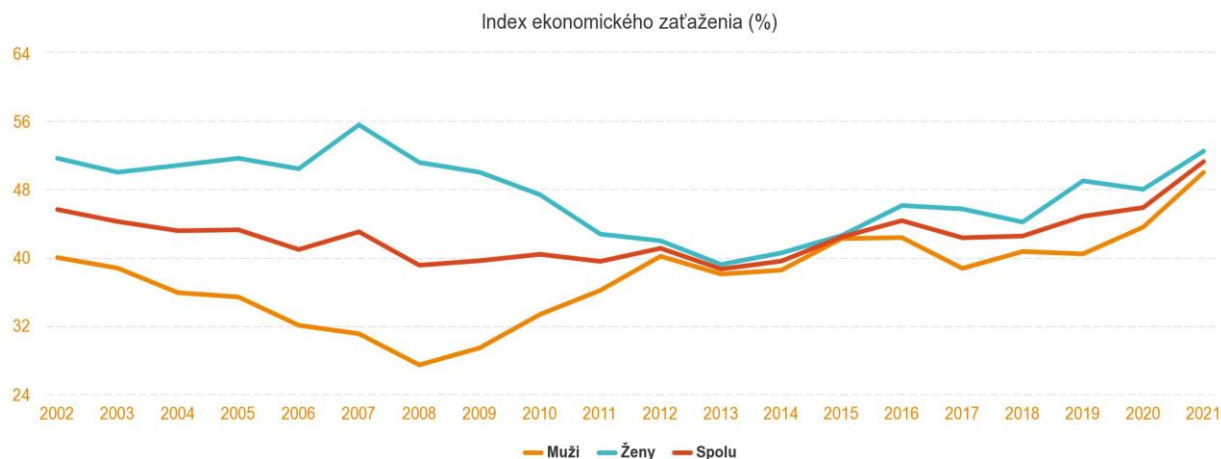
Zdroj: ŠÚ SR 2022

Tabuľka č. 18: Priemerný vek, index starnutia k 1.1.2021

Obec	Muži		Ženy	
	Priemerný vek	Index starnutia	Priemerný vek	Index starnutia
Dúbravica	37,30	60,53	40,44	94,59

Zdroj : ŠÚSR 2021

Graf č. 6: Index ekonomického zaťaženia k 31.12.2021

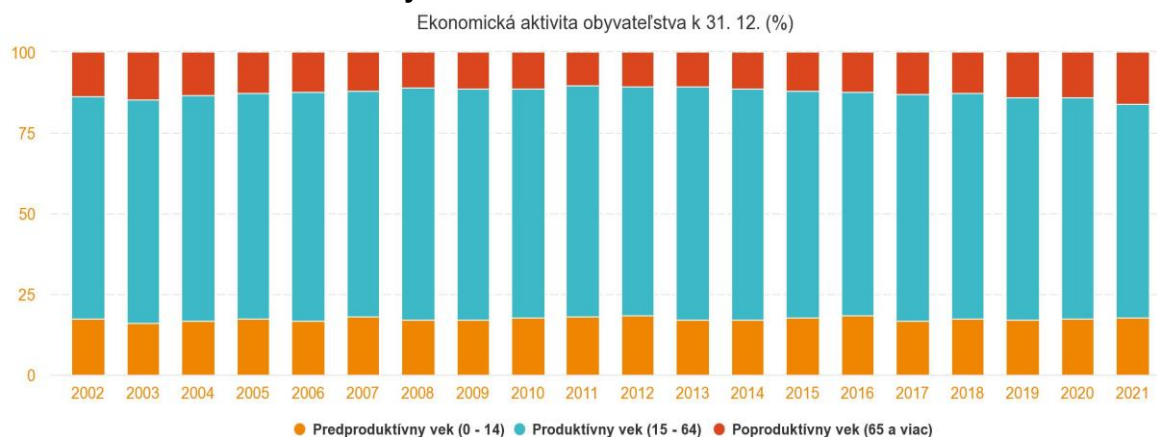

Tabuľka č. 19: Porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva obdobie 2016 a 2021

Ukazovateľ	2016	2021
Predproduktívny vek	18,57%	18,01%
Produktívny vek	69,29%	66,11%
Poproduktívny vek	12,14%	15,88%

Zdroj: ŠÚ SR SR, k 31.12. 2021

Graf č. 7: Ekonomická aktivita obyvateľstva k 31.12.2021

Percentuálne je v obci najviac zastúpené obyvateľstvo produktívneho veku – 66,11%, pričom počet obyvateľov v predproduktívnom veku dosahuje len 18,01%. Európsky trend starnutia populácie zaznamenávame aj v obci Dúbravica, no len v minimálnej miere.

3.3.3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Drvivá väčšina obyvateľov je slovenskej národnosti. Z ostatných národností ani jedna nedosahuje 1% zastúpenia. Najpočetnejšou inou národnosťou sú Česi (2 obyvatelia), Rómovia (2) a Angličania (2). Medzi ostatné, alebo nezistené národnosti sa počíta 34 obyvateľov. Údaje sú získané zo sčítania obyvateľstva 2021 k 1.1.2021.

Tabuľka č. 20: Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva v obci Dúbravica.

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	česká	ukrajinská
Územie spolu:	378	0	2	2	0
Národnosť	anglická	moravská	židovská	poľská	ostatné, nezistené
Územie spolu:	2	0	-	-	34

Zdroj: SOBD 2021

3.3.4 Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostnú úroveň obyvateľov dokumentuje tabuľka. Čerpali sme z údajov SOBD 2021. Pri pohľade na údaje o vzdelanostnej úrovni obyvateľstva vidíme, že najviac obyvateľov dosiahlo stredné vzdelanie bez maturity (23,21%). Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 53 obyvateľov, čo je približne 12,68 %. Najvyššie základné vzdelanie u osôb nad 15 rokov evidujeme až v 82 prípadoch. Zo zistených údajov vyvstáva potreba špeciálnej pedagogickej práce s marginalizovanými skupinami obyvateľstva.

Tabuľka č. 21: **Najvyššie skončený stupeň vzdelania obyvateľstva, rok 2021.**

Dúbravica/ vzdelanie	základné	učňovské a stredné (bez maturity)	úplné stredné a vyššie (s maturitou)	vysoko- školské	bez školského vzdelania	ostatní bez udania a obyvateľa do 14 rokov
Počet	82	97	112	53	1	73
%	19,62	23,21	24,80	12,68	0,24	17,46

Zdroj: SOBD 2021

3.3.5 Náboženská štruktúra

Najväčšia skupina obyvateľstva, až 41,87% je rímskokatolíckeho vyznania. Evanjelické vierovyznanie v rámci SOBD 2021 nahlásilo 28,95 % obyvateľstva obce. Bez vierovyznania je 18,42% obyvateľov.

Tabuľka č. 22: **Zloženie obyvateľstva – vierovyznanie v obci Dúbravica**

Bez vyznania	Rím.- kat. cirkev	Evanj. cirkev aug. vyznania	Ostatné a nezistené
77	175	121	11

Zdroj: SOBD 2021

3.3.6 Rovnosť príležitostí a sociálny stav obyvateľstva

Ženy prevládajú medzi osobami poberajúcimi starobný, vdovský a sociálny dôchodok, muži zase medzi invalidnými dôchodcami. Ženy odchádzajú do dôchodku skôr a v priemere sa dožívajú vyššieho veku, čím dôchodok poberajú dlhšie. Ženy sú výrazne viac zastúpené v najnižších výškových pásmach sólo starobných dôchodkov, často pod hranicou životného minima.

V ústavných zariadeniach sociálnych služieb je starostlivosť poskytovaná väčšiemu počtu žien než mužom. V domovoch pre seniorov je umiestnených žien 2,2-krát viac oproti mužom. Muži vo väčšej miere využívajú služby nocľahární (2,4-krát viac než ženy), resocializačných stredísk a útulkov.

Z hľadiska pohlavia sú na Slovensku rizikom chudoby o niečo viac ohrozené ženy ako muži. Vo všeobecnosti platí, že s rastúcim počtom detí v domácnosti sa zvyšuje aj miera rizika chudoby. Ďalšou rizikovou skupinou sú neúplné domácnosti, teda domácnosti jedného rodiča s aspoň jedným závislým dieťaťom. Starnutím a odchodom do dôchodku, napriek odpracovaným rokom a prispievaniu do dôchodkového systému, výchove a starostlivosti o deti, dvojnásobnej záťaži neplatenou prácou v domácnosti oproti mužom sa ženy 65 a viac ročné ocitajú v riziku príjmovej chudoby a sociálneho vylúčenia 1,5-krát častejšie v porovnaní s mužmi tej istej vekovej kategórie.

3.3.7 Zhodnotenie

V priebehu posledných 20 rokov počet obyvateľov obce Dúbravica len nepatrne rastie. Podľa posledného sčítania obyvateľov v roku 2021 žilo v obci Dúbravica 398 ľudí. Priebeh posledných rokov do roku 2021 nepredstavoval významné zmeny. Z hľadiska vekovej štruktúry zaznamenávame mierny trend starnutia obyvateľstva. Index starnutia je výrazne vyšší u žien ako u mužov. V obci žijú v prevažnej väčšine Slováci. Zaznamenávame rast vzdelanostnej úrovne obyvateľstva.

Z hľadiska náboženstva vzrástla skupina obyvateľov bez vierovyznania a tiež sa, čo do počtu týka, vyrovnávajú sa katolíci a evanjelici a.v.. Do podhorských obcí ako je Dúbravica prichádzajú najmä mladé rodiny s deťmi a to z dôvodu vyššej dostupnosti bývania ako v meste Banská Bystrica. Pristťahovaní občania väčšinou rekonštruujú existujúce objekty.

3.4 Dopravná a technická infraštruktúra

3.4.1 Dopravná infraštruktúra

Doprava a dopravné väzby obce

Obec Dúbravica sa nachádza v blízkosti (cca 18 km) mesta Banská Bystrica. Obec je napojená na cestu I. triedy č. 66 prostredníctvom cesty II. triedy č. 591 a cesty III. triedy č. 06635. Mesto Banská Bystrica plní pre obec funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou a funkciou dopravy a zamestnanosti. Občianska infraštruktúra je zdieľaná aj v rámci strediskovej obce Poniky. Poloha obce je z pohľadu dopravných väzieb na nadradenú cestnú a železničnú sieť dobrá. Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom Slovenska, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere západ - východ (Rakúsko / Česko -) Bratislava / Trenčín - Zvolen - Košice (- Ukrajina) aj sever - juh (Poľsko -) Ružomberok / Žilina - Banská Bystrica - Šahy (- Maďarsko).

V priestore B. Bystrica - Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač), ktoré má parametre pre prevádzku najmodernejších lietadiel aj predpoklady uspokojiť nároky celého stredného Slovenska na (medzi-) národnú verejnú leteckú prepravu. Je využívané na vojenské účely.

Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy. Individuálna automobilová doprava je environmentálne najnepriaznivejšia. V obci sa prejavuje hlavne v ranných a popoludňajších hodinách. Spojenie obce s mestom Banská Bystrica zabezpečuje Dopravný závod SAD Zvolen. Doprava a komunikácie v obci - dĺžka miestnych komunikácií v km je 1,5, chodníky v obci nie sú vybudované a chýbajú, počet autobusových liniek miestneho významu (medzimestských) je 1. V obci sú vybudované dve autobusové zastávky.

Tabuľka č. 23: Stav dopravnej infraštruktúry

Obec	MHD	Dĺžka miestnych komunikácií	Počet autobusových zastávok	Autobusové prístrešky	vlak	Benzínová pumpa	Dĺžka chodníkov v obci
Dúbravica	nie	cca 1500 m	2	2	0	0	0

Zdroj: Obec 2022

Súčasný stav komunikačnej siete.

Cestná doprava

V danom regióne je dopravná sieť, ktorá sa člení: cesta I. triedy č. 66 Banská Bystrica - Brezno. Napojenie obce na túto cestu je prevedené pomocou cesty III. triedy č. 06635. Táto cesta tvorí základnú kostru obce. Na túto dopravnú kostru je napojená sieť miestnych komunikácií, ktoré vytvárajú základný, dopravný, urbanistický raster obce.

Železničná doprava

Železničná trať prechádza severom územia mimo katastrálne územie, trať č. 170 v smere Banská Bystrica - Brezno. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Banskej Bystrici časť Šalková, alebo priamo v meste Banská Bystrica.

Statická doprava

Hlavné plochy statickej dopravy sú alokované v centre obce. Obyvatelia parkujú buď priamo vo dvoroch rodinných domov alebo na krajnici, čo bolo v prieskume verejnej mienky vnímané ako jeden z problémov.

Hromadná doprava

Hromadnú dopravu zabezpečuje na území obce Dúbravica dopravný závod SAD Zvolen. V dopravnom smere Banská Bystrica – Dúbravica existuje v súčasnosti cez pracovné dni 9 spojov a počas víkendov a sviatkov 4 spoje.

Dopravca SAD neuvažuje so zásadnými zmenami vo vykonávaní verejnej pravidelnej autobusovej dopravy na území obce. Keďže ide o priechodnú obec počet a hustota spojov je uspokojivá. Pre linky sú tu situované 2 zastávky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy. Prístrešky pre cestujúcich na zastávkach sú vo vyhovujúcom stave, je potrebná len ich bežná údržba. Izochrómy pešej dostupnosti nie je vzhľadom na jestvujúcu zástavbu v plnej miere pre riešené územie aj vzhľadom na zámery SAD vo vykonávaní verejnej dopravy dosiahnuť.

Vodná doprava

V riešenom území nie sú podmienky pre existenciu vodnej dopravy.

Letecká doprava

Najbližšie letisko je na Sliachi. Nie je určené pre civilnú dopravu.

Hodnotenie stavu technickej infraštruktúry a dopravnej infraštruktúry

Stav miestnych komunikácií je nedostatočný a vyžaduje si rekonštrukciu, priebežne sú opravované úseky v havarijnom stave. Úseky štátnej cesty boli zrekonštruované. Chodníky, ktoré v obci chýbajú, momentálne nie je možné vybudovať nakoľko je nedostatok miesta vedľa štátnej cesty (parametre vozovky). Autobusové spoje sú poddimenzované. Je zámer zvýšiť ich počet. Parkovacie priestory v obci sú nepostačujúce.

3.4.1.1 Zhodnotenie

Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry je postačujúci. V rámci hromadnej dopravy sa využíva najmä autobusová. Z prieskumu vyplýva, že väčšina obyvateľov obce sa prepravuje do zamestnania/školy automobilom alebo autobusom. Chýbajú cyklochodníky a cyklistická infraštruktúra. Obyvatelia obce hodnotia negatívne parkovanie automobilov popri ceste v intraviláne obce. Požadujú tiež rekonštrukciu cestných rigolov v obci.

3.4.2 Technická infraštruktúra

Tabuľka č. 24: Vybavenosť územia infraštruktúrou

Obec	vodný zdroj	plyn	min. prameň	term. prameň	vodovod	kanalizácia splašková	ČOV	televíz. signál	digit. ústredňa	vykurovanie
Dúbravica	áno	nie	nie	nie	100%	nie	nie	vyhovuje	nie	TP, EI

Zdroj: Obec 2022

TP – tuhé palivo, EL – elektrické vykurovanie, VODOVOD – v stĺpci je udávané % napojenosti obyvateľov EO.

Zdroje pitnej vody a ich ochrana

- Všeobecná ochrana podľa § 4 Vodného zákona (138/73 Z. z.) platí pre celé územie obce.
- Sprísnená - špeciálna ochrana vyplýva z § 19 zákona 138/73 o stanovení pásiem hygienickej ochrany (PHO) pre využívané vodné zdroje slúžiace pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a pre využívané zdroje prírodných liečivých vôd a minerálnych vôd stolových.

V obci v súčasnosti je vybudovaný verejný vodovod napojený na skupinový vodovod Oravce – Dúbravica, ktorý je plnený vodným zdrojom - prameňom Skriška a Dúbravica. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %.

Tabuľka č. 25: Vyhlásené ochranné pásma vodárenských zdrojov v území

Názov sídla	Názov vodného zdroja
Dúbravica	Skriška
	Dúbravica

Zdroj: Obec 2022

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia a chýba čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy a septiky alebo ich priamo zašľujú do miestnych potokov.

Vyprázdňovanie žump sa prevádza fekálnymi vozmi RD, pričom nie všetky žumpy a septiky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Navyše ich nedostatočným vyprázdňovaním dochádza k odtokaniu splaškových vôd, čo spôsobuje značné hygienické závady.

V súlade s legislatívou sú novostavby vybavené domácimi čističkami odpadových vôd.

Odpadové hospodárstvo

Obec Dúbravica nemá vo svojom katastrálnom území skládku odpadu a ani sa neuvažuje o jej zriadení. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Obec nemá zberný dvor.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je pripojená na zdroj elektrickej energie prostredníctvom distribučných 22/04 kV transformovní, napájaných z 22 kV vonkajších vedení 22 kV kábelovými, resp. vonkajšími prípojkami prostredníctvom 110/22 kV transformovní a 110 kV nadradenej siete.

Zásobovanie teplom

Prevažujúci spôsob vykurovania obce je tuhým palivom a to až 76% domov. Nezanedbateľný podiel má vykurovanie a ohrev vody elektrickou energiou a to 20% domov. Alternatívne tepelné zdroje využíva približne 5% domov. Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Z neobnoviteľných zdrojov energie sa využíva hlavne čierne a hnedé uhlie.

Plynofikácia

Obec nie je plynofikovaná.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytané na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými halogenidovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťcových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce pri transformátorovej stanici. Rekonštrukcia bola cca v roku 2010, v súčasnosti prebieha výmena osvetľovacích prvkov a postupne sa menia na LED osvetlenie.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Súčasný stav rozhlasovej ústredne je vyhovujúci, priebežne prebieha jeho údržba.

Telekomunikácie

V obci je príjem televízneho signálu zabezpečovaný cez digitálny signál ktorý je šírený v rámci rádiokomunikácií SR, pričom väčšina občanov v rodinných domoch má zabezpečený signál prostredníctvom vlastných satelitných zariadení.

Územie obce patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. Kapacita telefónnej ústredne je vyhovujúca. Pokrytie signálu mobilných telefónnych operátorov je postačujúce.

Internet v obci zabezpečujú mimo mobilných operátorov, 2 súkromné firmy. Európska komisia si v Digitálnej agende pre Európu (DAE)2, ktorá je súčasťou stratégie Európa 2020, stanovila politické ciele medziiným zabezpečiť 100% pokrytie rýchlym širokopásmovým prístupom minimálne 30 Mbit/s do konca roku 2020. Obec Dúbravica bola kategorizovaná ako tzv. biele miesto (žiadna NGA pripojenie). Je tak predpoklad, že v budúcnosti bude realizované budovanie ultrarýchleho širokopásmového pripojenia s rýchlosťou minimálne 100Mbit/s (optický internet).

3.4.2.1 Zhodnotenie

Obec je elektrifikovaná, ale nie je plynofikovaná. Obec je napojená na verejný vodovod, pričom pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100%. Z celkového počtu obyvateľov je napojených na verejný vodovod 100%. Obec nemá vybudovanú verejnú splaškovú ani dažďovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov ako aj možnosť internetového pripojenia sa zlepšuje. Prioritou by malo byť budovanie vysokorýchlostného internetu.

3.5 Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie

3.5.1 Občianska vybavenosť

V nasledujúcich tabuľkách je poskytnutý prehľad o existencii základných aj doplnkových zariadení občianskej vybavenosti v obci. Ide o vybavenosť v oblasti technickej infraštruktúry, služieb, sociálnych služieb, zdravotníctva, školstva a športového využitia.

Tabuľka č. 26: **Prehľad a popis inštitúcií pôsobiacich v území**

Obec	Miestna úroveň	Regionálna úroveň	Národná úroveň
Dúbravica	Obecný úrad	-	-

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 27: **Verejné a iné služby -situácia**

Obec	Obchod a služby	Administratíva
Dúbravica	2xpredajňa potravín, 1x pohostinstvo,	Obecný úrad

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 28: **Stav objektov verejných budov**

Obec	Objekty s nevyhovujúcim stavom – technickým stavom	Málo využívané objekty	Objekty s nepostačujúcou kapacitou	Vlastníctvo objektu/prevádzkovateľ zariadenia
Dúbravica	Obecný úrad zateplenie fasády Kultúrny dom zateplenie fasády Objekt bývalej MŠ	---	---	obec

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 29: **Známe rozvojové zámery v oblasti verejných a iných služieb**

Obec	Známe rozvojové zámery	Vlastníctvo objektu
Dúbravica	rekonštrukcia Kultúrneho domu zateplenie fasády	obec
	vybudovanie multifunkčného ihriska	obec

Zdroj: Obec 2022

3.5.2 Sociálna a zdravotná starostlivosť

Tabuľka č. 30: **Sociálna infraštruktúra v obci**

Obec	administratíva	pošta	obchod	espresso	pohostinstvo	kaderníctvo	kino
Dúbravica	Obecný úrad	nie	áno	nie	áno	nie	nie

Obec	lekár obvodný	lekár pediater	zubár	lekáreň	MŠ	ZŠ - 1. stupeň	ZŠ - 2. stupeň
Dúbravica	nie	nie	nie	nie	nie	nie	nie

Obec	kostol RKC	kaplnka motlitebňa	zvonica	kult. dom	knižnica	pamät. izba	rozhlas	dom smútku	cintorín
Dúbravica	áno	áno	áno	áno	áno	nie	áno	áno	áno 2X

Obec	telocvičňa	kúpalisko	lyžiarsky vlek	futbalové ihrisko	vol/tenis ihrisko	klzisko	detské ihrisko
Dúbravica	nie	nie	nie	áno	nie	nie	ano

Obec	verejne prístupný internet, miesto	www stránky obcí	propagačný materiál	noviny	informačné strediská
Dúbravica	OcÚ a okolie	www.dubravica.sk	áno	nie	nie

Zdroj: Obec 2022

3.5.3 Školstvo

V obci sa nenachádza materská škola, základná škola ani základná umelecká škola. Obyvatelia obce využívajú školské zariadenia v obci Poniky a v meste Banská Bystrica.

3.5.4 Domový fond

Obyvateľstvo obce na bývanie využíva rodinné domy, k 1.1.2021 bol ich počet 111. Celkovo evidujeme, podľa údajov SOBD 2021 v obci 129 bytových jednotiek. Väčšina rodinných domov pochádza z druhej polovice 20.storočia. Od roku 2010 bolo v obci postavených 8 rodinných domov. 69,92% rodinných domov je murovaných, kombinácia kameňa a muriva sa vyskytuje v 15,45% domoch.

Tabuľka č. 31: Typy domov

Obec	Rodinný dom	Bytový dom	Núdz.obj. neurčený na bývanie	Nezistený	Ostatné	Spolu
Dúbravica	111	1	3	6	2	123

Zdroj: SOBD 2021

Tabuľka č. 32: Prehľad domového fondu podľa obdobia výstavby

Obec	Pred rokom 1960	1961-1980	1981-2010	2011 a neskôr	Bez rekonštrukcie a nezistené
Dúbravica	46	38	24	8	7

Zdroj: SOBD 2021

Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce. Množstvo pôvodných domov bolo zrekonštruovaných v období rokov 2010 až 2015.

Tabuľka č. 33: Prehľad domového fondu podľa obdobia poslednej rekonštrukcie

Obec	1980-2000	2001-2009	2010-2015	2016 a neskôr	Bez rekonštrukcie a nezistené
Dúbravica	11	30	29	8	45

Zdroj: SOBD 2021

3.5.5 Zhodnotenie

Mesto Banská Bystrica a obec Poniky plnia pre obec funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou. Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza, rovnako ani školské zariadenia. Základná škola sa nachádza v obci Poniky a materské školy sú v obci Čerín – Čačín a Poniky.

Najbližšia lekáreň v Banskej Bystrici, pošta v Ponikách. Obec má katolícky kostol, ktorý môžu navštevovať veriaci z obce. V prevádzke sú dva obchody a pohostinstvo. Športové aktivity je možné vykonávať na miestnom futbalovom ihrisku, v príprave je multifunkčné ihrisko, potenciál cykloturistiky a turistiky v okolí obci je vysoký.

V rámci komunitného plánovania sa zvažuje do budúcnosti terénna opatrovateľská služba a cieľená práca s marginalizovanou skupinou obyvateľstva. V rámci stavu domového fondu obce registrujeme len mierny nárast počtu domov, od posledného plánovacieho obdobia (2016) bolo zrekonštruovaných 8 rodinných domov. Projekty novej IBV nie sú v pláne.

3.6 Hospodárska základňa

3.6.1 Priemysel v obci

Priemyselná aktivita v území je založená na ťažbe a spracovaní miestnej surovínovej základne.

3.6.2 Podnikanie v obci

V obci Dúbravica evidujeme niekoľko podnikateľských subjektov, väčšina z nich vykonáva svoje aktivity mimo obce.

Tabuľka č. 34: **Organizačná štatistika za obec**

Obec	Právnické osoby ziskové	Právnické osoby neziskové	Fyzické osoby - podnikatelia	Živnostníci
Dúbravica	8	4	22	20

Zdroj: ŠÚ SR 2021

Tabuľka č. 35: **Podnikateľské subjekty zapísané v ORSR so sídlom v obci Dúbravica**

Názov podnikateľského subjektu	Podnikateľská oblasť	Vznik
AL-AMEERAH DENT s.r.o.	prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, zubná ambulancia	2010
DD MONT s.r.o.	uskutočňovanie stavieb a ich zmien, veľkoobchod, maloobchod	2008
DunaAgras, s.r.o.	reklamná a propagačná činnosť, veľkoobchod, maloobchod	2005
INCEPTO s.r.o.	Výroba jednoduchých drevárskych výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba	2012
SATRE s.r.o.	sprostredkovateľská činnosť, veľkoobchod, maloobchod	2012
Lokša-stav, s.r.o.	nákladná cestná doprava	2011
TEMEO, s.r.o.	nákup a predaj zdravotníckej techniky a spotrebného zdravotníckeho materiálu	1993
ZK ACCOUNTANCY s.r.o.	Reklamné a marketingové služby, veľkoobchod, maloobchod	2012

Zdroj: www.orsr.sk r.2022

Tabuľka č. 36: **Niektoré podnikateľské subjekty zapísané v ŽRSR so sídlom prevádzky v obci Dúbravica**

Názov podnikateľského subjektu	Hlavné zameranie činnosti
Anna Kmeťová - CUKRÁRENSKÁ VÝROBŇA ANNA	Výroba cukrárenských a pekárenských výrobkov
Iveta Veselovská	Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
Marta Holíková - POTRAVINY MARTA	Obchod - potraviny
AGRO PONIKY, s.r.o.	Živočišna výroba
AG Poniky	Živočišna výroba
COOP JEDNOTA	Obchod - potraviny

Zdroj: www.zrsr.sk

3.6.3 Poľnohospodárska výroba

Kvalita a zloženie pôdneho fondu, prírodné a klimatické a terénne podmienky neumožňujú rozvoj intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Poľnohospodárske družstvo AGRO – Poniky s.r.o. sa orientuje na ekologický chov hovädzieho dobytku a oviec. Taktiež sa stará o pasienky a lúky v katastri obce.

Tabuľka č. 37: **Poľn. subjekty v prvovýrobe, hospodárske dvory, súkromne hospodáriaci roľníci**

Lokalita	subjekt	celková výmera PP	orná pôda	TTP	ošípané	hovädzí dobytok	ovce	počet zamest.
Dúbravica	AGRO – Poniky s.r.o.							
		269 ha	5 ha	264 ha	0	671	975	22
	AG – Poniky s.r.o.							
		55 ha	54 ha	1 ha	0	0	0	

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 38: **Poľnohospodárske a výrobné objekty**

Objekt	Podnikateľ, firma	Druh činnosti	Poznámka
Objekt bývalej MŠ	OZ Periférne centrá	kultúra, umenie	
Budovy bývalého JRD-areál	AGRO – Poniky s.r.o.	živočišna výroba	

Zdroj: Obec 2022

3.6.4 Ostatné oblasti hospodárstva

Poľovníctvo a rybárstvo

Na území Dúbravice pôsobí Slovenský poľovnícky zväz.

Lesné hospodárstvo

Miestne lesy obhospodarujú Štátne lesy SR. V obci je založené spoločenstvo vlastníkov lesov – Urbárske pozemkové spoločenstvo Dúbravica.

Tabuľka č.39: **Údaje o výmerách lesov a lesnatosti územia**

Obec	Celková výmera ZÚJ (ha)	Výmera lesov (ha)	Lesnatosť (%)
Dúbravica	850,68	304,46	35,80

Zdroj: SU SR 2021

Včelárstvo

V Dúbravici má tradíciu aj včelárstvo. Jáni L'auko a René Kliment sú jedni z dúbravických včelárov.

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

Na území katastra obce sa nachádza významné ložisko nerastnej suroviny diatomit. Táto surovina sa v súčasnosti neťaží.

Tabuľka č. 40: **Nerastné bohatstvo a ťažba – dobývacie priestory**

Lokalita	Druh nerastu	Dobývací priestor	ťažba
Dúbravica	diatomit	Dúbravica	bez organizácie

Zdroj: www.hbu.sk , k 21.5.2022

Tabuľka č. 41: **Nerastné bohatstvo a ťažba – chránené ložiskové územia**

Lokalita	Druh nerastu	Chránený ložiskový priestor	ťažba
Dúbravica	diatomit	Dúbravica	-

Zdroj: www.hbu.sk , k 21.5.2022

3.6.5 Zhodnotenie

V prípade obce Dúbravica je hospodársky rozvoj naviazaný najmä na poľnohospodársky charakter. Poľnohospodárska pôda je v nadväznosti na podhorský charakter územia, využívaná chovateľmi oviec. Priemysel nemá v obci významnejšie zastúpenie. Niektoré remeselné služby a obchodné služby sú zastúpené miestnymi živnostníkmi. Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľského sektora najmä v oblasti maloobchodu a služieb by mohlo v budúcnosti pozitívne pôsobiť na optimalizáciu vekového zloženia obyvateľstva.

3.7 Rekreácia, voľný čas a cestovný ruch

Z hľadiska cestovného ruchu patrí mikroregión Severné Podpoľanie k sídelným strediskám rekreácie a turizmu, podhorského funkčného typu regionálneho významu. Územie mikroregiónu je zaujímavé predovšetkým pre jeho bohatý prírodný potenciál, kultúrno-historický potenciál a ostatné atraktivity (folklor, ľudové remeslá, agroturistika, apod.).

Na území mikroregiónu sa nachádza množstvo zaujímavých turistických trás a zároveň prechádza cez mikroregión cyklotrasa Okruh okolo Poľany. Dúbravica je súčasťou tohto zaujímavého územia s veľkým potenciálom.

3.7.1 Rozvoj športových aktivít

V Dúbravici je šport obľúbenou činnosťou trávenia voľného času. Najpopulárnejší je futbal, v obci súťažne pôsobí aj klub TJ Družstevník Dúbravica, momentálne pôsobí v 2. triede okresu Banská Bystrica. Ostatné športy sú na nesúťažnej báze, robené len pre radosť a zdravie. V zime je to hokej, bežecké lyžovanie, sánkovanie, korčuľovanie.

V letnom období sa obyvatelia obce venujú okrem futbalu aj tenisu či cyklistike. Vybavenie športovísk nie je veľmi vhodné. Len spomínaný najpopulárnejší futbal má vytvorené celkom dobré podmienky. ihrisko disponuje dobrým trávnikom, šatne sú vybudované na solídnej úrovni. Malé ihrisko na tenis či malý futbal, ležiace v centre obce je v dosť nevhodnom stave.

Tabuľka č. 42: **Prehľad športových zariadení – letné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Povrch	Poznámka
Dúbravica	Futbalové ihrisko	1	Súkr.osoba	tráva	potreba vysporiadania pozemku pod ihriskom
	Ihrisko pri kostole	1	súkr. osoba	betón	súkromný pozemok

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 43: **Prehľad športových zariadení – zimné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Poznámka
Dúbravica	Ihrisko pri kostole v zime ako klzisko	1	súkr. osoba	ihrisko na súkromnom pozemku je využívané verejnosťou

Zdroj: Obec 2022

3.7.2 Služby cestovného ruchu a kúpeľníctvo

Obec je a môže byť z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov mesta Banská Bystrica a širokého okolia. V blízkom okolí obce sa nachádzajú aj kúpele Brusno. Obec je atraktívna predovšetkým pre jej:

- prírodný potenciál a krajinu
- priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku
- možnosti chatárenia a chalupárenia

Náučné chodníky a turistické trasy

Cyklotrasy:

Okruh okolo Poľany:

Dĺžka 120km, číslo trasy 5551, zelená

Tabuľka č. 44: **Vyznačené turistické trasy v katastri obce Dúbravica**

Číslo	Trasa	Dĺžka
Červeno označené chodníky		
	--	
Zelено označené chodníky		
5696	miestna turistická trasa Čerín – Veľká Zolná	9,3 km
Žltó označené chodníky		
8698	Miestna turistická trasa Hrochoť – Horná Mičina	4,3 km
Modro označené chodníky		
	--	

Zdroj: www.oma.sk 2022

Tabuľka č. 45: Vyznačené cykloturistické trasy v katastri obce Dúbravica

Číslo	Trasa	Dĺžka
Červeno označené chodníky		
	--	
Zelene označené chodníky		
5551	Okruh okolo Poľany	120 km
Žlto označené chodníky		
	Jelenia stopa	13,9 km
Modro označené chodníky		
	--	

Zdroj: www.oma.sk 2022

Občianske združenie firma BIKE Village o.z. Ponická Huta spravuje nasledovné cyklotrasy v širšom okolí obce:

Medvedia stopa, dĺžka 14,62 km, prevýšenie 617 m

Jelenia stopa (prechádza obcou Dúbravica), dĺžka 14,07, prevýšenie 448 m

Okolo chotára, dĺžka 18,35, prevýšenie 617 m

Združenie zároveň organizuje cyklistické podujatia.

Tabuľka č. 46: Ubytovacie zariadenia v obci Dúbravica

Názov zariadenia	Lôžková kapacita	Stravovacia kapacita	Kategória
žiadne			

Zdroj: Obec 2022

Stredoslovenská saunovacia koliba je pripravená poskytnúť svoju príjemnú úžitkovosť. Stojí v Dúbravici, asi 10 minút chôdze od centra obce, v lokalite Na rybníku. Autorom projektu sú členovia Občianskeho združenia Periférne centrá v Dúbravici.

3.7.3 Zhodnotenie

Východiskami pre rozvoj obce v oblasti cestovného ruchu sú najmä prírodné krásy a geologické zaujímavosti v širšom podpolianskom regióne. Potencionálne ide, hneď po poľnohospodárstve, o najsilnejšie hospodárske odvetvie obce. Z tohto dôvodu je potrebné rozvíjať infraštruktúru CR. Momentálne sa tak deje najmä vďaka individuálnym iniciatívam občianskych združení. Projekty ako saunovacia koliba alebo miestne cyklotrasy nesú prvky originality a zohľadnenia prostredia v ktorom boli realizované. Najpopulárnejšou športovou aktivitou v obci je futbal, počas zimných mesiacov korčuľovanie a hokej na miestnej ľadovej ploche.

3.8 Trh práce

Podnikateľské aktivity, pracovné príležitosti

V rámci obce pôsobí niekoľko SZČO, mikropodnikov a SHR. Firmy, ktoré majú ekonomický dopad priamo v obci, sa zameriavajú najmä na poľnohospodárstvo, stavebnú činnosť. V obci pôsobí aj cukrárenská výroba.

Nezamestnanosť v SR v roku 2021

Za celý rok 2021 nezamestnanosť medziročne vzrástla o 4,7 %. Počet nezamestnaných dosiahol 187,6 tis. osôb. Miera nezamestnanosti v roku 2021 stúpila o 0,3 p. b. a dosiahla na celoročnej úrovni 6,8 %. Podľa ekonomickej činnosti posledného zamestnávateľa sa najviac zvýšili počty ľudí bez práce, ktorí naposledy pracovali v obchode (o 4,1 tis.) a v stavebníctve (o 3,4 tis.). Výrazne sa znížil počet nezamestnaných, ktorí naposledy pracovali v oblasti priemyslu (najväčšie zamestnávateľské odvetvie), ich počet minulý rok medziročne klesol o 14,8 %.

Z regionálneho hľadiska na celoročnej báze počet nezamestnaných vzrástol v troch krajoch. Najvyšší úbytok počtu ľudí bez práce nastal v Bratislavskom kraji (o 15,9 %) a v Nitrianskom kraji (o 12,2 %), nižšie úbytky nastali aj v Trenčianskom, Žilinskom a Prešovskom kraji. Naopak najdynamickejší nárast počtu ľudí bez práce nastal v Trnavskom kraji o 36,2 %, ide však o región s nižším počtom nezamestnaných.

Miera nezamestnanosti sa za celý rok 2021 najvýraznejšie zvýšila v Košickom kraji (o 2,2 p. b.) a dosiahla úroveň 10,3 %. Najvyššiu mieru nezamestnanosti aj v roku 2021 podobne ako v predošliých rokoch mal Prešovský kraj (11,4 %). Pokles miery nezamestnanosti v rámci bilancie celého roka 2021 nastal v piatich krajoch, najviac v Nitrianskom kraji (o 0,6 p. b.). Najnižšia miera nezamestnanosti je dlhodobo v Bratislavskom kraji, v roku 2021 bolo bez práce 2,6 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Tabuľka č. 47: Vývoj nezamestnanosti v obci Dúbravica

Ukazovateľ	04/2022	2016	Porovnanie 2016/2022
Počet uchádzačov o zamestnanie	21	14	+8

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2022

Tabuľka č. 48: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v obci za mesiac apríl 2022

Štruktúra UoZ	Muži	Ženy	Občan -12 kal. Mesiacov nemal pravidelne platené zamestnanie	ZŤP	občan starší ako 50 rokov	Dlhodobo nezamestnaní	Občan vzdelanie nižšie ako stredné odborné
Počet UoZ	16	15	15	0	7	10	9

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2022

Tabuľka č. 49: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v obci za mesiac október 2021

Oblasť	Menej ako 20 rokov	20 - 34	35 - 44	45 - 54	55-59	Viac ako 60 rokov
Dúbravica	0	8	4	2	5	2

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2022

V štruktúre podľa veku dosahuje obec Dúbravica najviac UoZ v skupine vo veku 20-34 a 35-44, najnižší podiel počtu UoZ je v skupine vo veku menej ako 20 rokov.

Podnikateľské aktivity, pracovné príležitosti

V obci Dúbravica najviac subjektov pôsobí vo sfére obchodu, remesiel, dopravy a ostatných službách. Obyvatelia obce dochádzajú za prácou do okolitých obcí a najviac do miest Banská Bystrica a Zvolen.

3.8.1 Zhodnotenie

Miera nezamestnanosti v obci sa udržuje pod mierou 10%. Z dôvodu medzinárodných udalostí ale môžeme počítať s jej zvyšovaním. Pracovné príležitosti priamo v obci nemajú významný podiel na celkovej zamestnanosti. Pôsobia tu drobné stavebné firmy, niekoľko SZČO a SHR a poľnohospodársky podnik so sídlom na Ponikách. Väčšina obyvteľov obce za prácou dochádza do spádových sídiel. Potenciálne zaujímavý môže byť trend práce z domu, čo ale predpokladá vysokorýchlostný prístup k internetu.

3.9 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)

3.9.1 Mimovládne organizácie

Aktivity združení sú na uspokojivej úrovni. Spolupracujú pri organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí a realizujú tiež vlastné aktivity. Viaceré združenia pôsobia v rámci mikroregiónu. Zasahujú do oblasti ekológie, sociálnej inklúzie, rozvoja komunity ako aj rozvoja športových aktivít a cestovného ruchu.

Tabuľka č. 50: **Zručnosti obyvateľstva**

Obec	Databáza zručných ľudí v území
Dúbravica	Rezbár – Dušan Kováč Cukrárka – Anna Kmeťová Husliar – Peter Kováč, Miroslav Šimčík Výroba huslí - Ing. Igor Babiak

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 51: **Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – nehmotné zdroje, ľudský potenciál**

Obec	Kluby, spolky združenia	Kultúrne podujatia	Športové podujatia
Dúbravica	<p>Registrované:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dúbraviciania Periférne centrá TJ Družstevník Dúbravica Bike village, Ponická Huta OZ Dobrovoľný hasičský zbor <p>Neregistrované:</p> <ul style="list-style-type: none"> DHZ obce 	Deň obce „Naprostred Dúbravici“, MDD, Posedenie pre jubilantov, uvítanie detí do života Vianočná kapustnica, Mikuláš pre deti, Dúbravický ples,	okresná hasičská súťaž, futbalový turnaj, stolnotenisový turnaj

Zdroj: Obec 2022, Register Občianskych združení SR

PERIFÉRNE CENTRÁ je slovenské občianske združenie, ktorého cieľom je prinášať umenie a kultúru na miesta mimo zenit kultúrnych a ekonomických centier a vzájomnou interakciou a výmenou skúsenosti s miestnymi ľuďmi obohacovať ich i umelcov. Realizujú projekt Periférne centrá, čo predstavuje umeleckú stratégiu snažiacu sa o decentralizovanie kultúrneho diania a profesionálnych umeleckých aktivít. Dúbravica je lokalitou, ktorá priamo inšpirovala autorov k vzniku celého projektu.

3.9.2 Športové kluby

V Dúbravici funguje futbalový klub TJ Družstevník Dúbravica, momentálne pôsobí v 2. triede okresu Banská Bystrica. Ostatné športy sú na nesúťažnej báze. Dobrovoľný hasičský zbor sa zapája do okresnej hasičskej súťaže. Obec organizuje stolnotenisový turnaj. V oblasti cykloturistiky pôsobí na mikroregionálnej úrovni združenie Bike village.

3.9.3 Zhodnotenie

V obci a mikroregióne Severné podpoľanie pôsobí viacero neziskových organizácií a športových klubov, ktoré prispievajú k rozvoju spoločnosti. Najvýznamnejším podujatím, ktoré vychádza z kultúrnych koreňov obce je „Naprostred Dúbravici“ – spoločenské podujatie ku dňu výročia prvej písomnej zmienky obce. Mimovládne organizácie výrazne formujú PR obce.

3.10 Územná a integrovaná spolupráca

3.10.1 Regionálna spolupráca

Obec Dúbravica je členom **Združenia miest a obcí** a taktiež členom **mikroregiónu Severného Podpoľania**. Združenie vzniklo v roku 1995 za účelom rozvoja obcí, regiónu a cestovného ruchu. **Rozvoj mikroregiónu je podmienený priestorovo aj funkčne vyváženým rozvojom všetkých obcí nachádzajúcich sa v tomto priestore vrátane obce Dúbravica.**

Obec je tiež členom **Banskobystrického geoparku** a jeho **miestnej akčnej skupiny (MAS)**. Jej strategickým cieľom je zlepšenie ekonomických a životných podmienok vidieckeho obyvateľstva a zvýšenie príťažlivosti obcí pre dosiahnutie vyššej konkurencieschopnosti územia environmentálne citlivého prostredia geoparku.

3.10.2 Územná spolupráca v rozvoji – integrovaný územný rozvoj (Operačný program Slovensko)

V roku 2021 začína nové programové obdobie Európskej únie, ktoré sa skončí v roku 2027. V tomto období môžeme využívať financovanie na týchto **päť cieľov politiky súdržnosti**:

1. Inteligentnejšia Európa – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa;
3. Prepojenejšia Európa – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;
4. Sociálnejšia Európa – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.
5. Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.

Integrovaný územný rozvoj je rozvoj založený na prepájaní odvetvových politík na rôznych hierarchických úrovniach (európskej, národnej, regionálnej, komunálnej) na územnom prístupe s cieľom zabezpečiť udržateľný rozvoj a efektívne využitie zdrojov pre dosiahnutie vyššej kvality života jeho obyvateľov.

Územná spolupráca je v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja (ďalej len „zákon“) spolupôsobenie sociálno-ekonomických partnerov pri zvyšovaní úrovne hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja v nadväznosti na územie kraja.

Integrované územné stratégie (ďalej len „IÚS“) sú komplexné rozvojové stratégie územia integrujúce všetky aspekty rozvoja a rozvojové aktivity v území. IÚS sú spracovávané ako Programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHRSR“) samosprávnych krajov v spolupráci so socioekonomickými partnermi v zmysle zákona. IÚS sú základnou stratégiou pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného územnými nástrojmi EÚ, ako sú integrované územné investície.

Strategicko-plánovacie regióny (ďalej len „SPR“) sú územiami, pre ktoré sú v rámci PHRSR VÚC definované špecifické stratégie. Skupina miest a obcí tvoriaca SPR môže na základe zmluvy o spolupráci vypracovať spoločný PHRSR skupiny obcí v zmysle zákona a tým nahradiť PHRSR jednotlivých obcí.

Región Banskobystrického kraja – Strategicko plánovací región a Mestský región Banská Bystrica a okolie

Príprava na územnú spoluprácu súvisí s prípravou mestského regiónu Banská Bystrica a okolie na nové programovacie obdobie EÚ, konkrétne na podporu z operačného programu Slovensko (OPSK). OPSK je pripravovaný a bude implementovaný v súlade s princípom „partnerstva“, v rámci implementačného mechanizmu sa navrhuje aplikovať integrovaný prístup. OP Slovensko bude implementovaný prostredníctvom tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“). RIÚS budú mať povahu jedného z nástrojov integrovaného prístupu, ktoré EK ponúka pre nové programové obdobie. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR sú uvedené v zmysle legislatívy EÚ na nové programové obdobie sa realizujú prostredníctvom nasledovných opatrení:

- integrované územné investície (ďalej len „IÚI“);
- udržateľný mestský rozvoj (ďalej len „UMR“);
- udržateľný mestský a vidiecky rozvoj (ďalej len „SPR“)
- miestny rozvoj vedený komunitou („CLLD“).

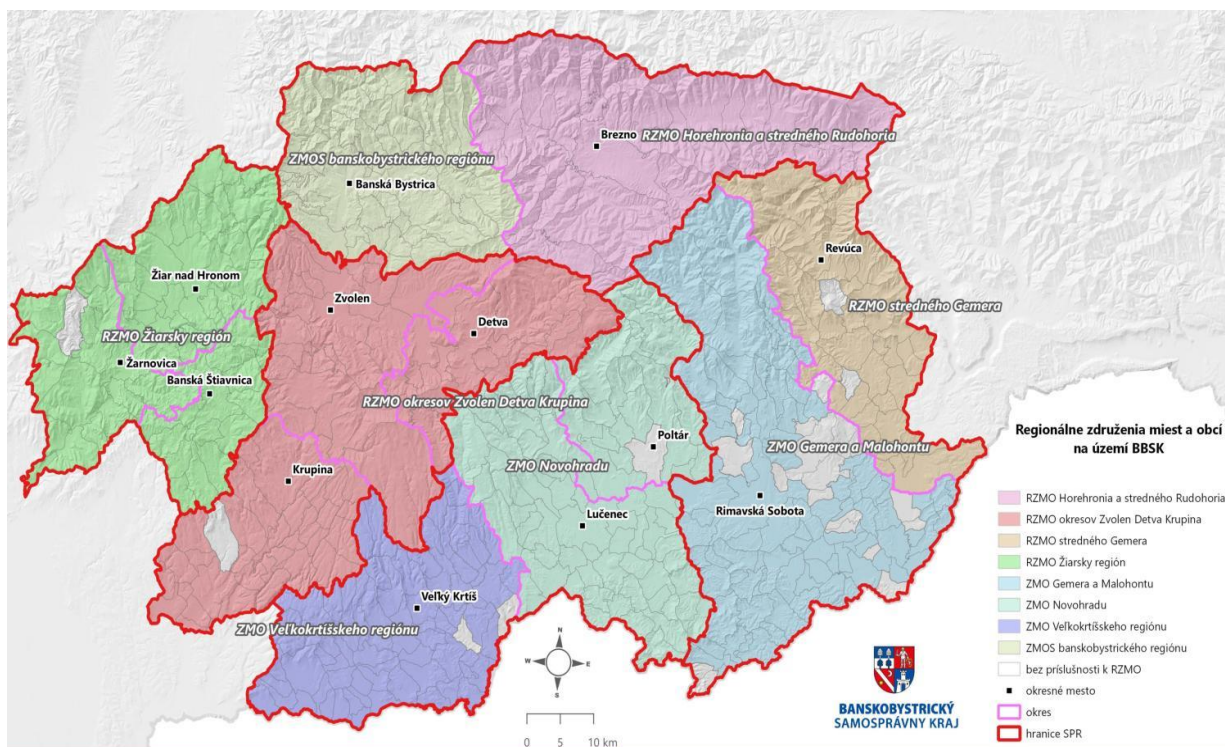
Partnerská dohoda SR definuje osem krajských miest vrátane ich jadrového pásma ťažiska osídlenia vymedzené v KURS 2001 v znení KURS 2011, ktoré predstavujú mestské funkčné oblasti, a na ktorých sa budú realizovať opatrenia SPR v zmysle čl. 7 Nariadenia o EP a Rady (EÚ) č. 1301/2013. CLLD je postavený na fungovaní miestnych verejno-súkromných partnerstiev, inštitucionalizovaných v podobe miestnych akčných skupín. Nástroj CLLD nie je pre RIÚS.

Integrované územné investície (IUI) sú novým realizačným režimom na združovanie financovania z viacerých prioritných osí jedného alebo viacerých operačných programov pre viacozmerné a medziodvetvové zásahy. IUI môže byť ideálnym nástrojom na podporu integrovaných činností v mestských oblastiach, keďže poskytuje možnosť kombinovať financovanie spojené s rôznymi tematickými cieľmi vrátane kombinácie financovania z tých prioritných osí a operačných programov EÚ podpory v budúcom programovom období.

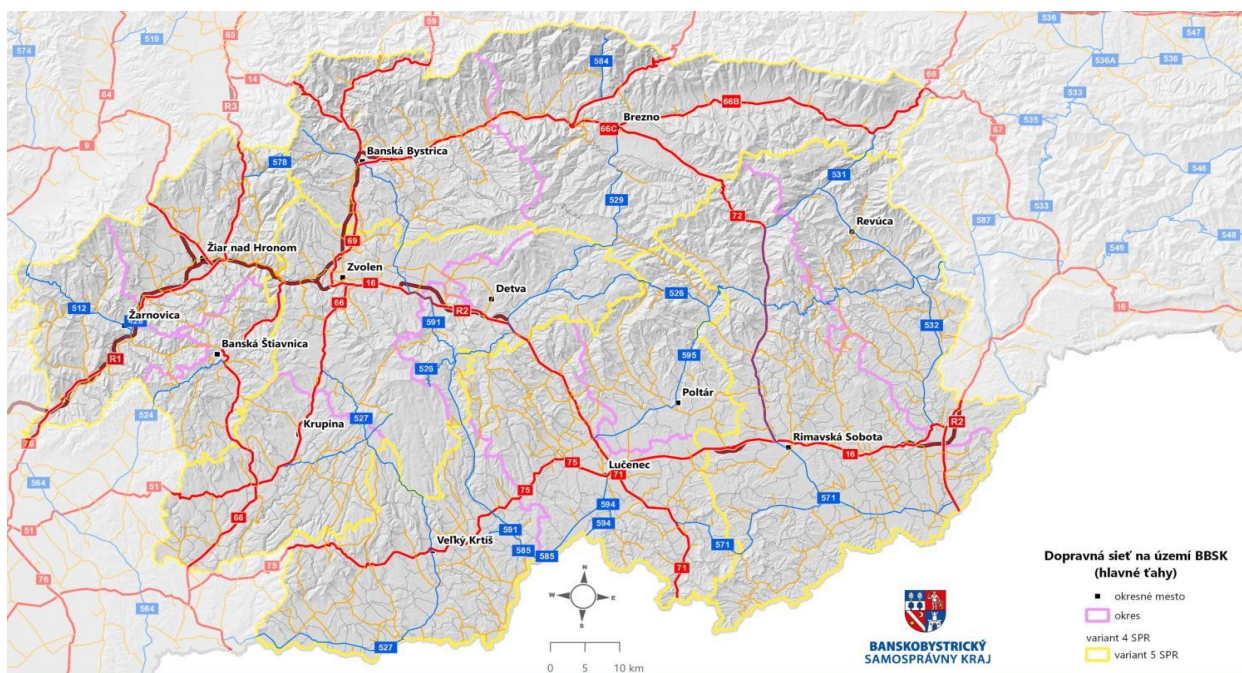
IÚI predstavujú nástroj strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. IÚI budú v podmienkach SR realizované prostredníctvom RIÚS. V kontexte OP Slovensko a RIÚS sú IÚI súbor vzájomne prepojených aktivít (vecne a/alebo časovo a/alebo funkčne a/alebo komplementárne a/alebo synergicky a pod.) realizovaných na vymedzenom území. SPR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS. Bude zameraný na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev, ktoré majú vplyv na mestské oblasti, pričom najmenej 5 % zdrojov EFRR vyčlenených na národnej úrovni v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa vyčlení na integrované činnosti udržateľného rozvoja miest.

Integrovaný projektový balíček - súbor vzájomne prepojených a súvisiacich projektov, ktorého realizácia ako celku je potrebná pre naplnenie niektorej z priorit Integrovaného územnej stratégie. Jadrom integrovaného projektového balíčka je spravidla kľúčová/ nosná operácia (projekt), ktorej efekt je podporený viacerými doplnkovými operáciami (projektmi) zastrešenými tematickými projektovými balíčkami.

Tematické projektové balíčky – súbor komplementárnych operácií (projektov) ku kľúčovým/nosným operáciám (projektom) v rámci integrovaného projektového balíčka. Je potrebné ich realizovať, aby sa v súčinnosti s kľúčovou/nosnou operáciou (projektom) dosiahli ciele nadväzujúce na niektorú z priorit. Vzhľadom na potrebu ponechania dostatočného priestoru pre flexibilné rozhodovanie po dobu realizácie Integrovaného územnej stratégie sú tieto operácie (projekty) v IÚS definované len ako tematické projektové balíčky, ktoré budú napĺňané konkrétnymi projektami na základe rozhodnutia Rady partnerstva z projektových zámerov ktoré do zászobníka projektov navrhnu sociálno-ekonomickí partneri.

Zdroj: BBSK 2020

Zdroj: BBSK 2020

3.10.3 Udržateľný mestský a vidiecky rozvoj – SPR okresov Banská Bystrica a Brezno

Integrované územné stratégie mestského a vidieckeho rozvoja sú definované pre mestské a vidiecke funkčné územia Banskobystrického kraja (IÚS BBSK). Územia SPR sú v rámci PHSR VÚC chápané ako **strategicko-plánovacie regióny (SPR)**. To umožní pre ich implementáciu využiť zdroje špecificky určené pre územia mestského rozvoja (UMR) a územie VÚC ako celok.

Program rozvoja obce Dúbravica 2023-2030

Strategicko-plánovacie regióny		1	2	3	4	5
Územné členenie	Okresy	Banská Štiavnica	Detva	Banská Bystrica	Lučenec	Revúca
		Žarnovica	Krupina	Brezno	Poltár	Rimavská Sobota
		Žiar nad Hronom	Zvolen		Veľký Krtíš	
Demografia	Počet obcí	68	77	72	150	149
	Počet obyvateľov (k 31.12.2019)	88 706	123 192	172 571	138 818	124 006
	Rozloha (Km2)	1 235,04	1 793,10	2 074,64	2 150,01	2 201,20
	Hustota obyvateľstva (Osoba na Km2)	71,82	68,70	83,18	64,57	56,34
Hospodárstvo	Priemerná veľkosť obce podľa počtu obyvateľov	1 305	1 600	2 397	925	832
	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2019)	46 557	65 387	96 202	66 769	56 852
	Miera evidovanej nezamestnanosti (2019)	5,38%	4,12%	3,67%	7,97%	14,33%
	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (2018)	1 113,85	1 047,98	1 096,95	873,08	857,15
Cestné komunikácie	Počet podnikov (2019)	2 680	4 209	9 839	3 492	2 042
	Počet živnostníkov (2019)	5 876	6 799	10 235	5 815	4 246
	Rýchlostné cesty (Km)	53,85	37,95	17,61	-	18,18
	Cesty I. Triedy (Km)	101,52	122,42	184,43	127,04	105,32
	Cesty II. Triedy (Km)	52,35	128,37	66,98	180,70	173,67
	Cesty III. Triedy (Km)	301,10	310,88	216,08	558,43	452,34
Priemyselné parky	Cestné komunikácie spolu (Km)	508,82	599,62	485,09	866,18	749,51
	Počet zelených parkov	2	3	1	4	-
	Výmera zelených parkov (m2)	714 000	714 824	364 000	587 034	-
	Počet hnedých parkov	1	1	-	2	3
	Výmera hnedých parkov (m2)	154 204	29 517	-	46 676	202 120

Zdroj: BBSK 2020

Strategicko-plánovací región (SPR) okres Banská Bystrica a Brezno

Z hľadiska sídelnej štruktúry je SPR rozdelený na **2 mestá a 70 obcí, v ktorých žije 172 tis. obyvateľov**. SPR patrí k ekonomicky najrozvinutejším regiónom kraja. Ekonomickým „ťahúňom“ regiónu je najmä okres Banská Bystrica, ktorý dosahuje v porovnaní s krajom nadpriemerné výsledky v nízkej miere nezamestnanosti, vysokej priemernej mzde a vysokému prílevu zahraničného kapitálu. Okres Brezno môžeme zaradiť k ekonomicky priemerne rozvinutým. Celkovo je nezamestnanosť v regióne pod priemerom kraja (v okrese BB je miera nezamestnanosti 5,1 % a v okrese BR 7,8 %), a navyše sú uchádzači o zamestnanie v priemere kratšie v evidencii oproti krajskému priemeru.

Problematické je v regióne nadpriemerné starnutie obyvateľstva. Podiel obyvateľov v hmotnej núdzi sa pohybuje pod krajským priemerom, a pozitívny vývoj vidíme aj v počte podnikov, ktorý rastie výrazne rýchlejšie než je trend v kraji.

Vyplyva to najmä zo silného podnikateľského prostredia predovšetkým v odvetví priemyselnej výroby a obchode a tiež z vysokého podielu priamych zahraničných investícií (viac ako tretina PZI kraja). V regióne má silnú tradíciu kovospracujúci, drevospracujúci a strojársky priemysel. Výhodou regiónu, ktorá prispieva k jeho ekonomickej výkonnosti je dobrá dopravná dostupnosť.

Okres Banská Bystrica má priame napojenie na rýchlostnú cestu R1 spájajúcu toto krajské mesto s hlavným mestom Slovenska a okres Brezno leží na križovatke dopravných trás spájajúcich Banskobystrický kraj s Liptovom cez sedlo Čertovica. Prepojenie obcí v okrese s mestom Brezno je vo veľkej miere problematické.

Špecifické potenciály, problémy a výzvy pre jednotlivé strategicko-plánovacie regióny:

Tvorba pracovných miest a pridanej hodnoty

- Chýbajúca digitálna a dopravná infraštruktúra
- Nevyužitý a zanedbaný inovačný potenciál
- Slabá diverzifikácia a nerovnomerné rozmiestnenie priemyslu
- Slabé prepojenie dopytu a ponuky na trhu práce

Potenciál pre rozvoj ekonomiky

- Sociálna ekonomika
- Inovácie
- Cestovný ruch

Životné prostredie

- Skládkovanie odpadov
- Vykurovanie domácností

- Dopady zmeny klímy
- Vyľudňovanie vidieka

Kvalita života

- Nedostupnosť sociálnych služieb
- Nedostupné zdravotníctvo
- Fragmentácia a nízka angažovanosť spoločnosti

Hlavným nástrojom pri riešení identifikovaných výziev budú integrované územné investície realizované prostredníctvom integrovaných územných stratégií.

Zaradenie do Strategického investičného balíčka (klasifikácia BBSK)

4- Kvalitné životné prostredie –obce ako partneri BBSK

3- Cestovný ruch a kultúra

7- Prepojený kraj

6- Občianska a komunitná infraštruktúra

2- Zamestnanosť a školstvo

1 – Inovácie, výskum a vývoj

Strategický prístup vrátane vízie, hlavného cieľa a priorít BBSK

Vízia rozvoja do roku 2030:

Kraj, kde ľudia chcú pracovať, žiť a plnohodnotne tráviť čas.

Hlavný cieľ:

Zvýšiť atraktivnosť kraja pre obyvateľov, investorov a návštevníkov.

Tento prístup je vyjadrený v 4 prioritách:

- I. Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika
- II. Zelený kraj aj pre budúce generácie
- III. Vzdelaná a súdržná spoločnosť
- IV. Prepojený kraj

Strategické, špecifické ciele a kľúčové nástroje implementácie PHRSR priradené k jednotlivým prioritám (K jednotlivým cieľom budú definované aj ukazovatele v polohe kompozitných ukazovateľov merateľnej zmeny ako základ pre definovanie výstupových ukazovateľov na úrovni projektov)

Strategické ciele špecifické pre strategicko-plánovacie regióny:

SPR okr. Banská Bystrica a Brezno

PRIORITA 1. KONKURENCIESCHOPNÁ A TRVALO UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA V SPR

(poskytujúca prácu pre kvalifikovaných ľudí)

PRIORITA 2. KONKURENCIESCHOPNÝ REGIÓN V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

PRIORITA 3. ZELENÝ KRAJ AJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE

PRIORITA 4. SÚDRŽNÁ A VZDELANÁ SPOLOČNOSŤ

PRIORITA 5. PREPOJENÝ KRAJ (zlepšiť prepojenosť kraja smerom von aj dovnútra)

Integrované investičné balíčky pre implementáciu PHRSR VÚC:

I. Inovatívna a kreatívna mestská ekonomika

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • INNO BBSK ako platforma pre inovácie a komercializáciu výsledkov vedy a výskumu • Regionálne inovačné centrum - prepojenie výskumno-vývojových inštitúcií a podnikov • Podpora univerzitných inkubátorov a spoločných pracovísk

II. Moderný a udržateľný dopravný systém

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Výstavba a rekonštrukcia ciest II. a III. triedy (master plan VÚC) • Integrovaný dopravný systém (IDS) na území BBSK • Podpora budovania infraštruktúry nemotorovej dopravy s dôrazom na mestské funkčné oblasti

III. Zručnosti 21.storočia pre všetkých

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Dobudovanie a optimalizácia siete stredných odborných škôl (SOŠ) v kľúčových odvetviach - kultúrny a kreatívny priemysel, nové služby v oblasti zelenej ekonomiky, podpory zdravia • Vytvorenie systému celoživotného vzdelávania a poradenstva vo väzbe na podniky a odborné SOŠ a vysoké školy

IV. Obnova a využívanie kultúrneho dedičstva

V. Zelená a zdravá mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica

Zámerom integrovaného investičného balíčka je systematický prístup k tvorbe zdravého, zeleného, atraktívneho a udržateľného prostredia sídel a ich okolia pre kvalitný život obyvateľov podporou zelených komunálnych služieb, podporou zdravia a záujmových aktivít obyvateľov najmä v prírode. Detailný popis IIB bude výsledkom participatívneho procesu tvorby IUS UMR Banská Bystrica

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Publikovanie otvorených dát na regionálnej úrovni • Budovanie zdieľanej infraštruktúry na regionálnej/subregionálnej úrovni • Spoločná stratégia využitia zanedbaných území

VI. Zelená a nízkouhlíková mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Regionálna stratégia zlepšovania kvality ovzdušia v sídlach BBSK • Envirostratégia BBSK a Stratégia adaptácie BBSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy • Vytváranie siete krajských environmentálnych centier, budovanie kapacít pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu • Prepojenie siete nemotorovej dopravy UMR a kraja

VII. Zdravie a sociálna starostlivosť pre všetkých

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Zabezpečenie dostupnosti a kapacít zdravotníckej a sociálnej starostlivosti v oblasti primárnej starostlivosti (dostupné dáta, hodnotenie kvality, model financovania) • Zlepšovanie kvality služieb vo vybraných zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK

VIII. Dobre spravované mestské funkčné územie a mesto Banská Bystrica

Zámerom integrovaného investičného balíčka je kvalitnejšia politika mestského rozvoja zameraná hlavne na potreby všetkých sociálnych a vekových skupín obyvateľov, verejné priestory a služby pre potreby obyvateľov prostredníctvom využitia otvorených dát a spolupráce samosprávy s verejnosťou a s územnými komunitami, posilňovanie spoluzodpovednosti za rozvoj svojho územia a kvalitu verejných priestorov a dostupnosti verejných služieb

IX. Kapacity pre otvorené vládnutie

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Spoločné aktivity a projekty analyticko-strategických platforiem • Inovatívne nástroje na podporu spolupráce

X. Integrovaný komunitný rozvoj a participácia

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Uplatnenie špecificky-miestneho prístupu na úrovni regiónu

XI. Občianska a sociálna bezpečnosť

Požiadavky a riešenia na úrovni VÚC • Tvorba deradikalizačných stratégií, opatrení voči násilniu a predchádzaniu šírenia dezinformácií • Tvorba regionálnych podporných a finančných nástrojov pre podporu mladých ľudí a ohrozené skupiny

(Podľa Vstupná správa pre spracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030 tvoriaca aj vstupnú správu pre spracovanie Integrovanej územnej stratégie Banskobystrického samosprávneho kraja pre európske štrukturálne a investičné fondy v programovom období 2021 – 2027)

3.11 Bezpečnosť a kriminalita

Územie mikroregiónu môžeme považovať za bezpečné s nízkym výskytom trestnej činnosti. V obciach nie je nutné zriaďovať obecné polície. Územie spadá do pôsobnosti Obvodného oddelenia policajného zboru Slovenská Ľupča.

Tabuľka č. 52: **Prehľad trestných činov**

	2021	2020	rozdiel
Trestné činy celkom	0	0	0
objasnených	0	0	0
%	0	0	0
lúpeže	0	0	0
objasnené	0	0	0
%	0	0	0
ublíženie na zdraví	0	0	0
objasnené	0	0	0
%	0	0	0
nebezpečné vyhrážanie	0	0	0
objasnené	0	0	0
%	0	0	0
krádeže vlámaním	0	0	0
objasnené	0	0	0
%	0	0	0
krádeže osobných motorových vozidiel	0	0	0
objasnené	0	0	0
%	0	0	0
vecí a súčiastky osobných motorových vozidiel	0	0	0
objasnené	0	0	0
%	0	0	0
výtržníctvo	0	0	0

Zdroj: Okresné riaditeľstvo PZ BB, 2021

V roku 2020 a 2021 a ani 2022 OO PZ Slovenská Ľupča neneviduje žiadne vyššie uvedené TČ spáchané v obci Dúbravica.

3.11.1 Zhodnotenie

Na území mikroregiónu neprevyšuje výskyt nahlásených trestných činov okresný priemer. Verejné priestranstvá v obci môžu byť zabezpečené kamerovým systémom.

3.12 Územný a investičný rozvoj obce

(súlad s existujúcou dokumentáciou rozvoja)

3.12.1 Súlad s existujúcou dokumentáciou rozvoja

(PHSR BBSK, KURS SR, ÚPN VÚC BB kraja, ÚPD obce)

Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK 2015 – 2023:

VÍZIA:

„Región otvorený príležitostiam, novým možnostiam a s úctou k tradíciám, človeku a prírode...“

Strategický cieľ

Zlepšiť kvalitu života obyvateľstva prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti a výkonnosti ekonomiky kraja, investovaním do kvalitných verejných služieb, inovácií a udržateľných environmentálnych riešení.

- **Prioritná oblasť 1** Zdravé a adaptabilné prostredie - zelený región
- **Prioritná oblasť 2** Lepšia kvalita života – služby pre ľudí
- **Prioritná oblasť 3** Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky
- **Prioritná oblasť 4** Partnerstvá (horizontálna priorita)

Vzhľadom k veľkým vnútroregionálnym rozdielom na území kraja a v súvislosti s cieľovou podporou územnej súdržnosti založenej na vyváženom územnom rozvoji, polycentrickom prístupe s cieľom postupného vytvárania nových funkčných území sa Banskobystrický kraj musí špecificky zamerať a 5 skupín okresov:

- okresy s najvyššou prioritou podpory – okres Revúca, Poltár a Rimavská Sobota,
- okresy s druhou najvyššou podporou – okresy Detva, Krupina, Veľký Krtíš,
- okresy s vysokou podporou – okresy Banská Štiavnica, Brezno, Lučenec a Žarnovica,
- okresy s nižšou podporou – okres Žiar nad Hronom,
- okresy s cieľovou podporou – okresy Banská Bystrica a Zvolen.

PRIORITNÁ OBLASŤ 1: Zdravé a adaptabilné prostredie - Zelený región

Prioritná oblasť je zameraná najmä na podporu projektov a aktivít v oblasti životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry, ekologickej a bezpečnej dopravy a mobility, a rozvoja vidieka s dôrazom na chránené oblasti.

Špecifický cieľ 1.1: •Vytvoriť predpoklady pre budovanie systému bezpečnej a ekologickej dopravy na území BBSK zvýšením atraktivity VOD a nemotorovej dopravy

Opatrenie

1.1.2 Vytvorenie IDS

Aktivity

Výstavba spoločných prestupných bodov, terminálov intermodálnej dopravy vrátane systémov inteligentného parkovania a pod. Modernizácia a výstavba zastávok VOD Zavedenie nového tarifného a informačného systému VOD

Opatrenie 1.1.4. Vytvorenie regionálnej siete cyklotrás

Aktivity

Výstavba nových úsekov cyklotrás Obnova, údržba a rekonštrukcia už existujúcich cyklotrás Budovanie infraštruktúry súvisiacej s nemotorovou dopravou (záchytné parkoviská Park&Ride)

Opatrenie 1.1.5 Vypracovanie analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie ekologickej, udržateľnej a bezpečnej dopravy na území kraja

Aktivity

Spracovanie resp. aktualizácia strategických dokumentov v súlade s platnou legislatívou a územnoplánovacou dokumentáciou, tvorba mobilných aplikácií, interaktívnych máp a portálov

Špecifický cieľ 1.2: • Podporovať zmierňujúce a adaptačné opatrenia zmeny klímy

Opatrenie 1.2.1 Zavádzanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení zmeny klímy v mestskom prostredí

Aktivity

Realizácia prvkov zelenej a modrej infraštruktúry

Revitalizácia vnútroblokov v mestách

Podpora občianskych a komunitných zelených iniciatív

Vypracovanie koncepčného dokumentu (zmeny klímy, nízkouhlíková stratégia)

Špecifický cieľ 1.4: • Zlepšiť kvalitu životného prostredia

Opatrenie 1.4.2 Zlepšenie systému zberu, separácie a zneškodňovania odpadu a prevencia /odstraňovanie environmentálnych záťaží/

Aktivity

Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov/odstraňovanie environmentálnych záťaží

Zavádzanie nových systémov a technológií v oblasti odpadového hospodárstva

Opatrenie 1.4.3 Zlepšovanie kvality ovzdušia s dôrazom na tuhé emisie

Aktivity

Podpora zmeny palivovej základe energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech využívania OZE

Podpora vypracovania nízkouhlíkových stratégií najmä v mestských oblastiach - Integrované, nízkouhlíkové stratégie a trvalo udržateľné plány činnosti pre mestské aglomerácie, vrátane systémov verejného osvetlenia a inteligentných sietí

PRIORITNÁ OBLASŤ 2: Lepšia kvalita života – Služby pre ľudí

Prioritná oblasť je zameraná predovšetkým na sociálnu inklúziu a boj proti chudobe, rozvoj verejných služieb poskytovaných komunitou v oblasti sociálnych služieb, zdravotníctva, bývania, vzdelávania, kultúry, športu a bezpečnosti.

Špecifický cieľ 2.2: • Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom komunitne poskytovaných služieb

Špecifický cieľ 2.3: • Zabezpečiť efektívne, kvalitné a udržateľné služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva

Opatrenie 2.3.1 Zvýšenie efektívnosti, flexibility a dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti

Aktivity

Podpora integrácie zdravotníckych služieb vrátane sociálnych služieb budovaním CIZS, nové procesné a diagnostické

Optimalizácia siete zdravotníckych zariadení (primárna zdravotná starostlivosť, špecializovaná zdravotná starostlivosť, ústavné zariadenia, dlhodobá zdravotná starostlivosť)

Podpora zdravia a predchádzanie zdravotným rizikám

Opatrenie 2.3.2 Zabezpečenie procesu DI

Aktivity

Rozvoj ambulantných, nepobytových sociálnych služieb poskytovaných komunitou

Vytvorenie nových a inovatívnych sociálnych služieb (využitie IKT, kombinácia služieb, mobilné služby a pod. vrátane preventívnych opatrení)

Opatrenie 2.3.3 Vytváranie služieb poskytovaných komunitným spôsobom

Aktivity

Podpora vytvárania služieb poskytovaných v teréne, v prirodzenom prostredí

Opatrenie 2.4.1 Systémová podpora dostupného bývania /nájomného bývania

Aktivity

Obnova a budovanie cenovo dostupných bytov najmä pre mladé rodiny a osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Opatrenie 2.4.2 Obnova existujúceho bytového fondu

Aktivity

Vytváranie nových modelov manažmentu existujúceho bytového fondu vrátane rôznych možností bývania (sociálne, núdzové, dočasné, štartovacie byty, byty s rôznym štandardom a pod.)

Opatrenie 2.5.1 Ochrana, obnova a revitalizácia pamiatkového fondu a dobudovanie kultúrnej infraštruktúry

Aktivity

Obnovenie najhodnotnejších objektov v rámci pamiatkového fondu a pamiatok

PRIORITNÁ OBLASŤ 3: Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky

Prioritná oblasť je zameraná hlavne na podporu podnikania, rozvoja cestovného ruchu, kreatívnej ekonomiky, inovácií, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a tvorbu nových pracovných miest.

Špecifický cieľ 3.1: • Zvýšiť inovačnú schopnosť v priemysle a službách

Opatrenie 3.1.1 Využívanie existujúcich priemyselných zón a nevyužitých priestorov pre hospodársky rast

Aktivity

Identifikovať a propagovať priemyselné zóny a nevyužívané objekty na území kraja a podporovať vznik podnikateľských aktivít a vznik nových pracovných miest

Vytvoriť stálu komunikačnú platformu medzi podnikateľskými subjektmi a samosprávou vrátane špecializovaných agentúr a inštitúcií /SARIO, SBA a pod.

Podporovať podnikateľské aktivity využívajúce domácu surovinovú základňu a ľudské zdroje

Opatrenie 3.1.2 Podpora spoločných projektov inštitúcií VaV, podnikateľských subjektov a vzdelávacích inštitúcií

Aktivity

Vytvorenie spoločnej komunikačnej platformy medzi výskumno-vývojovými inštitúciami a podnikateľskou sférou

Opatrenie 3.3.2 Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity

Vytvoriť sieť udržiavaných turistických, náučných chodníkov a cyklotrás

Opatrenie 3.4.1 Prepojenie odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce a podnikaním

Aktivity

Podpora návratu osôb ohrozených sociálnym vylúčením na trh práce zlepšením prístupu k informačným, poradenským službám

Opatrenie 3.4.2 Podpora sociálnej ekonomiky

Aktivity

Vytváranie subjektov sociálnej ekonomiky, podpora flexibilných foriem zamestnávania

Program rozvoja obce Dúbravica 2023 - 2030 je v súlade s požiadavkami záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC).

Na riešené územie je spracovaných viacero dokumentácií, ktoré sa zaoberajú jeho trvalo udržateľným rozvojom:

Koncepcia územného rozvoja Slovenska ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho významu rieši nadradené rozvojové osi, hierarchiu sídiel, životné prostredie, nadradené systémy sociálnej a technickej infraštruktúry. Územím prechádza horehronská rozvojová os druhého stupňa.

Záväzná časť:

- Ťažiská osídlenia najvyššej úrovne: podporovať rozvoj banskobystricko-zvolenského ťažiská osídlenia ako aglomerácie najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu
- Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa: hornopohronskú rozvojovú os: Banská Bystrica Brezno - Heľpa

ÚPN VÚC Banskobystrického kraja schváleného vládou SR uznesením č.394 z 9.6.1998 a jeho zmeny a doplnky riešia rozvoj územia podrobnejšie. V tomto dokumente sú zakotvené hlavne:

- rekonštrukcia cesty č. I/66 v úseku Slovenská Ľupča – Brezno (kategória S 22,5/80,100; úsekovo R 22,5/80,100)
- návrh trasy E 77 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Korytnica so zatunelovaním trasy pri obciach Moštenica a Hiadeľ
- elektrifikácia celoštátnej žel. trate Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany
- predĺženie pohronskeho SKV s napojením sídiel po trase
- výstavba zariadení na využitie miestnych zdrojov energie
- vybudovať sieť digitálnych ústrední na všetkých úrovniach

Zhodnotenie a požiadavky záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) / výber častí vo vzťahu ku územiu mikroregiónu Severné Podpoľanie.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry a hospodárstva

...

- 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrom podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

...

- 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,

- 2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,
- 2.2.4. pri využívaní lesných pozemkov uplatňovať funkčnú diferenciáciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy, existujúce hospodárske lesy podľa možnosti prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia,
- 2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
- 2.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, prioritne v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného odchovu hospodárskych zvierat, v súlade s ochranou životného prostredia a zdravou výživou,
- 2.2.9. vytvárať podmienky pre obnovu trvalých trávnych porastov v súlade s udržaním ekologickej stability územia a zachovania krajinného rázu,

...

Regionálny rozvoj

- 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
- 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,

...

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1.6. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
...vedomostno-poznávacie štruktúry:
GEOPARKY – Banskoštiavnický, Banskobystrický, Novohradský,
mototuristické trasy:
...Slovenská banská cesta (Malé Karpaty – Štiavnicko-bystrická oblasť – Rudohorie),
Železná cesta (v rámci programu „Európske kultúrne cesty priemyselných pamiatok“ – trasa: Košický kraj - Červená Skala - Muráň - Tisovec - Hnúšťa - Sirk - Jelšava - Štítnik - Kunova Teplica -Tornaľa - Kráľ – Maďarská republika)
cyklomagistrály:...
Zelená stuha Pohronia
! vodná turistická trasa: rieky Hron a Ipel'
- 3.1.7. v horskom turizme plne využiť potenciál pre rozvoj zimných lyžiarskych športov v jestvujúcich turistických strediskách, podmienený dosiahnutím konsenzu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, umožňujúceho ich funkčné rozšírenie a prípadnú integráciu do aglomerácií. Rozvoj zamerať na dobudovanie rekreačnej vybavenosti a dopravnej a technickej infraštruktúry pre zabezpečenie celoročného využívania ich kapacít,
- 3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest,
 - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,
 - 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,
- 3.5. Zvyšovať kvalitu vybavenosti jestvujúcich stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody len v súlade s ekologickou únosnosťou dotknutých a nadväzujúcich lokalít
 - 3.5.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia,
- 3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.
- 3.7. Zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinnnej oblasti Poľana, len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.
- 3.8. Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 3.10. zabezpečovať v liečebných kúpeľoch únosný pomer funkcie liečebnej, turisticko-rekreačnej, kultúrno-spoločenskej a ich funkčných plôch.

- 3.11. pri rozvoji rekreácie a turizmu na území chránených území a ich ochranných pásiem rešpektovať návštevný poriadok príslušného chráneného územia, platný v čase prípravy a realizácie rozvojových zámerov.
- 3.12. podporovať ťažiskové územia kúpeľníctva – kúpeľné miesta, za súčasného rešpektovania ochrany vnútorného kúpeľného územia kúpeľných miest.
- 3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.
- 3.16. Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.17. Zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasť rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.
- 3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1. rešpektovať územné vymedzenie, podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované územie európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov.
- 4.4. uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia,
- 4.5. rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability.
- 4.10. Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).
- 4.11. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.
- 4.14. Podporovať ťažbu nerastov len v územiach kde sa pri realizácii ťažby nepredpokladajú jej negatívne dopady na životné prostredie, vznik environmentálnych záťaží, záujmy ochrany prírody a krajiny, terénny reliéf a súčasnú krajinnú štruktúru. Podporovať len takú ťažbu nerastov, ktorá nepoužíva technológiu kyanidového lúhovania.
- 4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
- 5.5. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.7. Podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, hutí, hámre, valkovne a pod., vybrať typické remeselnícke a priemyselné objekty...

...

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1. v oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
 - 6.1.8. *rekonštruovať a vybudovať cestu I/66 v úseku Slovenská Ľupča - Brezno, nová trasa s obchvatom obcí a mesta Brezno,*
- 6.2. v oblasti rozvoja železničnej infraštruktúry
 - 6.2.5. zlepšovať nevyhovujúcu dopravnú dostupnosť územia Pohronia a spojenia územia kraja s východným Slovenskom zlepšovaním územných a stavebno-technických parametrov trate nadregionálnej úrovne Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany s výhľadovou elektrifikáciou trate v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja,
- 6.5. utvárať podmienky na ochranu územia v okolí dopravných trás s veľkou intenzitou dopravného zaťaženia pred negatívnymi dôsledkami dopravy, monitorovať dodržiavanie

prípustných hladín hluku a určovať zásady ochrany dotknutého územia pred jeho účinkami s návrhom a následnou realizáciou opatrení na ochranu proti hluku.

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.12. v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu,
- 7.1.13. v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami,
- ...
- 7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje
- 7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,
- 7.3.8. podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb

8. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 1.2. zdravotníctvo
- 1.2.1. vytvárať územno-technické predpoklady na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti, jej zameranie postupne preorientovať na prevenciu a na včasnú diagnostiku závažných ochorení,
- 8.2.2. vytvárať územnotechnické predpoklady na dobudovanie liečebných zariadení v kúpeľných miestach, doplniť vybavenosť pre oživenie a zintenzívnenie činnosti stagujúciach kúpeľov s vyhľadávanými indikáciami,
- 8.3. sociálna pomoc
- 8.3.1. rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.3. ochranu vôd realizovať ako
- 9.3.1. ochranu v chránených vodohospodárskych oblastiach Veľká Fatra, Nízke Tatry - zá-padná časť, Nízke Tatry - východná časť, Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny, Muránska planina, Horné povodie Hnilca podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SSR č.13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd,
- 9.3.4. ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd podľa § 65 zákona NR SR č. 277/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení ne-skorších predpisov

- **Regionálny systém ekologickej stability** okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.

- **Územný plán obce** – obec Dúbravica nemá vypracovanú ÚPD, resp. platný územný plán.

- **ROEP a Pozemkové úpravy**

Obec má spracovaný dokument ROEP (v ROEP a pozemkových úpravách): **ukončený v roku ?**.

Tabuľka č. 53: Územné plány obcí a ďalšie rozvojové dokumentácie

Obec	Názov	Spracovateľ	Schválené
Dúbravica	-	-	-

Zdroj: Obec 2022

Pre územný a investičný rozvoj obce majú charakter zákona schválené územnoplánovacie dokumenty, ktoré v zmysle ustanovení stavebného zákona vo svojich záväzných častiach stanovujú regulatívy a limity rozvoja územia, pre ktoré sú spracované.

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec Dúbravica je **Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj**.

Tabuľka č. 54: **Situácia v ďalších rozvojových dokumentáciách**

Obec	Názov a druh dokumentácie	Programovacie obdobie alebo rok spracovania
Dúbravica	PHSR obce Dúbravica	2016 -2022

Zdroj: Obec 2022

Tabuľka č. 55: **Iná dokumentácia hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**

Por. č.	Názov dokumentácie	Spracovateľ (zodpovedný autor na pečiatke)	Názov spracovateľa (projektová kancelária)	Dátum spracovania /dňa v OcZ	Č.uznesenia
1.	Komunitný plán sociálnych obce Dúbravica 2018-2022	Ing. Janka Slobodníková		06/2018	
2.	Komunitný plán sociálnych obce Dúbravica 2023-2030	Ing. Janka Slobodníková		3/2022	

Zdroj: obec 2021

Hlavné smery a podmienky rozvoja podľa územného plánu:

Obec nemá vypracovaný a schválený územný plán.

3.12.2 Majetok obce a investičné aktivity obce v posledných 5 rokoch, plánované investičné aktivity

Tabuľka č. 56: **Majetok obce**

Obec	Celková nadobúdacia hodnota majetku obce v EUR	Celková posledná účtovná hodnota majetku v EUR k 31.12.2020
Dúbravica	389 812,86	497 749,66

Zdroj: Obec 2022

Vymedzenie majetku obce:

1. Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce vrátane finančných prostriedkov a majetkove práva obce.

2. Majetok obce tvoria najmä:

- a) veci, ktoré na základe zákona č.138/1991 Zb. o majetku obci v znení neskorších predpisov prešli z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce,
- b) veci, ktoré obec nadobudlo na základe kúpnej zmluvy, darovacej zmluvy, zámennej zmluvy,
- c) veci a súvisiace majetkove práva, ktoré obec získa pri hospodárení s vlastným majetkom, v rámci svojej činnosti, pri plnení úloh vyplývajúcich mu zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- d) majetkove práva vrátane pohľadávok a záväzkov,
- e) cenne papiere,
- f) obchodne podiely v obchodných spoločnostiach, v ktorých je obec spoločníkom,
- g) iné majetkove práva.

3.13 Inteligentné riešenia

Obec Dúbravica venuje inovatívnym a inteligentným riešeniam predovšetkým v oblasti modernizácie verejnej správy a v oblasti zlepšenia života jej obyvateľov. Obec aktívne spolupracovala pri zabezpečení rozvodu širokopásmového internetu, rozvodu optickej siete, obnove verejného osvetlenia s úsporou elektrickej energie, hospodáreniu s odpadmi a komunikácii s občanmi obce.

Obec je otvorená moderným a inteligentným riešeniam pri riešení parkovania v obci s aktívnou participáciou vlastníkov pozemkov, využitiu elektromobility a cyklo dopravy a komunikácii cez aplikáciu v obraze, čím obec smeruje k budovaniu lepšej komunikačnej platformy smerom k občanovi obce.

Obec je otvorená SMART Cities riešeniam verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov a iné)

Základné faktory a ukazovatele, ktoré spôsobujú vznik rozdielov pri implementácii **SMART agendy**:

Šesť „inteligentných - smart“ pilierov tvorí:

- hospodárska dynamika a inovácie (inteligentné hospodárstvo)
- udržateľnosť životného prostredia (inteligentné životné prostredie)
- kvalita správy (inteligentné spravovanie)
- zjednodušenie dostupnosti (inteligentná mobilita)
- ľudský kapitál (inteligentná spoločnosť)
- kvalita života (inteligentný život)

3.14 Realizovaný rozvoj

Realizované investície, projekty, aktivity hlavne so zameraním na integrovaný prístup

Tabuľka č. 57: Realizované projekty v obci za posledných 6 rokov

Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia KD, výmena okien a dverí
Podporil:	MF SR, vlastné
Rok:	2016
Rozpočet:	11 834 €
Projekt:	Revitalizácia detského ihriska na pozemku KN č. 45/1 a 64/2
Podporil:	PSS,a.s Bratislava, vlastné
Rok:	2017
Rozpočet:	8 050 €
Projekt:	Oplotenie evanjelického cintorína
Podporil:	vlastné
Rok:	2017
Rozpočet:	720 €
Projekt:	Vybudovanie multifunkčného ihriska 22x11 v obci Dúbravica - PD
Podporil:	vlastné
Rok:	2018
Rozpočet:	750 €
Projekt:	Zvýšenie ochrany pred požiarmi v obci Dúbravica-rekonštrukcia HZ
Podporil:	MV SR, vlastné
Rok:	2019
Rozpočet:	44 573 €
Projekt:	Rekonštrukcia KD – obec Dúbravica
Podporil:	Program rozvoja vidieka SR 2014-2020, MF SR, vlastné
Rok:	2019
Rozpočet:	168 386 €
Projekt:	Rekonštrukcia obecného úradu
Podporil:	MF SR, vlastné
Rok:	2019
Rozpočet:	18 138 €
Projekt:	Nákup a osadenie kolotoča v detskom ihrisku

Program rozvoja obce Dúbravica 2023-2030

Podporil:	BBSK, vlastné
Rok:	2019
Rozpočet:	2 011€
Projekt:	Oprava schodov Dom smútku
Podporil:	vlastné
Rok:	2020
Rozpočet:	3 742 €
Projekt:	Stavebná úprava vstupov zo zámkovej dlažby do cintorínov v obci Dúbravica
Podporil:	vlastné
Rok:	2021
Rozpočet:	11 592 €
Projekt:	Nákup a osadenie vahadlovej hojdačky a lavičiek v detskom ihrisku
Podporil:	BBSK, vlastné
Rok:	2021
Rozpočet:	1 487 €

Zdroj: Obec 2022

3.15 Finančná analýza

Tabuľka č. 58: Prehľad domácich finančných zdrojov

Domáce zdroje					
Štátne zdroje v eur					
kód	Názov investície	2017	2018	2019	2020
	Podielové dane	80 027,72	91 124,89	99 350,08	99 376,22
	Prenesený výkon	1 340,88	1 457,02	2 918,45	5 816,87
	Iné (DHZO)	3 190	3 150	3 000	3 000
	Dotácie	5 000	43 500	157 730,36	-

Domáce zdroje					
Obecné zdroje v eur					
kód	Názov	2017	2018	2019	2020
121001	Z pozemkov	5 020,81	4 899,18	4 970,60	4 931,60
121002	Zo stavieb	2 537,42	2 464,26	2 460,94	2 433,22
121003	Z bytových a nebytových priestorov v bytovom dome	40,80	45,80	34,00	40,80
130	Dane za tovary a služby	5 411,05	5 303,55	5 635,53	5 732,67
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	2 787,13	1 577,88	2 268,43	1 987,03
220	Administratívne a iné poplatky a platby	2 344,94	2 519,36	2 713,84	1 764,32
230	Kapitálové príjmy	-	-	-	710,00
240	Úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov	-	-	8,52	-
290	Iné nedaňové príjmy	238,00	190,92	-	-

Domáce zdroje v eur spolu				
Názov	2017	2018	2019	2020
Štátne zdroje	89 558,60	139 231,91	262 998,89	108 193,09
Obecné zdroje	18 380,15	17 000,95	18 091,86	17 559,64

Zdroj: obec 2022

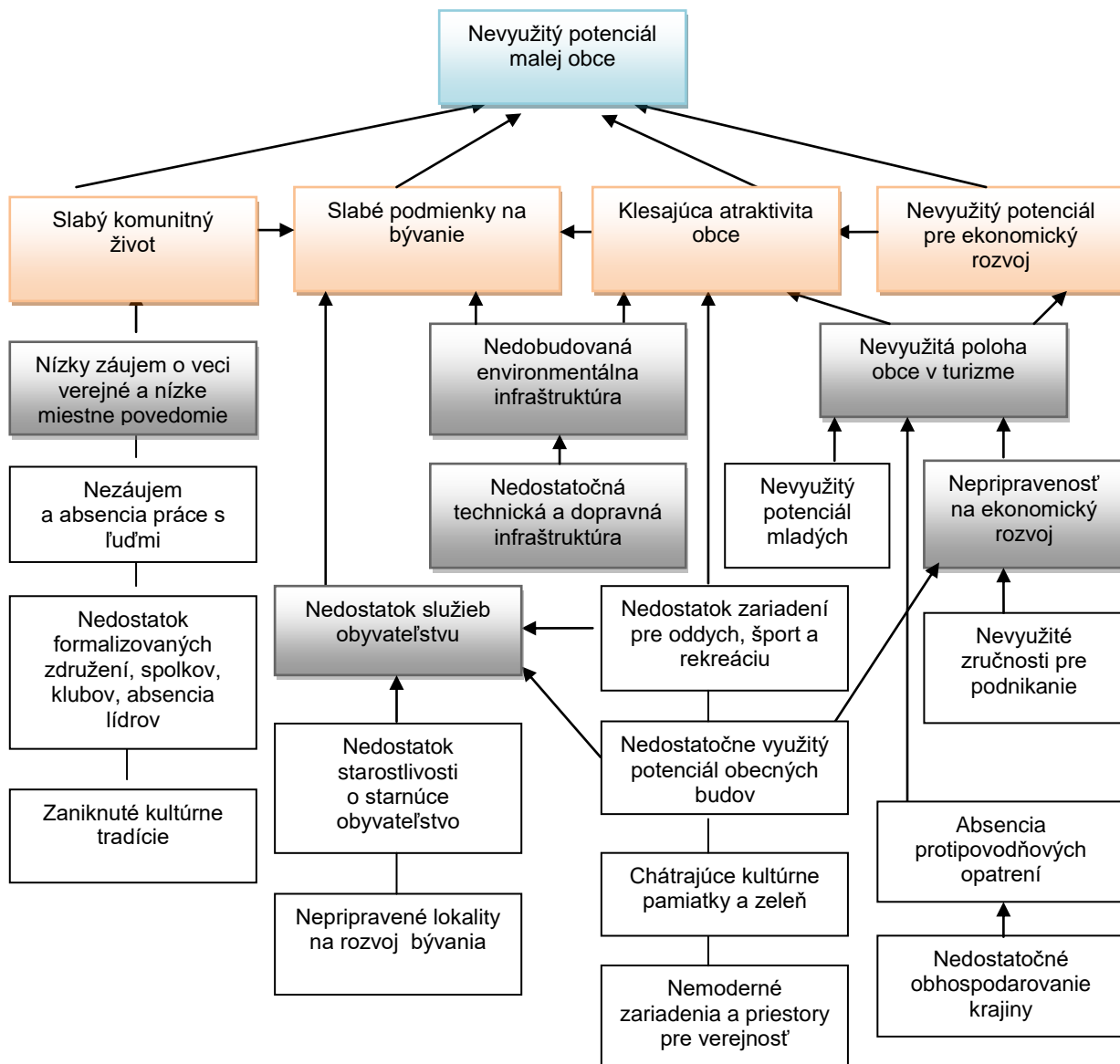
4. SWOT analýza

DÚBRAVICA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Členstvo v mikroregióne Severné Podpoľanie, centrálna poloha v rámci mikroregiónu • Dopravné spojenie na Banskú Bystricu a na Zvolen • Historické korene v hospodárení s pôdou • Bohatá lesná krajina • Geologicky hodnotná krajina • Vyvážená krajinná štruktúra • Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu (vidiecky turizmus) • Potenciál pre rozvoj outdoorových športových aktivít • Kultúrne a historické zázemie v okolí • Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva • Vysoký potenciál pre vidiecku turistiku kvalitné zdroje pitnej vody • Ochranný les, chránené vtáčie územie • Hubárska oblasť • Verejná sauna • Potok Zolnica – teplica a jeho ekosystém • Chov oviec a hovädzieho dobytku • PD družstvo Poniky – ekologický chov • Včelárstvo • Chovatelia oviec v obci • Kaštieľ – zrúcanina • Umelecké diela v katastri obce • Aktívne občianske združenia • Futbalové ihrisko, betónové ihrisko • Kostol sv. Žofie, zvonica, križová cesta (na skle maľované výjavy) • 2 obchody, pohostinstvo • Cukrárka, pekáreň, vysoký podiel živnostníkov • Zruční remeselníci v obci • „Dni obce“, MDD, Mikuláš, stolnotenisový turnaj, hasičská súťaž • Silvestrovské posedenie, vianočná kapustnica • Rozvoz obedov pre starších • Cyklotrasy napojené na európsku sieť a regionálne cyklotrasy • Dom smútku, 2X cintorín, knižnica, priestor s internetom 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevybudovaná verejná kanalizácia a ČOV • Nedostatočné protipovodňové opatrenia v intraviláne obce • Nedostatočná kvalita cestných komunikácií • Znečisťovanie vodného toku obyvateľmi osady Lešť • Vysoký výskyt medvedov, riziko pohybu vo voľnej prírode • Vysoká závislosť obce od občianskej infraštruktúry okolitých sídiel • Nedostatok vhodných pozemkov na IBV • Častné poruchy verejného vodovodu • Chýba optický internet • Časté poruchy v dodávkach elektrickej energie • Nevysporiadané vlastnícke práva k pozemkom • Prakticky nezrealizovateľné chodníky popri hlavnej cestnej komunikácii • Nedostatočná frekvencia verejnej dopravy • Málo využívaná zdieľaná doprava osobnými automobilmi • Nedostatočná infraštruktúra pre cyklistov • Nevyužitý potenciál predaja z dvora • Zaniká hospodárenie s pôdou v rámci jednotlivých záhrad • Chýbajúce zázemie pre cyklistov, turistov, ktorí cez obec len prejdú • Zánik kultúrnych tradícií • Nízky záujem niektorých obyvateľov o život v obci • Chýbajúca krajinno-architektonická štúdia centrálnej časti obce • Nevyužitý potenciál ľudových tradícií, folklóru • Nízky záujem občanov o veci verejné • Chýba jednotný informačný systém v rámci obce aj mikroregiónu • Nízka aktivizácia mladých ľudí • Nedostatočne funkčné urbárske spoločenstvá • Nevyužitie verejné budovy

<ul style="list-style-type: none"> • Vekové zloženie obyvateľstva • Ponuka kultúrnych podujatí v okolitých obciach • Aktivačné práce s dlhodobo nezamestnanými • Integrácia marginalizovaných skupín obyvateľstva v rámci verejných projektov 	
PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovať protipovodňový systém • Vybudovať kanalizačnú sieť s napojením na ČOV • Podpora inovatívneho poľnohospodárstva • Predaj z dvora • Ovocinárstvo a nadväzujúce spracovanie ovocia, pestovanie liečivých bylín... • Zlepšenie služieb obyvateľstvu, mobilné služby • Rozvoj cestovného ruchu – cykloturizmus, staycation • Projekty typu sauna • Využitie nových trendov po koronakríze – práca z domu, t.z. rýchle internetové pripojenie • Práca s existujúcim obyvateľstvom v prospech rozvoja – imidž obce, atmosféra a genius loci (vzťah k miestu) • Podpora remesiel, obnovenie hospodárenia s ohľadom na ekotrendy • Spolupráca na komplexnom produkte cestovného ruchu mikroregiónu Severné Podpoľanie • Lesné hospodárstvo a poľovníctvo • možnosti vidieckej rekreácie a agroturistiky • Spolupráca s neziskovými organizáciami • Športové súťaže • Spoločenské podujatia • Rekonštrukcia kaštieľa • Komunitné centrum • Materská škola, prípadne podpora vzniku a prevádzky detského centra • Integrácia sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva • Podpora podnikania obyvateľov obce • Rodinná politika 	<ul style="list-style-type: none"> • Pandémia a jej dopady – sociálne a ekonomické • Vojna na Ukrajine a jej ekonomické dopady • Klimatické zmeny – prírodné katastrofy, neúroda • Nezáujem o verejné veci • Zánik pamiatky kaštieľa pre nedostatok finančných zdrojov a nezáujmu „zvonku“ • Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj • Zvyšovanie nezamestnanosti • Znečistené životné prostredie – neexistencia verejnej kanalizácie, znečistený vodný tok Zolná • Poruchy na verejnom vodovode • Odliv produktívnej časti obyvateľstva • Starnutie obyvateľstva • Neúnosný rozvoj motorovej dopravy a jeho tlak na prírodné a životné prostredie • Absencia územného plánu • Nárast populácie ťažko prispôsobivých obyvateľov • Zarastanie ornej pôdy • Strata vzťahu k pôde <p style="text-align: center;">Vízia: Výnimočná, inovatívna obec, rozvíjajúca svoj prírodný a spoločenský potenciál, ideálna pre mladé rodiny s deťmi. Obec spolupracujúca s neziskovými organizáciami, ktoré dotvárajú genius loci.</p>

5. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

6. Hodnotenie

6.1 Sociálna a ekonomická analýza problémov

Problémy vznikajú ako dôsledok následných príčin, ktoré problémy vyvolávajú. Problém je stav, kedy vzniká rozpor medzi želaným stavom a stavom identifikovaným, teda skutočným. Analýza problémov rieši vyhľadanie príčin pomenovaného problému.

Počas prác na analýzach stavu v rozvoji obce a SWOT analýzach boli problémy identifikované v rôznych oblastiach života v obci raz ako príčiny, inokedy ako dôsledky iných príčin.

Nevyhovujúci stav resp. stav, ktorý je neželaný, riešime stratégiou jednotlivých krokov na odstraňovanie resp. elimináciu príčin. Riešenie problémov využíva silné stránky obce, jeho potenciál a možnosti.

Strom problémov v zreteľnej štruktúre hodnotí a analyzuje problémy v obci, ktorých riešenia je nutné naprogramovať v strategickom dokumente obce.

Analýza problémov predstavuje kľúčové východisko pre stanovenie strategického cieľa a špecifických cieľov podľa oblastí záujmu v rozvoji obce.

Potenciál obce a mikroregiónu pre trvalo udržateľný rozvoj

Obec Dúbravica sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja. Má potenciál pre hlavnú funkciu bývania a doplnkovú funkciu v rozvoji rekreácie a turizmu predovšetkým z hľadiska svojej polohy. Potenciálom je atraktívna a ekologicky čistá krajina, umožňujúca jej rekreačné využitie na báze sústredenej, ale aj rozptýlenej rekreácie a cestovného ruchu. Ďalším predpokladom rozvoja sú tradície lesohospodárske. Potenciál prírody a pokoja vytvára silné predpoklady pre rozvoj služieb v turizme, cestovnom ruchu a rekreácii na mikroregionálnej aj regionálnej úrovni.

Prírodné zdroje

- Atraktívne prírodné prostredie, ležiace na úpätí Nízkych Tatier, Poľany, s úrodnou nivou rieky Hron, s prírodou nepoznačenou priemyselnou výrobou dáva predpoklady na rozvoj všetkých foriem cestovného ruchu a turistiky. Banskú minulosť územia je možné využiť v rámci cestovného ruchu ako súčasť Banskobystrického geomontánneho parku.
- Menej vhodné podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu dávajú predpoklady pre rozširovanie tradičného horského poľnohospodárstva (salašníctvo, chov koní, včelárstvo, ovocinárstvo, pestovanie liečivých rastlín ...), s čím súvisia možnosti využitia pre agroturistiku.
- Lesný pôdny fond poskytujúci drevnú surovinu na výroby z dreva, stavebný materiál a pre energetické využitie. Lesy s bohatým zastúpením lesnej zveri podmieňujú rozvoj poľovníctva.

Ľudský potenciál

- Nedostatočná komunikácia medzi obcami a nejasná rola obce v širšom území
- Aktivizácia obyvateľov a zvýšenie ich záujmu o veci verejné.
- Využitie zručností ľudí vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, v lesnom hospodárstve, v spracovaní drevnej suroviny a v remeselnej výrobe.
- Zaškolenie najmä mladých ľudí v poskytovaní služieb v cestovnom ruchu. Kvalitné a profesionálne služby sú základom úspechu v rozvoji všetkých druhov turizmu a rekreácie.
- Oživenie ľudových tradícií a zvyklostí, ktoré v uplynulých 50-tich rokoch takmer úplne zanikli, v objektoch ľudovej architektúry zriadenie expozícií ľudových tradícií, bývania a histórie jednotlivých obcí ale i mikroregiónu.
- Rozšírenie podnikateľských aktivít – v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, drevospracujúcich a potravinárskych remeslách, v tradičných ľudových remeslách, v službách pre rekreáciu a turizmus, v poľovníctve a doprave.
- Založenie, resp. obnovenie tradície trhov, jarmokov, kultúrnych festivalov a športových súťaží spoločne s obcami iných mikroregiónov, resp. udržanie a rozširovanie už existujúcich kultúrnych podujatí a aktivít.
- Vybudovanie cyklotrasy vedúcej všetkými atraktívnymi miestami mikroregiónu a spájajúcej všetky obce mikroregiónu s vonkajším územím (mikroregión Horehron a mestom Banská Bystrica).

Výhody a nevýhody obce z hľadiska polohy v regióne

1.VÝHODY Z HLADISKA POLOHY:

Z hľadiska porovnania s obcami okresu Banská Bystrica komparatívnu výhodu v obci Dúbravica možno vidieť v polohe obce v hodnotnom krajinnom prostredí so zachovanou formou hospodárenia s pôdou v úzkom kontakte s prírodným prostredím. Obec má predpoklady pre poľnohospodársku výrobu a k nej doplnkové činnosti. V obci je pokojné a tiché prostredie pre bývanie a oddych. Obec sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja.

Ďalšou významnou komparatívnou výhodou je samotné budovanie Banskobystrického geoparku. Územie disponuje takým potenciálom, ktorý ho zvýhodňuje oproti ostatným územiám práve v existujúcej primárnej ponuke, ktorú územie partnerstva poskytuje.

V širšom kontexte sú tu predpoklady rozvoja ako:

- Územím prechádza horehronská rozvojová os druhého stupňa.
- Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere: západ - východ a sever – juh.
- V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač).
- Poloha v spádovom území krajského mesta Banskej Bystrice s dostupnosťou nadštandardnej dopravnej infraštruktúry. Mestá Banská Bystrica, Brezno a Zvolen plnia pre záujmové územie funkciu sídiel s vyššou občianskou vybavenosťou a aj funkciu centier zamestnanosti.
- Územím prechádza železničná trať Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany, prepájajúca ŽSR s európskou železničnou sieťou.
- Atraktívna krajina, vyvážená krajinná štruktúra, dramatický a zaujímavý reliéf.
- V území sa nachádzajú strediská cestovného ruchu nadregionálneho významu s perspektívami ďalšieho rozvoja.
- Unikátne kultúrne – historické zázemie v mikroregióne.
- Obec je členom Občianskeho združenia Mikroregión Severné Podpoľanie
- Obec sa nachádza v zaujímavom prírodnom prostredí s množstvom chránených území- CHKO Poľana biosférická rezervácia.
- Významné kúpeľníctvo a zázemie zdravotnej a kúpeľnej turistiky v neďalekom okolí mikroregiónu (Sliač, Kováčová, Sielnica, Brusno).
- Obec je členom verejno-súkromného partnerstva Banskobystrický geomontánný park, v rámci ktorého realizuje aj regionálny rozvoj prístupom LEADER s dopadom na rozvoj obce už od roku 2009 je členom Miestnej akčnej skupiny Banskobystrický geomontánný park ako jedna z 22 obcí.

2.NEVÝHODY Z HLADISKA POLOHY:

- Prístupová komunikácia tj. štátna cesta od Banskej Bystrice do obce je v nevyhovujúcom stave
- Poloha územia v blízkosti mesta Banská Bystrica a Zvolen eliminuje záujem obyvateľov o vnútorný spoločenský život v území
- Dostupnosť za prácou, kultúrou a oddychom je ďaleká a po nedostatočných prístupových komunikáciách
- Čierne skládky, obec je prejazdná, odpad dovezený aj z okolia obce
- Výrazné vplyvy mestského spôsobu života s negatívnym dopadom na vidiecky život

Odstránenie nedostatkov, ktoré brzdia rozvoj obce a mikroregiónu

- Dobudovanie rýchlostnej komunikácie R1 a prepojenie regiónu so Slovenskom a EÚ
- Dobudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry. Využiť k tomu všetky dostupné možnosti získavania finančných prostriedkov z podporných zdrojov SR a EÚ.
- Zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia.
- Rozšírenie a dobudovanie siete zariadení sociálnej, obchodnej a turistickej infraštruktúry o zložky, ktoré obohatia ponuku pre obyvateľov i návštevníkov.
- Vytvorenie nových pracovných príležitostí, ktoré pozdvihnú ekonomickú silu mikroregiónu, čo sa následne prejaví v priaznivejšom demografickom vývoji obcí, rozvoji sociálnej infraštruktúry obce, v lepšej údržbe domového fondu i verejných priestranstiev.
- Vybudovanie ubytovacích a stravovacích kapacít, predovšetkým s využitím existujúcich objektov po ich rekonštrukcii. Systém založiť na malokapacitnom rodinnom a penziónovom spôsobe ubytovania a stravovania.

- Vybudovanie nových turistických a cykloturistických trás, odpočinkových, vyhliadkových a orientačných miest pre turistov.
- Vybudovanie cieľového miesta – vhodný „magnet“ pre návštevníkov (podujatie, produkt, atrakcia a pod.)
- Zvýšenie osvetu obyvateľstva prostredníctvom miestnych novín a informačných tabúl a zlepšenie informovanosti.

Identifikované problémy z hľadiska vonkajších vzťahov:

- únik mladých a vzdelaných ľudí do miest a zahraničia za prácou
- nekoordinovaný rozvoj obce s mikroregiónom
- nedostatočná aktivita verejnosti na prospechu a rozvoji obce a mikroregiónu
- slabá podpora verejnoprospešných a ekonomických aktivít
- izolovaný rozvoj podnikania,
- nedostatočné profesionálne zázemie pre zabezpečovanie rozvoja (životné prostredie, miestny rozvoj a iné)- obmedzený výkon samosprávy
- znehodnocované krajinné prostredie zásahmi do krajinného prostredia (výrubu, obhospodarovanie pôdy)
- nedostatočné príjmy do obecného rozpočtu
- obec potrebuje obnovu – existencia mnoho zastaraných domov
- nárast hustoty áut motorovej dopravy
- problém s parkovaním v uliciach obce - narastajúci problém
- chýbajúci imidž a marketing územia celého mikroregiónu
- nedostatok finančných prostriedkov a existenčné problémy, dopady pandemickej krízy
- podnikatelia sú ekonomicky nezávislí na rozhodnutiach obce a jej profite (daňová politika)
- absencia komunikácie a spolupráce medzi podnikateľskými subjektami navzájom a z toho vyplývajúca nejednotnosť hospodárskeho rozvoja
- nízka podpora zo strany štátu, nedostatok podporných programov pre rozvoj a ťažký prístup k podpore
- tlak investícií zvonku na úkor domáceho prostredia (kto má peniaze ovplyvňuje rozhodovanie)
- nepriaznivé podnikateľské prostredie malého a stredného podnikania
- rozhodovanie z centrálnej úrovne často bez účasti obcí (štátna správa, štátne cesty a i.)

STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ

Strategická a Programová časť obsahuje :

1. zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce
2. inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
3. finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce,
4. systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
5. časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce.

Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu, rozpočtu EÚ a z doplnkových zdrojov podľa § 4 zák. č. 539/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Vízia (dlhodobá):

Sebestačná obec s mladými ľuďmi, kultúrna, lepšie vzťahy medzi ľuďmi, so záujmom o verejný život, rozvinutá s vybavenosťou, sebavedomejšia, s rozvojom bývania .

Nie extenzívny rozvoj, len vylepšenie súčasného stavu života v obci.

Citácia z verejného stretnutia 2015

Vízia s dlhodobým časovým horizontom má v podstate nemenný charakter od roku 2015 kedy bola pomenovaná akčnou plánovacou skupinou počas prípravy I. verzie PHSR na roky 2016-2022. Počas uplynulého obdobia do roku 2022 v rozvoji obce nedošlo k takým celospoločenským zmenám, živelným udalostiam alebo iným lokálnym zmenám, že by to vyvolalo tak závažný obrat v smerovaní rozvoja oproti roku 2016. Počas obdobia realizácie programu rozvoja do roku 2022 neprešla obec takou výraznou zmenou, ktorá by ovplyvnila základné smerovanie rozvoja obce aj v budúcom období do roku 2030. Najviac ovplyvnilo smerovanie rozvoja obce programovanie EÚ pomoci a pomoci zo strany štátu pre nastávajúce obdobie tzv. Plán obnovy.

PRIORITY V ROZVOJI OBCE: (v poradí)

1. TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
2. ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV
3. MATERIÁLNY A FYZICKÝ ROZVOJ
4. EKONOMICKÝ ROZVOJ
5. ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA

Programovanie a tvorba strategických cieľov v roku 2015.

1. Strategický cieľ a opatrenia (plánovacie obdobie 2023 – 2030)

Strategický cieľ 2023 – 2030

Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.

Špecifické ciele a opatrenia 2022 - 2030

číslo	Špecifický cieľ	
	č.	Opatrenie
1	BUDOVAŤ OBEC S KVALITNÝM ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM	
	1.1	Obnova obce – zlepšenie vzhľadu a kvality prostredia a eliminácia rizík z ohrozenia kvality životného prostredia
2	BUDOVAŤ MODERNÚ OBEC V PRIAZNIVOM SOCIÁLNO M PROSTREDÍ	
	2.1	Zlepšovanie materiálneho a technického stavu základnej, dopravnej a technickej infraštruktúry a tvorba podmienok pre kvalitné bývanie, oddych, šport a regeneráciu
	2.2	Modernizácia verejnej správy a budovanie informačnej spoločnosti
	2.3	Budovanie miestnej komunity, zavádzanie riešení a prevencie voči nárastu skupín odkázaných na sociálnu pomoc a sociálne začlenenie ohrozených skupín obyvateľov do života obce
	2.4	Podpora a rozvoj podnikania, rekreácie a cestovného ruchu
3	BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ V STRATEGICKO PLÁNOVACOM REGIÓNE BANSKÁ BYSTRICA – BREZNO (ÚZEMIE SPR)	
	3.1	Tvorba podmienok územnej spolupráce udržateľného rozvoja v okresoch Banská Bystrica a Brezno (územie SPR) a implementácia Stratégie v mestskom a vidieckom prostredí (integrované územné investície)

Špecifický cieľ 1:

OPATRENIE 1.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Budovať obec s kvalitným životným prostredím
OPATRENIE	1.1. OBNOVA OBCE – ZLEPŠENIE VZHĽADU OBCE A KRAJINY A ELIMINÁCIA RIZÍK Z OHROZENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
AKTIVITY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tvorba stratégií a koncepcií a miestneho manažmentu (odpadové, energetické hospodárstvo a iné). 2. Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia existujúcej technickej environmentálnej infraštruktúry (dobudovanie vodovodu, vybudovanie kanalizácie a ČOV, nové zdroje pitnej vody podľa potrieb rozvoja a pod.). 3. Adaptačné opatrenia na zníženie dôsledkov zmeny klímy (cirkulácia vzduchu, parky a zeleň, zachytávanie dažďových vôd v krajine, vodné prvky, znižovanie spotreby energie z fosílnych zdrojov, zamedzenie prehrievania, materiály ai.) 4. Aktivity zamerané na odstraňovanie negatívnych vplyvov činností znečisťujúcich a ohrozujúcich životné prostredie obyvateľov (skládky odpadov, znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu lokálnymi zdrojmi, priesaky látok do spodných vôd a pod.). 5. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou mimo vodných tokov a nádrží vodohospodárskeho významu. 6. Aktivity zamerané na zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia – úpravy a regulácie vodných tokov, rekonštrukcie a úpravy mostov a lávok ponad vodné toky, riešenie odvodnenia z miestnych spevnených komunikácií - rigoly, priekopy atď. 7. Zavádzanie kvalitných a efektívnych systémov nakladania s odpadmi a ich likvidácie (z výroby, TKO) 8. Pravidelný monitoring znečisťovania životného prostredia a riešenie vzniknutých problémov (voda, pôda, ovzdušie, hluk), miestna kontrola. 9. Aktivity na zlepšenie kvality povrchových tokov. 10. Riešenie environmentálne vhodného odpadového hospodárstva podnikov, obce a z výrobných prevádzok. 11. Aktivity zamerané na elimináciu znečistenia zložiek životného prostredia (voda, pôda, ovzdušie, hluk). 12. Zvyšovanie účinnosti separovaného zberu (systém zberu, technické riešenie, zintenzívnenie využívania Centrum zhodnocovania odpadov). 13. Aktivity zamerané na uplatňovanie alternatívnych foriem výroby energie, vykurovania a likvidácie odpadov (biologické ČOV, vykurovanie biomasou, výroba elektrickej energie a pod.).

14. Odstraňovanie neregistrovaných skládok TKO.
15. Aktivity na podporu environmentálneho vzdelávania znečisťovateľov ŽP a environmentálneho manažmentu.
16. Aktivity zamerané na uplatňovanie krajinnokoekologických opatrení (súlady výroby a prírodného a krajinného potenciálu).
17. Obnova a údržba krajiny a ekologickej stability, (eliminácie erózie a zosuvy pôdy, úpravy a regulácie v krajine, vodné toky, rekultivácie, ozdravenie sídelnej a krajinnej zelene, pozemkové úpravy, revitalizácie krajiny a parkov, obnova lúčnych, lesných plôch a pod.).
18. Obnova a následná starostlivosť o prírodné lokality, (ekosystémy, biotopy, korytá potokov, prameňov a minerál. prameňov, odpočívadlá, chodníky, apod.).
19. Ochrana prírodných zdrojov a hodnôt a budovanie ekologickej stability vrátane spodných vôd a minerálnych prameňov.
20. Dobudovanie a údržba parkových plôch a verejnej zelene.
21. Ozdravenie prírodného prostredia krajiny (studničky, vzácne lokality a pod.).
22. Budovanie a údržba prírodných cestičiek a chodníkov vrátane obnovy a údržby oddychových miest v prírode.
23. Vyčistenie vodných tokov a využitie pre rekreačné aktivity.
24. Realizácia obnovy obce v duchu Programu obnovy dediny
25. Aktivity na záchranu architektonických hodnôt a obnovu ulice a verejných priestorov (projekt obnovy dediny, architektonické a urbanistické štúdie, dizajn vidieckeho priestoru apod.) a zachovávanie tradičného obrazu dediny (význam horského a podhorského turistického miesta, tradičný obraz typickej cestnej zástavby, pôvodná architektúra, krajina, pôvodná zeleň apod.)
26. Obnova stavebného potenciálu obce a podpora multifunkčného využitia obecného nehnuteľného majetku (obecný úrad a kultúrny dom, objekty verejného života a iné)
27. Obnova kultúrnych a prírodných pamiatok, obnova architektonických, technických pamiatok, pamätihodností obce a iných objektov s miestnou kultúrnou hodnotou (historické budovy, kaplnky, zvonice, sakrálne stavby, pamätníky, parky atď.)
28. Príprava architektonických riešení verejných priestranstiev, drobná architektúra oddychových zón
29. Obnova, úprava, údržba a budovanie verejných priestranstiev (oporný múr, terénne úpravy, detské ihriská, oddychové zóny s lavičkami, zeleň, cintoríny, oplotenia, spoločenské a kultúrne priestory, pietne miesta a pod.)
30. Aktivity na odstránenie objektov znehodnocujúcich prostredie
31. Obnova obecných budov so znížením ich energetickej náročnosti
32. Aktivity na zníženie environmentálnej záťaže v obci investíciami do cyklodopravy ako súčasti integrovaného dopravného systému
33. Aktivity značenia a zlepšenie dopravnej aj pešej orientácie
34. Aktivity na ukludnenie dopravy v ulici
35. Aktivity budovania prvkov modernej a inteligentnej

	<p>architektúry s dopadom na správanie vodiča</p> <p>36. Aktivity „poľudšťovania“ verejných priestorov integrovanej dopravy</p> <p>37. Aktivity zavádzania udržateľnej mobility do plánovania</p> <p>38. Aktivity na zvýšenie povedomia o škodách, ktoré spôsobujú aktuálne trendy mobility v obci životnému prostrediu a kvalite života</p> <p>39. Vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie environmentálneho povedomia (ekologická osвета a výchova, alternatívne zdroje energie, a pod.).</p> <p>40. Organizovanie školy v prírode a letné školy a aktivity na ochranu prírody a krajiny a jej hodnôt.</p> <p>41. Aktivity na podporu dobrovoľnej práce na skrášľovaní, údržbe a čistote verejných priestorov.</p> <p>42. Aktivity na odstraňovanie prejavov vandalizmu</p>
<p>OPRÁVNENOSŤ</p>	<p><i>obec, záujmové združenia, občianske združenia, podniky, správcovia vodného hospodárstva a hospodárenia s energiami, inštitúcie v životnom prostredí a MVO v oblasti vzdelávania a životného prostredia</i></p>
<p>ODŮVODNENIE</p>	<p>Územie obce Dúbravica sa zaraďuje medzi územie s nenarušeným životným prostredím až mierne narušeným životným prostredím. Obec vykonáva aktivity na rozvoj a ochranu zelených plôch. Obec organizuje a zabezpečuje triedený zber komunálneho odpadu. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za kalendárny rok 2020 bola 17,16% a za kalendárny rok 2021 je 22,26%. Úroveň bola vypočítaná z údajov evidencie o druhoch a množstve a o nakladaní s ním za príslušný rok. Hodnota ukazovateľa postupne rastie. Obec vyvíja aktivity smerujúce k predchádzaniu vzniku odpadu. Najvýraznejším problémom obce, z hľadiska ochrany životného prostredia, je nevhovujúci systém odvádzania a čistenia odpadových vôd a protipovodňové opatrenia. V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia ani čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy a septiky. Podľa SOBD 2021 využívajú domácu čističku odpadových vôd 3 domy (2,44%). Vyprázdňovanie žump a septikov sa prevažne prevádza vypúšťaním tzv. trativodmi do miestneho potoka, či rigolov, čo spôsobuje značné hygienické závady alebo vývozom fekálnymi vozmi RD, pričom nie všetky žumpy a septiky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Do budúca je potrebné riešiť systém odvádzania a čistenia odpadových vôd. Pitná voda je dodávaná do obce verejným vodovodom a správa o kvalite pitnej vody nevykazuje žiadne nadlimitné ukazovatele, avšak zaznamenala mierne zvýšenú úroveň dusičnanov. Z celkového počtu obyvateľov je napojených na verejný vodovod 100%. Zdrojom znečistenia ovzdušia sú bytové objekty vykurované pevnými palivami hlavne v zimnom období. Postupný prechod k vykurovaniu peletami a drevnou štiepkou znečistenie ovzdušia v zimných mesiacoch znižuje. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno - imisná kontaminácia pôd. Pôdy, ktoré sa vyskytujú na území obce, sú potenciálne vysoko náchylné na poškodenie hlavne vodnou eróziou. Územie mikroregiónu zasahuje do dvoch geomorfologických celkov Slovenského stredohoria. Ide o Zvolenskú kotlinu (Zvolenská pahorkatina, Bystrická</p>

	<p>vrchovina, Ponická vrchovina a Povraznícka brázda) a Poľanu (Detvianske predhorie a Vysoká Poľana). Samotné územie, na ktorom sa obec nachádza má členitý reliéf a pestrú krajinnú pokrývku. Rozloha územia obce je necelých 850,68 ha, z čoho približne 60% tvorí poľnohospodárska pôda a 36% lesná pôda. Miestne lesy obhospodarujú Štátne lesy SR a spoločenstvo vlastníkov lesov – Urbárske pozemkové spoločenstvo Dúbravica Prevažnú väčšinu poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávnaté porasty až 71%. Od roku 2010 využíva obec na vykurovanie niektorých verejných budov drevnú štiepku, čo pozitívne pôsobí nielen na kvalitu ovzdušia, ale aj na udržiavanie lúk a pasienok. Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce. Časť pôvodných domov bolo zrekonštruovaných na stále bývanie prípadne chalupy. Vzhľad obce nie je ideálny, ale v posledných rokoch dochádza k jeho postupnému zlepšovaniu (stavebnotechnický stav objektov a ulíc). Pre lepšiu kvalitu životného prostredia je záujmom obce aj starostlivosť o vzhľad obce skrášľovaním verejných priestranstiev a súkromných priestorov, budovaním oddychových zón, rekonštrukcií autobusových zastávok a starostlivosti o zeleň s dôrazom na záujem o realizáciu opatrení na elimináciu dôsledkov zmien klímy a jej dopadov (zadržiavanie vody, hospodárenie s vodou) a znižovanie dôsledkov otepľovania. V doprave je v obci tak ako inde trend zavádzania alternatívneho spôsobu prepravy obyvateľstva nemotorovou dopravou a efektívnejším využívaním motorovej dopravy. Problémom aj v tejto oblasti stále zostáva malá osвета a nezáujem obyvateľov o dodržiavanie pravidiel separácie ako aj samotného triedeného zberu vrátane stále sa tvoriacich „čiernych skládok odpadu“.</p>
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet plánov, štúdií a projektov obnovy dediny - počet obnovených obec. budov, pamiatok, stavieb a diel - počet obnovených plôch, objektov a prvkov architektúry s uplatnením vhodných prvkov architektúry do obnovy stavieb a do novostavieb - počet m² zmenených spevnených plôch na zeleň s absorpčnou schopnosťou dažďových vôd - počet adaptačných opatrení na zníženie dôsledkov zmeny klímy - počet m² nových zelených plôch - počet vysadených drevín vysokej zelene - počet m² obnovených parkových plôch verejnej zelene - počet pripravených architektonických riešení verejných priestranstiev - počet asanovaných znehodnotených objektov - počet domácností zapojených do separovaného zberu - počet zariadení na výrobu energie - počet zlikvidovaných skládok TKO - dĺžka zrekonštruovaného a novo - vybudovaného vodovodného potrubia - rozsah vybudovanej/rekonštruovanej kanalizácie – dĺžky rozvodov - počet realizovaných zariadení čistenia odpadových vôd - počet zariadení na výrobu energie - počet zriadených plôch pre odpadové hospodárstvo - počet realizovaných krajinnoeekologických opatrení - dĺžka obnovených vodných tokov

	<ul style="list-style-type: none"> - počet m dĺžky lineárnej protipovodňovej ochrany vodných tokov - počet jednotiek plochy rekultivácií - dĺžka značených cyklotrás a alternatívnej dopravy - počet nových objektov, lokalít rekreácie a oddychu obyvateľov (náučné chodníky, parky, cestičky a pod.) - počet inteligentných riešení v doprave - počet elektro nabíjajúcich staníc a cyklostanovísk - počet aktivít osvetu udržateľnej mobility - počet aktivít/materiálov zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva - počet aktivít MVO na zvýšenie bezpečnosti - počet obyvateľov zapojených do environmentálnych aktivít a aktivít odstraňovania dôsledkov vandalizmu
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšené životné prostredie obce a obnovená krajina. Dobudovaná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie a moderné riešenia ochrany životného prostredia v hospodárení s pôdou a v doprave
ODHADOVANÉ DOPADY	Kvalitné životné prostredie obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	759 000
DO ROKU 2030 V EURO	

Špecifický cieľ 2:

OPATRENIE 2.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	MATERIÁLNY A FYZICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.1. ZLEPŠOVANIE MATERIÁLNEHO A TECHNICKÉHO STAVU ZÁKLADNEJ, DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A TVORBA PODMIENOK PRE KVALITNÉ BÝVANIE, ODDYCH, ŠPORT A REGENERÁCIU
AKTIVITY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zavádzanie inovatívneho prístupu rozvoja vidieckej obce s využitím miestneho potenciálu územia a endogénnych zdrojov „zdola nahor“ 2. Územná príprava rozvojových lokalít pre bývanie a vybavenosť, príprava stavebných pozemkov pre bývanie a územnoplánovacia príprava (majetko-právne vysporiadanie, územnotechnické a územnoplánovacie podklady, územný plán, technická a dopravná infraštruktúra, a i.) 3. Budovanie zariadení základnej vybavenosti pre

	<p>obyvateľov a zlepšenie základných služieb a malej infraštruktúry a prístupu k miestnym službám obyvateľstvu</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Budovanie zariadení pre deti predškolského veku, zdravotníckych a sociálnych zariadení 5. Budovanie zariadení pre verejnosť na podporu zachovania kvality verejného života (kultúrne stánky, knižnice, cintoríny, domy smútku a pod s bezbariérovým prístupom) 6. Budovanie a rekonštrukcie objektov pre združovanie záujmových skupín, klubovne, herne a pod. 7. Budovanie a rekonštrukcie zariadení pre šport a oddych (areál futbalového ihriska, telocvičňa, ihriská, tribúna, šatne, lavičky, relaxačné centrá a i) 8. Modernizácia vybavenia kultúrnych zariadení (kult. dom, knižnica, klubové miestnosti, kultúrne centrum a pod.) 9. Rekonštrukcie a vybudovanie kultúrnych zariadení, priestorov a plôch určených na stretávanie, kultúru a šport (komunitné centrum, kino, klubové miestnosti, kultúrne centrum, divadlo, amfiteáter a pod.) 10. Dobudovanie centrálnej časti obce ako miesta pre umiestnenie malých služieb (cukráreň, letné terasy, služby malých remesiel, darčeky a pod.) 11. Zlepšenie podmienok pre požiaru bezpečnosť, (výstavba, rekonštrukcia a modernizácia požiarnej zbrojnice, vybavenie a pod.) 12. Dobudovanie športových plôch a zariadení športu 13. Rekonštrukcie, dobudovanie a terénne úpravy športových a rekreačných areálov 14. Budovanie nových moderných športových areálov pre mládež (skateboard, skating, klziská, korčuliarske dráhy a iné športy o ktoré je záujem) 15. Vybavenie športových klubov potrebným materiálno-technickým vybavením 16. Budovanie prístupovej a rekonštrukcie miestnej dopravnej infraštruktúry – (miestne komunikácie, chodníky pre peších, cyklochodníky, eliminácie zosuvov pôdy a premostenia, oporné múry, odvodnenie, spevnenie a pod) 17. Budovanie verejných investícií na zvyšovanie atraktivity územia (športové možnosti, prístupy k prírodným prameňom, gazdovské dvory a školy remesiel, rozhľadňa, amfiteáter, zábavno-náučné chodníky, atrakcie a pod.) 18. Dobudovanie verejných priestranstiev a vybavenie zariadením (cintoríny, detské ihriská, drobná architektúra, lavičky, odpadkové koše, osvetlenie, a iné) 19. Dobudovanie a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry-údržba a obnova miestnych komunikácií, rekonštrukcie ciest, chodníkov, parkovísk (nové asfalty, dlažba, hydrodlažba apod.) 20. Výstavba novej cestnej infraštruktúry a budovanie a rekonštrukcie chodníkov pre peších 21. Budovanie nových parkovacích miest a dobudovanie odstavných plôch a zariadení pre vozidlá 22. Budovanie a rekonštrukcie mostov a lávok 23. Aktivity na podporu zavedenia nemotorovej dopravy - budovanie cyklickej infraštruktúry. 24. Budovanie siete peších komunikácií 25. Odstraňovanie nebezpečných miest – riešenie
--	---

	<p>parkovania vozidiel mimo miestnych komunikácií, zlepšenie a prispôsobenie stavu prechodov, križovatiek a prejazdov pre všetky formy dopravy</p> <p>26. Budovanie a rekonštrukcie staníc a zastávok hromadnej dopravy</p> <p>27. Budovanie a rekonštrukcia rozvodov elektrického vedenia a technických zariadení (zvýšenie kapacity, káblovanie do zeme, rekonštrukcie zdrojov dopravné značenie atď.)</p> <p>28. Budovanie a rekonštrukcie zariadení a sietí elektronickej komunikácie</p> <p>29. Vytváranie podmienok pre výstavbu nových rodinných a bytových domov pre mladé rodiny a nájomných bytov</p> <p>30. Podpora zvyšovania štandardu bývania v porovnaní z EÚ štandardami</p> <p>31. Budovanie plôch a zariadení pre regeneráciu po práci (záhradkárske osady, oddychovo rekreačné zóny apod)</p>
<p>OPRÁVNENOSŤ</p>	<p><i>obec, subjekty podnikajúce v službách verejnosti, charite, kultúre, vzdelávaní, športe a sociálnych službách, vlastníci pozemkov a objektov, cirkev, inštitúcie a organizácie v doprave, správcovia a vlastníci zariadení a sietí technickej infraštruktúry, vlastníci bytov a pozemkov, bytové spoločenstvá, prevádzkovatelia zariadení kultúry, športu a rekreácie, MVO pre šport, oddych a kultúru, podnikatelia,</i></p>
<p>ODÔVODNENIE</p>	<p>Obec predstavuje menšie sídlo s nadväznosťou na systémy technickej infraštruktúry okresov Banská Bystrica a Zvolen. Vzdialenosť Banskej Bystrice je 18,5 km. Dúbravicu tak možno považovať za satelitné vidiecke sídlo krajského mesta. V rámci stavu domového fondu obce registrujeme len mierny nárast počtu domov, od posledného plánovacieho obdobia bolo zrekonštruovaných len 8 rodinných domov. Obec Dúbravica má potenciál bývania hlavne v pôvodnej zástavbe v kvalitnom podhorskom prostredí. Nedisponuje však vhodnými stavebnými pozemkami pre novú individuálnu bytovú výstavbu. V blízkej budúcnosti sa nepredpokladá výraznejšia výstavba nových rodinných domov ani bytového domu. Napriek tomu sa obec nebráni rozvoju bývania a novej územnej príprave potenciálnych rozvojových území. Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry nie je postačujúci. Obec je elektrifikovaná, ale nie je plynofikovaná. Obec je napojená na verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov je napojených na verejný vodovod 100%. Obec nemá vybudovanú verejnú splaškovú ani dažďovú kanalizáciu. Pokrytie mobilných operátorov ako aj možnosť internetového pripojenia sa zlepšuje. Prioritou by malo byť budovanie vysokorýchlostného internetu. Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry je postačujúci. V rámci hromadnej dopravy sa využíva najmä autobusová. Z prieskumu vyplýva, že väčšina obyvateľov obce sa prepravuje do zamestnania/školy automobilom alebo autobusom. Chýbajú cyklochodníky a cyklistická infraštruktúra. Obyvatelia obce hodnotia negatívne parkovanie automobilov popri ceste v intraviláne obce. Požadujú tiež rekonštrukciu cestných rigolov v obci. Elektrina a alternatívne zdroje zásobovania teplom tvoria 25% z celkových zdrojov, je predpoklad rastu ich zastúpenia. Verejné osvetlenie potrebuje rekonštrukciu rovnako ako aj obecný rozhlas. V poslednom období boli zrealizované viaceré aktivity zamerané na zatraktívnenie a revitalizáciu verejných priestranstiev a obecných budov.</p>

	<p>Prebehla rekonštrukcia častí verejných budov a priestorov, športovísk a cintorína.</p> <p>Na občiansku vybavenosť obce je potrebné nahliadať cez optiku satelitného sídla krajského mesta a prímestských obcí ako Poniky, Čerín, Horná a Dolná Mičiná, ktoré poskytujú miestnym obyvateľom dostupnú občiansku vybavenosť. Vzhľadom na vzdialenosť obce od mesta BB a nedostatočné spojenie MHD by obyvatelia obce uvítali lepšiu dostupnosť za základnou vybavenosťou akou je materská škola a aspoň čiastočnú lekársku starostlivosť priamo v obci. Najbližšia lekáreň je v meste, pošta v Ponikách. Obec má katolícky kostol, ktorý môžu navštevovať veriaci z obce. V prevádzke sú dva obchody a pohostinstvo. Športové aktivity je možné vykonávať na miestnom futbalovom ihrisku, v príprave je multifunkčné ihrisko, potenciál cykloturistiky a turistiky v okolí obci je vysoký. Obec potrebuje viac športových plôch ako je napr: multifunkčné ihrisko. Rozvoj obce sleduje potrebu vyvážania podmienok pre nárast počtu obyvateľov. K rozvoju bývania a občianskej vybavenosti by prispel územný plán obce.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet obyvateľov - počet pripravených stavebných pozemkov pre bývanie - počet nových bytových domov - počet nových bytových jednotiek - počet prisťahovaných mladých rodín - počet obnovených rekonštruovaných objektov a zariadení občianskej vybavenosti - počet služieb základnej vybavenosti - počet modernizovaných zariadení občianskej vybavenosti - počet obnovených a rekonštruovaných objektov školskej vybavenosti - počet nových a obnovených zariadení pre služby obyvateľstvu vrátane zdravotníckej infraštruktúry - počet vybudovaných a rekonštruovaných objektov a zariadení kultúry - počet vybudovaných služieb pre relaxáciu a oddych - počet modernizovaných verejných budov a objektov - počet nových bezbariérových vstupov a rekonštrukcií vo verejných objektoch - počet nových plôch a vybudovaných zariadení športu a rekreácie - počet m nových a rekonštruovaných miestnych komunikácií - počet m vybudovaných, obnovených chodníkov pre peších - počet m² vybudovaných odstavných plôch a parkovísk - počet rekonštruovaných premostení a lávok - dĺžka rekonštruovaných a vybudovaných inžinierskych sietí a zariadení technickej infraštruktúry - počet m podzemného elektrického vedenia - počet domácností pripojených na internet - počet bodov prístupných k verejnemu internetu - počet dobudovaných a obnovených technických zariadení
<p>OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY</p>	<p>Dobudovaním a obnovou základnej, dopravnej a technickej vybavenosti v obci sa zvýši príťažlivosť obce pre bývanie a zlepšia sa podmienky pre aplikáciu moderných a inovatívnych riešení v službách obyvateľstvu.</p>

ODHADOVANÉ DOPADY	Lepšie podmienky pre bývanie a oddych a lepší prístup k službám obyvateľstvu.
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	825 000
DO ROKU 2030 V EURO	

OPATRENIE 2.2.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.2. MODERNIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY A BUDOVANIE INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI
AKTIVITY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivity na podporu koordinácie rozvoja a spoločné programy riadenia rozvoja (rozvojové dokumenty, územné plány, koncepcie, stratégie, projekty a iné), 2. Modernizácia infraštruktúry efektívnej verejnej správy a dovybavenie infraštruktúry pre poskytovanie služieb obyvateľstvu 3. Zvyšovanie úrovne elektronizácie do verejného života obce (samospráva, škola, knižnica, archív atd.) 4. Budovanie efektívnej verejnej správy optimalizáciou procesov a organizácie, bojom proti korupcii a efektívnou správou daní 5. Aktivity súčinnosti štátnej, miestnej a komerčnej sféry 6. Aktivity na priblíženie úradu k občanovi a zameranie sa na občana (audit, mystery shopping, informovanosť, práca s ľuďmi, zjednotenie jazyka úradníka a občana, zjednodušenie a sprístupnenie administratívy pre občana a pod.) 7. Aktivity na zlepšenie informovanosti občana o inštitúciách štátnej a verejnej správy, v poskytovaní služieb a v oblasti kultúry, kultúrnych hodnôt a sociálnej pomoci 8. Tvorba podmienok pre komunikáciu a informovanosť a budovanie vhodných podmienok (technické, materiálne a personálne zabezpečenie) 9. Aktivity zamerané na zvyšovanie právneho povedomia verejnosti 10. Zavádzanie informačných a komunikačných technológií (v samospráve, štátnej správe a i.) pre prácu s občanom (informačný systém trhu práce a iné) 11. SMART Cities riešenia verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov) 12. SMART riešenia smerované k zlepšeniu života v obci (kriminalita, doprava, preprava a pod.) 13. Technologické riešenia a inovatívne metódy komunálneho manažmentu

14. Zavádzanie inteligentných aplikácií do verejnej správy a života v obci s následným monitorovaním a hodnotením.
15. Aktivity zamerané na rozvoj komunikácie všetkých rozvojových partnerov obce
16. Profesionalizácia úradu v oblasti komunikácie a práce s ľuďmi (školiace a vzdelávacie programy)
17. Aktivity na zlepšenie vzájomnej informovanosti a propagácie činností MVO k verejnosti (medializácia, osвета, zapojenie, budovanie verejnej mienky a pod.)
18. Udržiavanie a zlepšovanie podmienok pre stabilnú komunikačnú platformu samosprávy a podpora dialógu s verejnosťou (tlač, televízia, stretnutia a pod.)
19. Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) - aktivity na zlepšenie signálu mobilných operátorov a prístupu k internetu
20. Budovanie a rekonštrukcia rozvodov miestneho rozhlasu, verejného osvetlenia a technických zariadení (zvýšenie kapacity, káblovanie do zeme, rekonštrukcie zdrojov dopravné značenie atď.)
21. Aktivity na zabezpečenie transparentnosti a zníženia korupcie
22. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o obci
23. Zlepšenie a zavádzanie nástrojov marketingu do všetkých oblastí života obce (TV, tlač, iné médiá,)
24. Podpora marketingových aktivít pre súčasných aj potenciálnych investorov
25. Aktualizácia a modernizácia web stránky obce, jej prevádzkovanie a zaradenie do regionálnych a národných portálov (cestovný ruch, trh práce, samospráva a iné)
26. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému obce vo väzbe na Banskobystrický región
27. Podpora získavania informácií a skúseností obecného manažmentu a jeho partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách , workshopoch a pod.)
28. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)
29. Aktivity na podporu združovania zdrojov a zakladanie koordináčnych združení zapájania sa aktívnych subjektov do činnosti obce a mikroregiónu (partnerstvá, spoločné produkty a projekty, zimná údržba, sociálna pomoc, apod.)
30. Spolupráca v programe CLLD na podporu rozvoja vidieka prostredníctvom verejného a súkromného partnerstva na úrovni regiónu
31. Zlepšenie prístupu a informovanosti verejnosti (noviny, letáky, podujatia, miestne médiá a tlač, informačné kanály, ankety, podnety, články verejnosti, infokancelárie, technológie, internet a pod.)
32. Podpora získavania skúseností v oblasti marketingu obce (účasť na podujatiach, spolupráca, exkurzie, a i.),
33. Aktivity zamerané na marketing a propagáciu (publikácia, internet, webstránky atď.)
34. Organizovanie študijných ciest obyvateľov obce a osвета (spolupráca, exkurzie, výstavy, výmena skúseností, získavanie informácií a pod.)

OPRÁVNENOSŤ	samospráva, školské zariadenia, MVO, záujmové združenia, občianske združenia, iné inštitúcie verejnej správy a samosprávy,
ODÔVODNENIE	<p>Obec Dúbravica postupne buduje modernú verejnú správu v súlade s trendami modernej doby. Obec v duchu modernizácie rešpektuje ciele kvality poskytovaných služieb, ktoré má za povinnosť neustále udržiavať. Napriek dobrému smerovaniu riadenia obce má samospráva rezervy na dobudovanie jej výkonu nielen v oblasti priamych služieb verejnosti ale aj v oblasti informovanosti a širšej spolupráce. Proces informovanosti a transparentnosti je v obci do veľkej miery zabezpečovaný dostupnými komunikačnými formami napriek nedostatočnému záujmu verejnosti. Rovnako je rezerva v zlepšení komunikácie občan-občan, občan-obec a naopak a obec-podporné organizácie miestneho rozvoja a naopak. Informovanosť obyvateľov v súčasnosti prebieha najviac cez obecný rozhlas, web stránku obce, sociálne siete a hlavne internet. V obci je informačná tabuľa pri obecnom úrade. Napriek web stránke obce, ktorá zabezpečuje komplexnú a aktuálnu informovanosť, je potrebná modernizácia verejnej správy, dobudovanie elektronizácie úradu a zlepšenie kontaktu s obyvateľmi. Obec Dúbravica komunikuje s občanmi prostredníctvom bežných komunikačných nástrojov. Z realizovaného prieskumu verejnej mienky vyplýva rast záujmu obyvateľov a komunikáciu prostredníctvom nových e-komunikačných kanálov. Na základe referencií obyvateľov obce sa osvedčuje ako miestny komunikačný kanál obecný rozhlas a elektronická komunikácia. V pláne je modernizácia verejnej správy obce vrátane využitia elektronických tabúľ a modernizovanej web stránky s dôrazom na interaktívnejšiu komunikáciu. Trendom modernej obce budúcnosti je aj budovanie tzv. Informačnej spoločnosti. Informatizácia spoločnosti je chápaná ako koncepčne riadený proces smerujúci k maximálnemu využitiu potenciálu ponúkaného informačnými a komunikačnými technológiami (IKT) vo všetkých relevantných oblastiach spoločenského, politického a hospodárskeho života. Dopadom problémov spoločnosti sú aj trestné činy a priestupky voči verejnému poriadku, vrátane sociálne patologického správania niektorých obyvateľov. Ukazovatele vývoja kriminality v obci majú zanedbateľný trend. Na území obce a mikroregiónu je výskyt trestných činov nízky. Územie je bezpečné. Niektoré verejné priestranstvá v obci sú zabezpečené kamerovým systémom. Modernizáciou verejnej správy je možné zvýšiť schopnosť polície objasňovať prečiny a tým aj eliminovať trestnú činnosť v obci aj v celom mikroregióne.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	<ul style="list-style-type: none"> - počet m rekonštruovaného rozhlasového vedenia - počet m rekonštruovaného verejného osvetlenia - počet obnovených svietidiel verejného osvetlenia - počet verejne dostupných internetových bodov v obci - počet elektronických programov v obci - počet partnerstiev riešenia komunálnej problematiky - počet dokumentov rozvoja obce - počet zavedených riešení modernizácie - počet nových integrovaných služieb občanovi - počet realizovaných opatrení vzdelávania pracovníkov verejnej správy

	<ul style="list-style-type: none"> - počet zapojených obyvateľov na interaktívnom portáli - počet zapojených obyvateľov do dotazníkových prieskumov mienky verejnosti - počet interaktívnych informačných zariadení v obci - počet zapojených organizácií do rozvoja obce - dobudované technické a personálne vybavenie verejnej správy - počet informovaných obyvateľov z web stránky obce (počet pozretí) - počet nových zavedených komunikačných a informačných technológií - počet médií na šírenie informovanosti - počet zariadení a opatrení verejnej správy pre nepočujúcich, slabozrakých a telesne postihnutých občanov (v%) - elektronizácia služieb občanovi (v%) - počet SMART Cities riešení verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov) - počet technologických riešení a inovatívnych metód komunálneho manažmentu - počet aktivít na propagáciu obce - počet zariadení kamerového systému - počet miest monitorovaných kamerami - počet vyriešených prípadov trestných činov a kriminality - vybavenie verejnej správy pre nepočujúcich, slabozrakých a telesne postihnutých občanov (v%)
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Moderne vybavená verejná správa prístupná všetkým obyvateľom obce s participatívnym riadením rozvoja obce
ODHADOVANÉ DOPADY	Zvýšený záujem verejnosti na verejnej správe a v bezpečnejšia obec
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	380 000
DO ROKU 2030 V EURO	

OPATRENIE 2.3.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.3 BUDOVANIE MIESTNEJ KOMUNITY, ZAVÁDZANIE RIEŠENÍ A PREVENČIE VOČI NÁRASTU SKUPÍN ODKÁZANÝCH NA SOCIÁLNU POMOC A SOCIÁLNE ZAČLENENIE OHROZENÝCH SKUPÍN

	OBYVATEĽOV DO ŽIVOTA OBCE
<p>AKTIVITY</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podpora aktivít rozvoja činnosti spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení zameraných na podporu kultúrneho a spoločenského života a zachovania tradícií a kultúry vrátane pozitívneho rozvoja jednotlivých oblastí života v obci (priestory, vybavenie pre činnosť, organizovanie podujatí apod.) 2. Zavádzanie procesov participatívneho plánovania a rozhodovania o živote a rozvoji v obci 3. Aktivity zamerané na zvýšenie miestneho povedomia a lokalpatriotizmu obyvateľstva, zvyšovanie miestneho povedomia a osvedy v oblasti identity a obnovy duchovných tradícií 4. Aktivity na zvýšenie kvality kultúrneho a spoločenského života s dôrazom na zachovanie kultúrneho a historického dedičstva obce 5. Aktivity na posilnenie miestneho manažmentu územia obce (spolurozhodovanie, spolupráca, spoluzodpovednosť a pod.) 6. Zriadenie múzea obce, pamätnej izby, expozícií (tradície, história obce v Dome umeleckých a tradičných remesiel, skanzen, apod.) 7. Zlepšenie informovanosti o dianí v obci 8. Budovanie dôvery občana, odstraňovanie apatie, zlepšenie medziludských vzťahov a aktivity na podporu zlepšenia komunikácie 9. Aktivity na rozvoj športu, kultúry a záujmových činností 10. Aktivity na podporu miestnych talentov (kultúra, remeslá, šport) 11. Obnova a podpora miestnych a regionálnych tradícií vo všetkých oblastiach života obce, obnova a zavádzanie nových zvykov a tradícií (kultúrno – spoločenské podujatia, koncerty, divadlo, súbory, umelecké remeslá, jarmoky a iné) 12. Aktivity na zapájanie detí a mládeže do komunitného života a budovanie vzťahu k prostrediu (genius loci) 13. Podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (galéria s kaviarňou, čajovne, tradičná kuchyňa, tvorivé dielne apod.) 14. Podpora aktivít zameraných na začlenenie obyvateľov do občianskeho a pracovného života 15. Aktivity pre stabilizáciu mladých a aktivity zamerané na motiváciu pre nárast obyvateľstva a dosiahnutie výstavby a obnovy objektov bývania – programy obnovy, súťaže, pozitívne príklady 16. Aktivity zamerané na zvýšenie zručností obyvateľstva obce (vzdelávacie, rekvalifikačné a motivačné programy atď.), 17. Vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie schopností pre realizáciu rozvoja 18. Aktivity na podporu zlepšenia informovanosti obyvateľstva o možnostiach samozamestnania, zamestnania v obci a mikroregióne (web, obecné noviny, rozhlas obecné tabule, informačné kampane, vybavenie na tlač periodík apod...), 19. Organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít pre dospelých 20. Organizovanie obecných a mikroregionálnych podujatí (súťaže, futbalové turnaje, folklórne slávnosti, športové podujatia, koncerty, apod.) 21. Podpora programov proti kriminalite 22. Aktivity na podporu tvorby nových projektov rozvoja

	<p>obce</p> <ol style="list-style-type: none"> 23. Budovanie a organizovanie doplnkových podujatí blízkyh strediskám zdravotnej, kúpeľnej, mestskej a vidieckej turistiky (koncerty, bály, trhy miestnych produktov, prezentácia zručností, zo života baníkov, uhliarov, animácia historických procesov, divadlo a pod.) 24. Budovanie zariadení sociálnej pomoci (hospic, prevenčné centrum pre závislých, denný stacionár pre seniorov a osamelých, sociálny dom pre sociálne odkázaných, matky s deťmi, deti z domovov „Chránené bývanie“,) 25. Rozšírenie kapacít existujúcich zariadení sociálnej služby 26. Budovanie nájomných bytov pre sociálne odkázaných obyvateľov 27. Tvorba lepších podmienok pre rozvoj športu pre zdravotne znevýhodnené skupiny obyvateľstva 28. Podpora aktivít na regeneráciu a poradenstvo pre pracovníkov v sociálnych službách 29. Podpora vzniku a spolupráce mimovládnych organizácií v sociálnej sfére a sociálnymi inštitúciami a cirkvou 30. Zavádzanie nových služieb pre obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc 31. Podpora činností a koordinácia terénnych sociálnych pracovníkov a budovanie siete terénnych pracovníkov prijateľných v jednotlivých cieľových skupinách 32. Vytvárať podmienky pre vzdelávanie zamestnancov v sociálnej sfére 33. Podpora aktivít a tvorby aktivačných programov (podpora rozvoja zdravých rodín, zapojenie zdravých „osamelých“, dôchodcov do verejnoprospešnej činnosti a spoločenského života a iné) 34. Zavádzanie alternatívnych foriem adaptability a starostlivosti o starších, sociálne slabších a neprispôsobivých obyvateľov 35. Tvorba stavebnotechnických podmienok verejných budov pre skupiny pohybovo obmedzené (bezbariérové vstupy) 36. Zlepšenie komunikácie s obcou smerom k znevýhodneným skupinám 37. Zlepšenie práce s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia 38. Podpora aktivít na zvyšovanie angažovanosti zamestnávateľov do sociálnej práce (sponzoring) 39. Zlepšenie informovanosti, komunikácie a povedomia o sociálnej službe adresne s cieľovými skupinami 40. Aktivity na organizovanie kultúrnych a iných podujatí v rámci integrácií pre zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva
<p>OPRÁVNENOSŤ</p>	<p><i>obec, občianske iniciatívy, vlastníci a prevádzkovatelia zariadení pomoci, MVO pre oblasť sociálnej pomoci a vzdelávania, podnikatelia</i></p>
<p>ODÔVODNENIE</p>	<p>V priebehu posledných 20 rokov počet obyvateľov obce Dúbravica len nepatrne rastie. Podľa posledného sčítania obyvateľov v roku 2021 žilo v obci Dúbravica 398 ľudí. Priebeh posledných rokov do roku 2021 nepredstavoval významné zmeny. Z hľadiska vekovej štruktúry zaznamenávame mierny trend starnutia obyvateľstva. Index starnutia je výrazne vyšší u žien ako u mužov. V obci žijú v prevažnej väčšine Slováci. Zaznamenávame rast</p>

	<p>vzdelanostnej úrovne obyvateľstva. Do podhorských obcí ako je Dúbravica prichádzajú najmä mladé rodiny s deťmi a to z dôvodu vyššej dostupnosti bývania ako v meste Banská Bystrica. Pristávaní občania väčšinou rekonštruujú existujúce objekty. Nová bytová výstavba je limitovaná tak nepripravenosťou na rozvoj a nevyriešeným odkanalizovaním obce. V obci sa nenachádza zdravotné stredisko ani občasná ordinácia všeobecného lekára. Z verejného prieskumu vyplynula požiadavka o stálu službu všeobecného lekára a seniori by ocenili denný stacionár. Zdravotná starostlivosť ako aj lekárne je obyvateľom k dispozícii v meste Banská Bystrica. Sociálna infraštruktúra samotnej obce nie je dostatočná. Je nutné zohľadniť prímestský charakter obce. Z toho vyplývajú aj predpokladané požiadavky na služby obyvateľom odkázaným na sociálnu pomoc vo forme hlavne opatrovateľskej služby, donášky stravy, sociálneho taxíka, denného stacionára, prípadne DDS. V rámci komunitného plánovania sa zvažuje do budúcnosti terénna opatrovateľská služba a cieleňá práca s marginalizovanou skupinou obyvateľstva. Dobrým predpokladom pre uplatňovanie aktívnej politiky sociálnej inklúzie ohrozených skupín obyvateľstva je existencia mimovládneho sektora pre pomoc v tejto oblasti a existencia finančných nástrojov pomoci z národnej aj EÚ pomoci. Chýba lepšia podpora budovania kapacít miestnych iniciatív a dobrovoľných organizácií pre projektový manažment, projektové poradenstvo a realizácia miestnych projektov sociálnej pomoci a sociálnej inklúzie. V obci a mikroregióne Severné podpoľanie pôsobí viacero neziskových organizácií a športových klubov, ktoré prispievajú k rozvoju spoločnosti. Najvýznamnejším podujatím, ktoré vychádza z kultúrnych koreňov obce je „Naprostred Dúbravici“ – spoločenské podujatie ku dňu výročia prvej písomnej zmienky obce. Mimovládne organizácie výrazne formujú PR obce. Pri práci s verejnosťou sa i do budúcnosti osvedčí verejný rozhlas, zároveň predpokladáme rast významu e-komunikácie. Obec žije kultúrnym aj spoločenským životom. Je viac ako vhodné ho zachovávať a udržiavať hlavne pri odstraňovaní negatívnych dôsledkov pandémie a korona krízy. V obci sa za posledné obdobie výrazne posilnil komunitný život. Aktivity obce podporujú aj dobrovoľníci, ktorí prispievajú svojou prácou, ale často aj materiálom alebo finančne. Významným predstaviteľom mimoobecných aktivít a zaujímavých miestnych projektov je občianske združenie Periférne centrá. Zaostáva zapojenie mladých do spoločenského, kultúrneho a športového života v obci. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a seniorov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet verejných stretnutí so samosprávou - počet zapojených občanov do prieskumu verej. mienky - počet programov práce s verejnosťou - počet zapojených aktívnych subjektov do činnosti na veciach verejných - počet obnovených tradícií a zručností - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet zriadených múzeí, expozícií - počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo

	<ul style="list-style-type: none"> - počet uskutočnených exkurzií, študijných ciest - počet organizovaných podujatí - počet nových kultúrno-spoločenských podujatí - počet obyvateľov zapojených do verejného a spolkového života - počet podporených talentov - počet projektov komunitnej spolupráce - počet dobrovoľníkov v sociálnej a zdravotníckej pomoci - počet výtlačkov obecných novín, periodík - počet zriadených obecných tabúl - počet podporených spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení - počet nájomných bytových jednotiek - počet bytových jednotiek pre sociálne slabších - počet nových bytových domov pre sociálne slabších - počet nových zariadení sociálnej starostlivosti - počet novovzniknutých podporných organizácií - počet rozvojových projektov na sociálnu pomoc - počet zariadení na zlepšenie sociálnej práce - počet verejných budov s bezbariérovými vstupmi - počet informovaných a záujemcov o sociálnu pomoc - počet identifikovaných osôb do programu prevencie - počet terénnych sociálnych pracovníkov - počet pracovníkov sociálneho poradenstva - počet obyvateľov začlenených v spoločnosti - počet organizovaných podujatí sociálneho začlenenia - počet osôb integrovaných do pracovného procesu
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšenie medziľudských vzťahov, organizovanosť občianskych iniciatív, bohatý kultúrny a spoločenský život a zlepšenie sociálnej starostlivosti pre osoby odkázané na sociálnu pomoc.
ODHADOVANÉ DOPADY	Aktívny komunitný život a kvalitné sociálne prostredie obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	227 000
DO ROKU 2030 V EURO	

OPATRENIE 2.4.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.4. PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU
AKTIVITY	1. Podpora rozvoja cestovného ruchu mikroregiónu a aktivity na podporu tvorby ponuky pre turistu (združenia, stretnutia, stratégie, koncepcia CR, tvorba produktov, ponuka služieb, spolupráca, propagácia,

	<p>apod.)</p> <ol style="list-style-type: none">2. Vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, poradenské služby, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho cestovného ruchu3. Zavádzanie inovatívnych a inteligentných technológií do výroby a služieb4. Podpora miestnych rozvojových projektov zameraných na tvorbu nových pracovných miest a projekty na zvýšenie kapacity malých a stredných podnikateľov a projekty na vývoj a zlepšenie produktov a procesov lepšie konkurovať na nových trhoch5. Podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (tradičná kuchyňa, zriadenie tvorivých dielní apod)6. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému vo väzbe na región7. Vybudovanie a obnovenie existujúcich tratí a cyklotrás obecnej a mikroregionálnej siete pre zimnú a letnú prevádzku a chodníkov v prírode (turistické chodníky, bežecké trate, pre cyklistov a kolieskové korčule a bežecké lyžovanie8. Zapojenie sa do budovania náučných, kultúrno-poznávacích a tématických regionálnych produktov a trás (geograficko-historický náučný chodník, banícka a povstalecká história v blízkych obciach mikroregiónu Severné Podpoľanie, geologické a prírodné hodnoty, Banskobystrický geopark atd.)9. Aktivity zamerané na údržbu a značenie všetkých obecných a nadobecných existujúcich a nových trás športu (bežkárske a zjazdové trate, turistické, cyklistické, ai.)10. Budovanie oddychových miest s prístreškami na trasách turistických, náučných chodníkov a cyklotrás (zastávky v obci, odpočívadlá, studničky a pod.)11. Dobudovať kvalitný informačný a orientačný systém v obci a krajine pre turistov (informačná kancelária, infokiosky, poradenské služby, orientácia v obci, doplniť informačné tabule a pod.)12. Budovanie a rekonštrukcie ciest, chodníkov a odstavných priestorov pre turistov13. Podpora organizácie výstav a kongresovej turistiky14. Nadobecné aktivity spoločnej propagácie obce, mikroregiónu, geoparku a turistických lokalít (informačný systém geoparku, organizovanie súťaží, kongresov, výstav, podujatí, prezentácií apod.)15. Aktivity na zlepšenie informovanosti pre návštevníka, prehliadky obce a sprievodcovstvo (letáky a informačné materiály, médiá a pod.)16. Podpora komunikácie a spolupráce s podnikateľským prostredím a pomoc na začatie podnikania pre mladých podnikateľov a farmárov17. Podpora začínajúcich podnikateľov v malom a strednom podnikaní18. Aktivity na podporu a zvyšovanie kvality pri poskytovaní služieb v turizme19. Aktivity v cestovnom ruchu – zvyšovanie atraktivity pre návštevníkov Banskobystrického regiónu20. Aktivity s využitím v kúpeľnom turizme ako forma doplnkových zážitkových služieb
--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 21. Budovanie infokancelárií pre návštevníkov obce (informačné centrum a pod.) 22. Vzdelávanie sprievodcov a poskytovateľov služieb a pre oblasť podnikania v cest. ruchu 23. Uplatnenie aktívnej politiky trhu práce s cieľom podpory vlastných podnikateľov v obci (príprava a uplatnenie vlastnej kvalifikovanej pracovnej sily) 24. Aktivity na podporu spolupráce podnikateľ a obec, podnikateľ - mikroregión (tvorba spoločnej politiky rozvoja, zvýhodnenie služieb, zamestnanosť obyvateľov a pod.) 25. Aktivity pre zvýšenie zamestnanosti a sociálnu inklúziu znevýhodnených a sociálne slabších skupín obyvateľstva 26. Podpora samozamestnatelnosti a tvorby mikropodnikania (do 10 pracovných miest) 27. Kvalifikačné programy pre obyvateľstvo a zamestnancov zamerané na zvyšovanie schopnosti zamestnať sa (jazykové schopnosti, programový a projektový manažment, vyhľadávanie zdrojov, finančný manažment, mediátorstvo a facilitátorstvo a iné nové profesie žiadané na trhu práce) 28. Podpora podnikov založených na komunitách (centrá a organizácie na podporu miestneho ekonomického rozvoja a diverzifikácie) 29. Aktivity na zvýšenie inovačnej schopnosti podnikov 30. Podpora zavádzania technológií a procesov, ktoré zabezpečia lepšie využitie produkčného potenciálu obce a jeho rozvoj 31. Aktivity diverzifikácie pôdohospodárskych činností 32. Poskytovanie komparatívnych výhod investorom (daňové a iné zvýhodnenia podnikov) vo väzbe na tvorbu nových pracovných miest 33. Podpora aktivít zameraných na zvyšovanie atraktivity obce pre záujem a vstup investorov (stav prístupových komunikácií, príprava vhodných plôch, podpora obyvateľov, a iné) 34. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o obci s cieľom podpory podnikania 35. Prevádzkovanie webovej stránky obce a zaradenie do regionálnych a národných portálov (trh práce, samospráva a iné) 36. Zlepšenie a zavádzanie nástrojov marketingu do všetkých oblastí života obce (TV, tlač, iné médiá,) 37. Podpora marketingových aktivít pre investorov 38. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)
<p>OPRÁVNENOSŤ</p>	<p><i>podnikatelia, živnostníci, zamestnávateľia, obec, miestne a regionálne rozvojové agentúry, inštitúcie a organizácie pre ekonomický rozvoj miest a regiónov</i></p>
	<p>V rámci obce pôsobí niekoľko SZČO, mikropodnikov a SHR. Firmy, ktoré majú ekonomický dopad priamo v obci, sa zameriavajú najmä na poľnohospodárstvo, stavebnú činnosť. V obci pôsobí aj cukrárenská výroba. V prípade obce Dúbravica je hospodársky rozvoj naviazaný najmä na poľnohospodársky charakter. Poľnohospodárske družstvo AGRO – Poniky s.r.o. sa orientuje na ekologický chov hovädzieho dobytku a oviec. Menej vhodné podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu dávajú predpoklady pre rozširovanie tradičného horského poľnohospodárstva</p>

ODÔVODNENIE

(salašníctvo, chov koní, včelárstvo, ovocinárstvo, pestovanie liečivých rastlín ...), s čím súvisia možnosti využitia pre agroturistiku. Taktiež sa stará o pasienky a lúky v katastri obce. Miestne lesy obhospodarujú Štátne lesy SR. V obci je založené spoločenstvo vlastníkov lesov – Urbárske pozemkové spoločenstvo. Priemysel nemá v obci zastúpenie. Niektoré remeselné služby a obchodné služby sú zastúpené miestnymi živnostníkmi. Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľského sektora najmä v oblasti maloobchodu a služieb by mohlo v budúcnosti pozitívne pôsobiť na optimalizáciu vekového zloženia obyvateľstva. Východiskami pre rozvoj obce v oblasti cestovného ruchu sú najmä prírodné krásy a geologické zaujímavosti v širšom podpolianskom regióne. Potencionálne ide, hneď po poľnohospodárstve, o najsilnejšie hospodárske odvetvie obce. Z tohto dôvodu je potrebné rozvíjať infraštruktúru CR. Momentálne sa tak deje najmä vďaka individuálnym iniciatívam občianskych združení. Projekty ako saunovacia koliba, vyhliadková veža alebo miestne cyklotrasy nesú prvky originality a zohľadnenia prostredia v ktorom boli realizované. Najpopulárnejšou športovou aktivitou v obci je futbal, počas zimných mesiacov korčuľovanie a hokej na miestnej ľadovej ploche. Obec je členom mikroregiónu Severné Podpoľanie, je atraktívna predovšetkým pre jej prírodný potenciál a krajinu, priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku, a možnosti chatárenia a chalupárenia. Okolie obce Dúbravica je známe svojim veľkým potenciálom pre pešiu turistiku a cykloturistiku. Významným míľnikom, ktorý ovplyvnil historicko-kultúrny rozvoj územia je banská kolonizácia a celkovo zlatá éra baníctva v okolí Banskej Bystrice. V Dúbravici sa nachádza zrúcanina kaštieľa rodu Dúbravických. Sakrálnou dominantou je Kostol sv. Žofie z 15. storočia. Obyvatelia obce pristupujú pozitívne k zachovávaní svojich kultúrnych zvyklostí, ale zároveň sa jedná o jednu z najotvorenejších obcí v okolí voči alternatívnym umeleckým prejavom. Z tohto dôvodu je potrebné rozvíjať infraštruktúru cestovného ruchu v nadväznosti na vyššie spomenuté oblasti (servis pre cykloturistiku, bežecké lyžovanie, stravovacie zariadenie...), podporovať súkromný sektor aj s ohľadom na dopady koronakrízy na toto odvetie. Jedným z východísk je aj blízke kúpeľníctvo v obci Brusno. Z hľadiska cestovného ruchu patrí obec k sídlam podhorského funkčného typu s regionálnym významom. Obec neponúka žiadny komplexný doplnkový balík služieb, ktorý by mohol predstavovať ekonomický prínos pre poskytovateľov služieb z radov obyvateľov obce. Propagácia obce je stále nedostatočná. Je potrebné dobudovať jednotný informačný systém, vytvoriť ponuku doplnkových služieb vrátane predaja miestnych produktov. Všetky aktívne podnikateľské subjekty obce by mali viac navzájom spolupracovať a informovať sa. Jednou z príčin je aj nedostatočná informatizácia a modernizácia verejnej správy tak, aby bolo možné zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi a regionálnymi zamestnávateľmi, štátnymi lesmi, poľnohospodármi a inými aktívnymi subjektmi pôsobiacimi v obci a zapájať ich do rozvoja. Priestor na rozvoju trhu práce sa vytvára aj v oblasti IT, služieb, maloobchodu, v poľnohospodárstve a v lesnom hospodárstve. V rámci obce evidujeme nízku mieru nezamestnanosti. Žiada sa tu zaškolenie najmä mladých ľudí v poskytovaní služieb

	<p>v cestovnom ruchu. Potenciál je v oživení ľudových tradícií a zvyklostí a zriadení expozícií ľudových tradícií. Väčšina produktívneho obyvateľstva nachádza pracovné príležitosti v B. Bystrici a iných okolitých sídlach. Predpokladom pre miestny rozvoj je aj existencia zručného a vzdelaného ľudského potenciálu, ktorý sa v neprospech územia zamestnáva v meste, čím vyvoláva ďalšie potrebné investície na prepravu a spôsobuje odliv zdrojov.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet novovzniknutých pracovných miest - počet založených nových živností a podnikov (malých a stredných) - počet produktov miestnej a tradičnej výroby - počet prevádzok výroby a služieb obyvateľstvu - počet uplatniteľných absolventov na trhu práce - počet nových zamestnávateľov - počet inovovaných a modernizovaných podnikov - zvýšenie hospodárskych výsledkov podniku - počet vzniknutých inštitúcií na podporu podnikania a poradenstvo na trhu práce - počet realizovaných rekvalifikačných programov a počet vyškolených - počet a rozsah pripravených lokalít (pozemkov) na rozvoj podnikania - počet nových odvetví podnikania - počet nosičov informácií - počet nových produktov pre turistu v obci - počet sprievodcov v cestovnom ruchu - počet km siete poznávacích trás - počet zriadených náučných chodníkov - počet turistov prechádzajúcich náučnými chodníkmi a sieťou poznávacích trás - počet vybudovaných oddychových miest s prístreškami - počet vybudovaných služieb turizmu a geoturizmu - počet informačných a orientačných objektov - počet vydaných propagačných materiálov - počet uplatnených marketingových nástrojov - www stránka /počet návštev na stránke/ - počet návštevníkov obce
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zvýšenie počtu pracovných miest a zvýšenie zamestnanosti v remeslách, službách a podnikaní
ODHADOVANÉ DOPADY	Podnikanie v obci v prospech rozvoja obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	1 521 000
DO ROKU 2030 v EURO	

Špecifický cieľ 3:

OPATRENIE 3.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Dobudovaním technických a environmentálnych podmienok vytvoriť lepšie prostredie pre bývanie, oddych a rekreáciu, obnovou a modernizáciou obce a zlepšením spolupráce dosiahnuť vyšší štandard bývania a pobytu v Dúbravici.
PRIORITA	ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3. Budovať udržateľný rozvoj v strategicko plánovacom regióne Banská Bystrica – Brezno (ÚZEMIE SPR)
OPATRENIE	3.1. TVORBA PODMIENOK ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA V OKRESOCH B.BYSTRICA A BREZNO (ÚZEMIE SPR) A IMPLEMENTÁCIA STRATÉGIE V MESTSKOM A VIDIECKOM PROSTREDÍ (INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE)
AKTIVITY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivity partnerskej spolupráce (stretnutia, podujatia apod.) 2. Aktivity zmluvných vzťahov - Zmluvy o spolupráci, dohody o participácii a pod. 3. Vypracovanie stratégií rozvoja regiónu integrujúce všetky rozvojové aktivity v území 4. Vypracovanie projektových balíčkov financovaných z EÚ zdrojov naprieč všetkými politickými cieľmi 5. Vypracovanie tématických projektových balíčkov 6. Budovanie strategicko plánovacieho regiónu 7. Budovanie komunálnej spolupráce 8. Vybudovanie územia udržateľného mestského a vidieckeho rozvoja (SPR) 9. Aktivity identifikácie dostredivosti spádových území a dostupnosti SPR 10. Aktivity identifikácie socio ekonomických partnerov 11. Aktivity identifikácie projektových zámerov – zásobník projektov 12. Vypracovanie Integrovanej územnej stratégie IÚS BBSK- SPR 13. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania IUS BBSK -SPR 14. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu IUS BBSK -SPR 15. Aktivity strategického plánovania - nízkouhlíková stratégia, stratégia udržateľnej mestskej mobility, adaptačná stratégia na zmenu klímy 16. Aktivity budovania implementačného mechanizmu Miestneho rozvoja vedeného komunitou 17. Budovanie Rady partnerstva ako inštitucionálny mechanizmus IÚS BBSK 18. Podpora získavania informácií a skúseností obecného manažmentu a jeho partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách, workshopoch a pod.) 19. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.) 20. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému obce vo väzbe na Banskobystrický región

	<ol style="list-style-type: none"> 21. Podpora opatrení v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, rozvoja moderného a udržateľného dopravného systému, techn. Infraštruktúry, IKT, riešenia MRK, inovácií a životných podmienok obyvateľov 22. Podpora rozvoja kreatívneho a kultúrneho priemyslu 23. Podpora rozvoja komunitného života a spoluzodpovednosti 24. Integrované územné investície 25. Aktivity budovania regionálnej siete turistických a cykloturistických trás 26. Aktivity budovania regionálnej integrovanej udržateľnej mobility 27. Aktivity budovania regionálnych staníc medzimestskej a miestnej hromadnej dopravy 28. Budovanie pridružených obecných prevádzok regionálneho centra kreatívneho a kultúrneho priemyslu mesta Banská Bystrica 29. Aktivity v cestovnom ruchu – zvyšovanie atraktivity pre návštevníkov Banskobystrického regiónu 30. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o mestskom regióne 31. Budovanie info -bodu pre návštevníkov obce 32. Podpora činností organizácií na podporu domáceho cestovného ruchu
<p>OPRÁVNENOSŤ</p>	<p><i>územná samospráva (Banskobystrický región-BBSK, obec, mesto Banská Bystrica, obce SPR), prevádzkovatelia a vlastníci školských, sociálnych, kultúrnych a športových zariadení, MVO, zariadenia fyzických a právnických osôb s regionálnym a nadregionálnym významom, podnikatelia</i></p>
<p>ODÔVODNENIE</p>	<p>Príprava na územnú spoluprácu súvisí s prípravou Banskobystrického regiónu na nové programovacie obdobie EÚ, konkrétne na podporu z operačného programu Slovensko. Integrovaný regionálny operačný program je pripravovaný a bude implementovaný v súlade s princípom „partnerstva“, v rámci implementačného mechanizmu sa navrhuje aplikovať integrovaný prístup. OP Slovensko bude implementovaný prostredníctvom tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“). RIÚS budú mať povahu jedného z nástrojov integrovaného prístupu, ktoré EK ponúka pre nové programové obdobie. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR, uvedené v zmysle legislatívy EÚ na nové programové obdobie, sa realizujú prostredníctvom nasledovných opatrení: -integrované územné investície (ďalej len „IÚI“); -udržateľný mestský rozvoj (ďalej len „UMR“); -strategicko plánovacie regióny (ďalej len „SPR“) -miestny rozvoj vedený komunitou („CLLD“). IÚI predstavujú nástroj strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. IÚI budú v podmienkach SR realizované prostredníctvom RIÚS. V kontexte OP Slovensko a RIÚS sú IÚI súbor vzájomne prepojených aktivít (vecne a/alebo časovo a/alebo funkčne a/alebo komplementárne a/alebo synergicky a pod.) realizovaných na vymedzenom území. SPR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS. Bude zameraný na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev. Zapracovanie SPR do RIÚS predstavuje Integrovaná územná stratégia udržateľného rozvoja Banskobystrického regiónu (ďalej len IÚS BBSK“). Do stratégie SPR</p>

	<p>spadá okres Banská Bystrica a Brezno spolu s jeho mestskými a vidieckymi funkčnými oblasťami. Z hľadiska sídelnej štruktúry je SPR rozdelený na 2 mestá a 70 obcí, v ktorých žije 172 tis. obyvateľov. SPR patrí k ekonomicky najrozvinutejším regiónom kraja. Ekonomickým „Ťahúňom“ regiónu je najmä okres Banská Bystrica, ktorý dosahuje v porovnaní s krajom nadpriemerné výsledky v nízkej miere nezamestnanosti, vysokej priemernej mzde a vysokému prílevu zahraničného kapitálu. Celkovo je nezamestnanosť v regióne pod priemerom kraja a navyše sú uchádzači o zamestnanie v priemere kratšie v evidencii oproti krajskému priemeru. Problematické je v regióne nadpriemerné starnutie obyvateľstva. Podiel obyvateľov v hmotnej núdzi sa pohybuje pod krajským priemerom, a pozitívny vývoj vidíme aj v počte podnikov, ktorý rastie výrazne rýchlejšie než je trend v kraji. Vyplýva to najmä zo silného podnikateľského prostredia predovšetkým v odvetví priemyselnej výroby a obchode a tiež z vysokého podielu priamych zahraničných investícií (viac ako tretina PZI kraja). V regióne má silnú tradíciu kovospracujúci, drevospracujúci a strojársky priemysel. Výhodou regiónu, ktorá prispieva k jeho ekonomickej výkonnosti je dobrá dopravná dostupnosť. Okres Banská Bystrica má priame napojenie na rýchlostnú cestu R1 spájajúcu toto krajské mesto s hlavným mestom Slovenska. Integrované územné investície (IUI) sú novým realizačným režimom na združovanie financovania z viacerých prioritných osí jedného alebo viacerých operačných programov pre viacozmerné a medziodvetvové zásahy.. Nové, flexibilnejšie nástroje, ako sú integrované územné investície (IUI) a komunitný miestny rozvoj (CLLD), podporujú integrovaný prístup k udržateľnému rozvoju územia (obec Dúbravica. Strategický cieľ 3 predstavuje súbor opatrení s aktivitami, realizovanými prostredníctvom integrovaných investícií mestského a vidieckeho rozvoja obcí okresov BB a Brezno vrátane obce Dúbravica a investícií vidieckeho rozvoja so zameraním na budovanie Banskobystrického regiónu. Obec Dúbravica vidí priority v budovaní prepojenia obcí mikroregiónu, v budovaní regionálnych cyklotrás vedenými všetkými atraktívnymi miestami mikroregiónu a spájajúcimi všetky obce mikroregiónu s externým prostredím (MR Horehron, mesto BB a Brezno). Rovnako v dobudovaní chýbajúcej technickej a environmentálnej infraštruktúry.</p>
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
<p>UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počet zmlúv a dohôd o partnerstve - počet socio-ekonomických partnerov - počet samospráv - počet strategických dokumentov partnerstva - počet koncepčných materiálov rozvoja - počet stretnutí - počet projektov rozvoja - počet zasadnutí, stretnutí - počet vybudovaných regionálnych zariadení - počet km regionálnych cyklotrás so zastaveniami - počet km regionálnych turistických trás so zastaveniami - počet vybudovaných / rekonštruovaných spádových zariadení služieb obyvateľstvu - počet dobudovaných / rekonštruovaných zariadení environmentálnej vybavenosti (kanalizácie, vodovod, ČOV a pod.)

	<ul style="list-style-type: none"> - počet inovatívnych riešení v doprave - počet rekonštruovaných staníc MHD - počet nových a rekonštruovaných autobusových zastávok - počet integrovaných riešení - počet rekonštruovaných a obnovených objektov zariadení s regionálnym významom - počet rekonštruovaných a obnovených areálov rekreácie - počet múzeí - počet obnovených kultúrno historických pamiatok - počet vybudovaných trás a miest turizmu a geoturizmu (geopark) - počet nových regionálnych centier - počet turistických a informačných kancelárií - počet propagačných materiálov - počet propagačných podujatí
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Pripravené strategicko-plánovacie partnerstvo s projektovými balíčkami IÚS BBSK a vybudované, rekonštruované a obnovené prvky, objekty a lokality regionálneho významu v obci Dúbravica
ODHADOVANÉ DOPADY	Udržateľný rozvoj strategicko-plánovacieho regiónu okresov Banská Bystrica a Brezno v obci Dúbravica
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	1 650 000
DO ROKU 2030 V EURO	

2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie plnenia programu rozvoja obce pozostáva z prípravy a vykonávania navrhnutých aktivít a projektov samosprávou obce Dúbravica ako sú činnosti:

- o realizovať projekty, ktoré prinesú pre územie obce želaný výsledok a dopad a budú dlhodobo udržateľné,
- o každoročné vypracovanie správy o plnení Programu rozvoja,
- o vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých opatrení resp. aktivít, projektov,
- o podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja územia a koordinovať ich aktivity,
- o umožniť prípravu spoločných projektov a iniciatív,
- o v prípade potreby vytvárať podporné/pracovné skupiny pre jednotlivé oblasti rozvoja územia,
- o pravidelne monitorovať realizáciu opatrení a aktivít a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov (výstupy a výsledky).

Zoznam plánovaných kľúčových aktivít a projektov sa uvádza v Prílohe č. 1 – Pláne investičných a neinvestičných zámerov (Akčnom pláne) Programu rozvoja obce, ktorý sa priebežne aktualizuje a je jedným z podkladov pre tvorbu programového rozpočtu obce.

Vzhľadom k úzkej prepojenosti PR obce Dúbravica 2023 - 2030 s Programami rozvoja okolitých obcí a miest Banskobystrického regiónu v rámci Regionálnej integrovanej územnej stratégie BB kraja ako najvýznamnejších dokumentov viažucich sa priamo na rozvoj územia a územnej súdržnosti bude v procese realizácie PR obce Dúbravica potrebné procesy a aktivity koordinovať aj v širšom území (napr. projekt Integrovaného dopravného systému, Projekt Integrovanej sociálnej súdržnosti apod.).

Aktérmi programu sú:

- **orgány programu** - riadiaci a monitorovací orgán
- **koneční realizátori** (obec, orgány a organizácie, školy a inštitúcie, podniky a SZČO, záujmové a občianske združenia, spolky, kluby a pod.)
- **užívatelia jednotlivých opatrení** (obec, občania, podnikatelia, združenia, spolky, kluby atď.)

2.1. Riadiaci orgán programu rozvoja - PR

Obec Dúbravica ako obec podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov:

- spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu rozvoja obce
- poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov a integrovaných stratégií
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viacerých obcí
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí k sociálnemu a ekonomickému rozvoju obce a regiónu
- spracováva stanoviská k programom regionálneho rozvoja

Adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program rozvoja obce

Obecný úrad Dúbravica

starostka obce
976 33 Dúbravica
www.dubravica.sk
obec@dubravica.sk

zodpovedná osoba: starosta obce Dúbravica: **Ing. Janka Slobodníková**
(tel. kontakt : 048 419 2215, mobil: 0917 877 313, email: obec@dubravica.sk)

2.2. Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja - PR

Opatrenia na organizačné zabezpečenie efektívnej realizácie, monitorovania a hodnotenia

Programu rozvoja obce je potrebné záväzne zabezpečiť takto:

1. každoročné spracovanie monitorovacej správy Programu rozvoja obce za príslušný rok v termíne do 31. mája nasledujúceho roka
 2. zabezpečiť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
 3. zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti Programu rozvoja
 4. zabezpečiť súlad rozvojových zámerov z územia s Programom rozvoja obce
 5. zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení- zverejnenie PR obce vrátane monitorovacích správ
 6. zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov obce a fundraising
 7. každoročne zostaviť koncentráciu finančných zdrojov obce na prípravu spolufinancovania rozvojových projektov (rezerva v rozpočte obce)
 8. zabezpečiť profesionálne účtovníctvo pre projekty zo štrukturálnych fondov EÚ (nevyhnutné doškolenie a financovanie)
 9. zabezpečiť mobilizáciu zdrojov z územia a vyškolenie vlastných resp. externých odborníkov pre projektovú činnosť.
-

3. Finančné zabezpečenie - Dúbravica

Odhad objemu potrebných finančných zdrojov a možnosti ich zabezpečenia pre 2 etapy programového obdobia : 2023-2026 a 2027-2030 vrátane vid'. Príloha č. 1									
číslo	Špecifický cieľ (Priorita)		2023 -2026	%	EUR do 2026	2027-2030	%	EUR do 2030	SPOLU Eur
	č.	Opatrenie							
BUDOVAŤ OBEC S KVALITNÝM ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM									
1	1	OBNOVA OBCE – ZLEPŠENIE VZHĽADU OBCE A KRAJINY A ELIMINÁCIA RIZÍK Z OHROZENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA		56	424 500		44	334 500	759 000
	Opatrenie celkom			56 7,92	424 500		44 6,24	334 500	759 000
BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ V STRATEGICKO-PLÁNOVACOM REGIÓNE BANSKÁ BYSTRICA A BREZNO (ÚZEMIE SPR)									
2	1	ZLEPŠOVANIE MATERIÁLNEHO A TECHNICKÉHO STAVU ZÁKLADNEJ, DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A TVORBA PODMIENOK PRE KVALITNÉ BÝVANIE, ODDYCH A REGENERÁCIU		64	529 000		36	296 000	825 000
	2	MODERNIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY A BUDOVANIE INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI		73	277 500		27	102 500	380 000
	3	BUDOVANIE MIESTNEJ KOMUNITY, ZAVÁDZANIE RIEŠENÍ A PREVENČIE VOČI NÁRASTU SKUPÍN ODKÁZANÝCH NA SOCIÁLNU POMOC A SOCIÁLNE ZAČLENENIE OHROZENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽOV DO ŽIVOTA OBCE		75	170 000		25	57 000	227 000
	4	PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU		30	450 000		70	1 071 000	1 521 000
	Opatrenie celkom			48 26,60	1 426 500		52 28,47	1 526 500	2 953 000
4	1	TVORBA PODMIENOK ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA V OKRESOCH BANSKÁ BYSTRICA A BREZNO (ÚZEMIE SPR) A IMPLEMENTÁCIA STRATÉGIE V MESTSKOM A VIDIECKOM PROSTREDÍ (INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE)		15	250 000		85	1 400 000	1 650 000
	Opatrenie celkom			15 4,67	250 000		85 26,10	1 400 000	1 650 000
SPOLU (*- % podiel opatrení na cieľi a % podiel opatrení strat. cieľa na celkovom objeme do roku 2026 a 2030)					2 101 000			3 261 000	5 362 000
SPOLU (Priority do roku 2030) 100% (zaokrúhlené %)				39			61		

4. Monitoring

4.1. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu s ustanovením merateľných ukazovateľov na obdobie 2023 -2030

Hlavným cieľom monitorovania a hodnotenia PR je získať informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia definované v strategickej časti programu rozvoja. Obecný úrad zabezpečí spracovanie monitorovacej správy v súčinnosti s ostatnými externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii projektov rozvoja v rámci PR. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých merateľných ukazovateľov u jednotlivých projektov/aktivít.

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja obec každoročne do 31. mája zašle príslušnému vyššiemu územnému celku (Banskobystrickému samosprávnemu kraju) správu o plnení PR.

Riadiaci orgán v súčinnosti s Monitorovacím orgánom v prípade potreby vykoná monitorovanie plnenia PR, ktoré predloží poslancom OcZ za účelom získania aktuálneho prehľadu o plnení PR, resp. potreby jeho aktualizácie.

4.2. Monitorovací orgán Programu rozvoja obce

Obec ako obec podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov schvaľuje monitorovací orgán v rámci organizačného zabezpečenia programu rozvoja.

Adresa a kontakty monitorovacieho orgánu pre program rozvoja obce:

Obec Dúbravica

Obecný úrad Dúbravica

976 33 Dúbravica

www.dubravica.sk

obec@dubravica.sk

zodpovedná osoba:meno

(tel. kontakt: 048 419 2215, e mail: obec@dubravica.sk.....)

5. Časový harmonogram realizácie programu

5.1. Krátkodobé plánovanie do roku 2030

Plánovanie na 2-4 roky sa uskutočňuje za účelom plánovania a kumulácie vnútorných zdrojov (ľudských, materiálnych a finančných) a za účelom koordinácie a súladu s prijatými prioritami obce.

Ide o podrobný prieskum záujmov miestnych a regionálnych rozvojových aktérov a ich koordináciu v záujme skutočných potrieb a možností. Rovnako takéto plánovanie vytvára výborné predpoklady pre partnerskú spoluprácu a spoločné rozvojové projekty s vyššou uskutočniteľnosťou a trvalou udržateľnosťou. Kvalitným plánovaním je možno predchádzať nesprávnym rozhodnutiam ako aj možným stretom záujmov rôznych záujmových skupín v rozvoji obce.

Akčný plán obvykle zabezpečuje:

- Úlohy
- Personálna náročnosť
- Časová náročnosť
- Finančná náročnosť
- Zodpovednosť za realizáciu.

Akčné plánovanie sa v nasledujúcej etape vo väzbe na priority rozvoja obce bude zaoberať programovaním jednotlivých rozvojových oblastí v zmysle špecifických cieľov a opatrení na obdobie 2 – 4 roky:

- od roku 2023 – 2026 vrátane
- od roku 2027 – 2030 vrátane

VZOR PRACOVNÉHO LISTU IDENTIFIKÁCIE PROJEKTU Krátkodobé plánovanie aktivít rozvoja v časovom horizonte 3-4 roky.

Aktivita (presné pomenovanie):	
Zodpovedná osoba / organizácia	
Čas realizácie, doba trvania (od-do)	
Rozpis realizačných etáp (akcií) v rámci aktivity	
Rozpočet (celkový náklad, rozpis podľa etáp)	
Možné finančné zdroje (vlastné, národné a zahraničné zdroje)	

Poznámka: Akčný plán je krátkodobý plán a je nutné ho min. 1x dvojročne vyhodnotiť a aktualizovať. Jeho význam je v plánovaní krátkodobých investícií ako záväzný podklad pre plánovanie doplnkových finančných zdrojov (vlastných, obecných, úverových a pod.)

5.2. Plán investičných a neinvestičných zámerov obce Dúbravica na roky 2023-2030 príloha č. 1

INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

Informovanosť a publicita Programu rozvoja obce Dúbravica 2023 -2030 (skr. PR 2023-2030)

PR obce Dúbravica bude po schválení jeho znenia zverejnený na web stránke obce www.dubravica.sk.

Riadiaci orgán zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

Účastníkmi programovania sú:

- manažment obce
- akčná plánovacia skupina obce
- formálne štruktúry – mimovládne, neziskové a komunitné organizácie
- neformálne – miestne záujmové skupiny (spolky, kluby apod.)
- rôzne skupiny založené ako lokálne partnerstvá so spoločným záujmom
- podnikateľské siete, zväzy, únie, združenia výrobcov, spracovateľov
- regionálne profesné zväzy
- rôzne partnerstvá verejného a súkromného sektoru
- jednotlivci a výrazné osobnosti, lídri v rozvoji
- experti - odborníci
- podporné orgány (národné, regionálne aj medzinárodné organizácie)

Komunikačná stratégia PR Dúbravica 2023 -2030

Komunikačná stratégia je realizovaná na dvoch úrovniach. Jednak na úrovni interného vyzrozumievania sa a komunikácie medzi organizačnými zložkami a organizáciami navzájom a komunikácia smerom k jednotlivým cieľovým skupinám. Interná komunikácia funguje koordinovane a kooperatívne smerom od starostu niekedy prostredníctvom poslancov OcZ, organizáciám pôsobiacim v obci a naopak. Komunikácia sa realizuje prostredníctvom osobného kontaktu, telefonicky a najmä prostredníctvom e-mailov. Občania získavajú informácie z nasledovných komunikačných kanálov, pričom jednotlivé komunikačné kanály sú preferované rôznymi cieľovými skupinami: Osobný kontakt (všetci občania) Telefón (všetci občania) E-mail (do 50 rokov) Obecný rozhlas (všetci občania) Webová stránka obce (do 50 rokov) Sociálna sieť Facebook (do 44 rokov).

Prílohy k dokumentu

Príloha č. 1 : Plán investičných a neinvestičných zámerov obce Dúbravica na roky 2023-2030

Použitie materiály pre spracovanie programového dokumentu

- Kavčáková I.a kol.: Programovanie trvaloudržateľného rozvoja obcí, miest a vidieckych mikroregiónov – metodika ako spracovať strategický dokument Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, aktualizácia 2019
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného rozvoja, úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, 2020
- ÚPD a ÚPP, PHSR BB kraja
- Súpis pamiatok na Slovensku- KPÚ SR
- Propagačné materiály o obci
- Kolektív, 2002 : Atlas krajiny SR. MŽP SR Bratislava
- Kolektív, 1979 : Encyklopédia Slovenska. Veda Bratislava
- Kolektív, 1985 : Encyklopédia Zeme. 1.vyd. Bratislava
- Kolektív, 1985: Encyklopédia Zeme.1.vyd. Bratislava
- Kolektív: Klimatické pomery na Slovensku. Vybrané charakteristiky. Zborník prác SHMÚ, Bratislava
- Kolektív: Zborníky prác SHMÚ. Bratislava
- Machek P. a kol., 1990: Stredoslovenské vulkanity. Ostrava
- Mazúr, 1980 : Atlas SSR, SAV a SÚGK, Bratislava
- Michalko J. : Geobotanická mapa ČSSR
- Otruba J., 1964 : Veterné pomery na Slovensku. Bratislava
- SAŽP, 1995 : RÚSES okresu Banská Bystrica, Správy o stave životného prostredia 2012
- P.Bielek, B. Šurina, b. Ilavská, J.Vilček, Naše pôdy (poľnohospodárske), VÚPÚ Bratislava 1998
- Michal Džatko, Hodnotenie produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd a pôdno-ekologických regiónov Slovenska, VÚPOP 2002
- Milan Demo a kolektív, Usporiadanie a využívanie pôdy v poľnohosp. krajine, SPÚ Nitra 1998
- Štatistický úrad SR k 31.12.2021
- Štátne registre a evidencie k 31.12.2021
- <https://www.dubravica.sk/>
- [/https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9341.pdf](https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9341.pdf) (Správa o stave životného prostredia v Slovenskej republike v roku 2018)
- <https://www.statistics.sk/>
- <https://www.upsvr.gov.sk/>
- <https://www.minv.sk/?krajske-riaditelstvo-pz-v-banskej-bystrici>
- <http://www.soprs.sk/web/>
- <https://regiongron.sk/>
- <http://www.pentainvestments.com/sk/responsibility-project/ako-sme-zabranili-hroziacej-ekologickej-havarii-6dXUOO.aspx>
- <https://www.bbsk.sk>
- <http://www.shmu.sk>
- Mapy google

Poznámka: **Text neprešiel jazykovou úpravou.**